

[Indenrigsministeren]

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. (Effektivisering af asylsagsbehandlingen, foranstaltning af isolation og brev- og besøgskontrol over for frihedsberøvede udlændinge, betalingsordning for asylansøgere underhold m.v.).

(Lovforslag nr. L 214).

Hovedindholdet i det omfattende forslag til ændring af udlændingeloven, jeg nu fremsætter i Folketinget, er en række gennemgribende opstramninger i asylsagsbehandlingen med henblik på at forkorte sagsbehandlingstiden. Det er langt den væsentligste ændring i asylsagsbehandlingen siden vedtagelsen af den første udlændingelov i 1983.

Målet om en kortere sagsbehandlingstid skal for det første nås med regelændringer og administrative opstramninger i sagsgangene på områder, hvor det retssikkerhedsmæssigt er forsvarligt. Derimod sker der ikke med lovforslaget nogen afskæring af de eksisterende klageveje i asylsystemet.

Der sættes samtidig ind med en assistance-gruppe bestående af sagsbehandlere, som hurtigt skal afvikle de pukler, der er opstået eller måtte opstå forskellige steder i asylsagssystemet.

De regelændringer, som foreslås med henblik på en effektivisering af asylsagsbehandlingen, indebærer bl.a. en begrænsning af de tilfælde, hvor en anmodning om genoptagelse af et afslag på asyl eller humanitær opholdstilladelse eller en indbringelse af en sådan afgørelse for Ombudsmanden skal gives opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen.

Det foreslås således, at en anmodning om genoptagelse af et afslag på asyl eller humanitær opholdstilladelse ikke skal have opsættende virkning, medmindre den myndighed, der har truffet afgørelse, træffer beslutning herom. Dette skal myndigheden alene gøre, hvis der er konkrete grunde til at antage, at genoptagelse vil føre til en ændret vurdering af sagen.

Det foreslås endvidere, at indbringelse for Ombudsmanden af et afslag på asyl, som er truffet af et enigt Flygtningenævnet, ikke har opsættende virkning, og at indbringelse af Indenrigsministeriets afslag på humanitær opholdstilladelse ikke har opsættende virkning, hvis indbringelsen må anses for åbenlyst ubegrundet.

Er udlændingens udrejsefrist overskredet, vil en anmodning om genoptagelse eller en indbringelse for Ombudsmanden ikke have opsættende virkning. Det gælder både for afslag på asyl, der er meddelt af Flygtningenævnet, hvad enten nævnsafgørelsen er enstemmig eller med dissens, og for Indenrigsministeriets efterfølgende afslag på humanitær opholdstilladelse. Derimod vil Direktoratet for Udlændinges afslag på asyl efter åbenbart grundløse procedurer og Indenrigsministeriets efterfølgende afslag på humanitær opholdstilladelse ikke være omfattet af dette forslag.

Et andet vigtigt element med henblik på en effektivisering af asylsagsbehandlingen er forslaget om en ændret sammensætning af Flygtningenævnet.

Det foreslås således, at almindelige sager, som ikke er af principiel karakter, fremover behandles i et nævn på 3 medlemmer, der som hidtil ledes af en dommer og herudover består af et medlem, der er udpeget efter indstilling fra Dansk Flygtningehjælp, og et medlem, der enten er udpeget af Indenrigsministeriet eller er udpeget efter indstilling fra Advokatrådet eller Udenrigsministeriet.

Sager, som er af principiel karakter, vil som hidtil blive behandlet i et nævn på 7 medlemmer, hvor Socialministeriets repræsentant i nævnet erstattes af endnu et medlem fra Advokatrådet for at styrke retssikkerheden i nævnets arbejde. Det allerede i dag kendte koordinationsudvalg på 7 medlemmer bevares, og det skal fastsætte retningslinjerne for, om en sag er principiel eller ej. Alle sager, som modtages i Flygtningenævnet, skal endvidere visiteres af en dommer, som skal afgøre, om den enkelte sag skal henvises til et 7-mandsnævn eller et 3-mandsnævn.

Af effektiviseringsforslag kan herudover nævnes indførelse af en frist på 10 dage til at indgive ansøgning om humanitær opholdstilladelse, efter at Flygtningenævnet har meddelt afslag på asyl. Samtidig indføres adgang til at indhente asylsagens akter uden ansøgerens samtykke til brug for behandlingen af en ansøgning om humanitær opholdstilladelse.

Der foreslås også en bestemmelse om, at et afslag på asyl meddelt i Direktoratet for Udlændinge i normalprocedure automatisk anses for påklaget til Flygtningenævnet.

[Indenrigsministeren]

Som noget helt nyt indføres der præcise regler for, under hvilke betingelser en udlænding, der er frihedsberøvet efter udlændingelovens § 36, kan isoleres eller undergives brev- og besøgskontrol, om muligheden for domstolskontrol af iværksættelsen af disse indgreb og om klageadgang til Indenrigsministeriet. Der indføres hermed de samme retsgarantier for de frihedsberøvede udlændinge, som det kendes fra retsplejelovens system.

Der etableres en ny afbalanceret og administrativ enkel ordning med hensyn til asylansøgers betaling for deres ophold, mens de venter på at få deres sag behandlet. Direktoratet for Udlændinge kan i kraft heraf udstede et pålæg om betaling af 3 måneders kost, lomme penge og ophold i asylcentret, hvis asylansøgeren har tilstrækkelige midler hertil. I stedet for deponering af asylansøgerens genstande ved indrejsen, som hidtil har været foretaget, er det hensigten, at asylansøgeren under strafansvar skal udfylde en skriftlig erklæring om, hvorvidt pågældende har ejendele og værdier, som vil kunne tjene som grundlag for tvangsfuldbyrdelse.

Der åbnes endvidere mulighed for, at de centre, hvor asylansøgere og personer med midlertidig opholdstilladelse er indkvarteret, ud over af Dansk Røde Kors og kommunerne kan drives af andre statslige styrelser og private selskaber og organisationer, som er godkendt hertil af indenrigsministeren.

Lovforslaget udmønter endvidere et af de 30 punkter i Byudvalgets handlingsplan ved at indføre en obligatorisk inddrivelsesordning i relation til herboende personer, som har påtaget sig at forsørge et familiemedlem, som ønskes til Danmark, men hvor der alligevel må ydes den familiesammenførte hjælp efter bistandsloven. Denne hjælp skal kommunen nu pålægge garanten at betale, ligesom hjælpen skal søges inddrevet efter reglerne om inddrivelse af personlige skatter.

Endelig indføres der nu adgang til, at det over for ugifte samlevende på lige fod med ægtefæller kan stilles som vilkår for en familiesammenføring, at den herboende påtager sig forsørgelsen og godtgør at være i stand hertil.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale forslaget til det høje Tings hurtige og velvillige behandling.

Meddelelser fra formanden:**Formanden:**

Jeg skal oplyse, at den som punkt 5 på dagsordenen opførte sag, første behandling af beslutningsforslag nr. B 68, efter anmodning fra forslagsstilleren udgår af dagsordenen for mødet i dag.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:**Spm. nr. S 766****1) Til statsministeren af:****Eva Kjer Hansen (V):**

»Var statsministeren bekendt med, at socialminister Yvonne Herløv Andersen på forhånd kun ønsker at deltage nogle få måneder i det politiske arbejde?«

Skriftlig begrundelse

Socialministeren har i udtalelser til Det Fri Aktuelt den 24. februar 1994 sagt, at hun vil ud af politik.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Socialministeren har meddelt mig, at hun med udtalelsen til Det Fri Aktuelt blot ønskede at markere, at det at være minister ikke var altafgørende for hendes tilværelse.

Jeg kan tilføje, at socialministeren efterfølgende har meddelt mig, at hun, som det også er fremgået af dagspressen, er villig til at fortsætte i politik efter valget.

Eva Kjer Hansen (V):

Mener statsministeren ikke, at det er et problem, at en minister for et så vigtigt ministerium som Socialministeriet ikke er mere interesseret i politik, end at ministeren tilsyneladende har givet udtryk for, at hun overvejer at forlade politik efter næste folketingsvalg? Mener statsministeren ikke, at det kan være et problem i forhold til medarbejderne i Socialministeriet, men også over for de mange mennesker, der på en eller anden måde er engageret på det sociale område?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Hvis fru Eva Kjer Hansen havde lyttet til

[Statsministeren]

mit første svar, ville hun også finde, at det, jeg nu siger, er en helt naturlig opfølgning. Svaret er: Nej.

Eva Kjer Hansen (V):

Må jeg så spørge statsministeren, om statsministeren er bekendt med andre ministre, der overvejer eller påtænker at træde ud af politik ved det kommende folketingsvalg?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Spørgsmålet har en sådan karakter, at jeg et øjeblik tænkte på, om det overhovedet skulle have yderligere kommentarer. Men jeg er jo kendt for at være en venlig mand, så svaret er også her: Nej.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 771

2) Til *finansministeren* af:

Charlotte Antonsen (V):

»Forventer ministeren, at lønstigningen på det offentlige arbejdsmarked kan reduceres med 1 procentpoint, som det er nævnt i rapporten om »Danmark i det økonomiske samarbejde i EU«?»

Finansministeren (Lykketoft):

I den fremskrivning af Danmarks økonomiske udvikling, der ligger til grund for regeringens konvergensprogram, og som i øvrigt er optrykt som kapitel 5 i rapporten »Danmark i det økonomiske samarbejde i EU«, er det som en beregningsteknisk forudsætning lagt ind, at de offentlige lønstigninger ligger på samme niveau som lønstigningerne i den private sektor i perioden 1995-2000. De forudsatte lønstigninger udgør i gennemsnit ca. 3,5 pct. om året.

Spørgsmålet er muligvis forårsaget af en lidt forkert forståelse af beskrivelsen i forudsætningerne om den effektive arbejdsmarkedspolitik, hvor det antages – den citerede rapport side 111 – at denne arbejdsmarkedspolitik ændrer sammenhængen mellem lønstigning og ledighed, således at det ved uændret ledighed er muligt at reducere lønstigningstakterne med 1 procentpoint i forhold til, hvad det ellers ville have været. Det kan alternativt formuleres som en reduktion af den strukturelle ledighed på 35.000–40.000 personer frem til år 2000.

Der er således ikke tale om, at de offentlige lønstigninger antages at være mindre end tidligere eller mindre end i den private sektor; i konvergensprogrammet er der for begge sektorer forudsat en gennemsnitlig lønstigning på 3,5 pct., som antages at ville have været 1 procentpoint højere, hvis regeringens arbejdsmarkedspolitiske initiativer ikke blev gennemført.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg takker for svaret. Det er jo ikke mig, der skal beklage, at økonomiministeren i sin rapport tilsyneladende har skrevet noget, der ikke svarer til de forudsætninger, der ligger i rapporten.

Det, jeg gerne vil spørge finansministeren om i forlængelse af svaret, er: Hvad er finansministerens vurdering af de stigende flaskehalsproblemer i den offentlige sektor? Forventer finansministeren på baggrund af de problemer med flaskehalse, vi har især i den offentlige sektor, at man måske på grund af arbejdsmarkedsreformerne får en forøget lønstigning? Og i så fald, hvilke konsekvenser vil det have for konvergensprogrammet og målet om, at vi skal have mulighed for at træde ind i 3. fase, når den indtræffer?

Finansministeren (Lykketoft):

Det er måske værd at fremhæve i forhold til fru Charlotte Antonsen og hendes parti, at det svar, som jeg lige har givet, jo altså i modsætning til Venstres økonomiske program, som vi har hørt om i de sidste par dage, betyder, at vi forudsætter en parallel lønudvikling mellem privat og offentlig sektor. Venstres program har jo som implikation, at de offentligt ansatte fra nu af og til forbi år 2000 skal stige 2 pct. mindre om året i løn end resten af arbejdsmarkedet, og det ville jo give nogle ejendommelige skævheder. Det samme gælder for overførselsindkomsterne.

Jeg har ikke nogen forventning om, at flaskehalsproblemerne generelt bliver større i den offentlige sektor end i resten af økonomien. Men jeg har en forventning om, at den arbejdsmarkedspolitik, der er tilrettelagt, hvor Arbejdsmarkedsstyrelsen er ekstremt opmærksom på imødegåelse af flaskehalsproblemer, vil forebygge, at det bliver til et omfattende problem i økonomien.

[Finansministeren]

Specielt hvad angår sygeplejerskerne, var der jo en debat – jeg tror, det var i sidste onsdagsspørgetid – hvor arbejdsministeren havde lejlighed til at fremføre som regeringens synspunkt, at de problemer, vi har dér, sådan set ikke især er knyttet til virkninger af arbejdsmarkedsreform eller orlovsreform, men har noget at gøre med, at det er nødvendigt at opbløde nogle faggrænser inden for sygehusområdet.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg er stærkt overrasket over ministerens svar om, at ministeren ikke forventer større flaskeproblemer i den offentlige sektor end i den private. Foreløbig kan vi jo i dag konstatere, at der er store og stigende flaskeproblemer i den offentlige sektor. Arbejdsmarkedsstyrelsen peger så også på, at der kommer problemer i den private sektor.

Men jeg forstår, at ministeren på trods af at der altså bliver arbejdskraftmangel, fastholder en lønstigningstakt eller regner med, at man kan fastholde en lønstigningstakt på 3½ pct.

Nu inddrager finansministeren Venstres program. Finansministeren fejlfortolker, ligesom statsministeren gjorde i går, Venstres program. Der er intet i Venstres program om, at de offentligt ansatte skal have mindre i løn. Det, hele problemet i øjeblikket drejer sig om, er, at man skævvrider arbejdsmarkedet ved hjælp af de såkaldte arbejdsmarkedsreformer, og dermed vil man få problemer.

Det er også blevet sagt fra Arbejdsmarkedsstyrelsens side, at disse orlovsordninger kan være med til at bremse opsvinget. Hvad er finansministerens holdning til Arbejdsmarkedsstyrelsens synspunkt?

Bertel Haarder (V):

Hvordan har finansministeren fået det indtryk, at Venstre vil kræve en lønudvikling hos de offentligt ansatte, der ligger 2 pct. under de privat ansattes? Det er en tankegang, vi aldrig har haft i Venstre, og derfor vil jeg gerne høre, hvordan finansministeren har fået den idé.

Finansministeren (Lykketoft):

Nu tillader rammerne for spørgetiden jo ikke en fuldt udtømmende tilbagevisning af Venstres program. Men der kan siges nogle få stikord om det:

Hvis man forudsætter uændret offentlig be-
manding, skattelettelse i størrelsesordenen 50 mia. kr. og afskaffelse af et statsunderskud på 50 mia. kr. inden for den periode, man har kigget på, så er der kun én fortolkning mulig, og det er, at stigningstakten i overførselsindkomster og offentlige lønninger skal være 2 pct. lavere end gennemsnittet på det private arbejdsmarked.

Det kan godt være, at man ryster på hovedet. Det gjorde vi også, da vi konstaterede, at det var en nødvendig forudsætning for, at der var nogen form for sammenhæng i Venstres økonomiske politik.

Jeg har ikke noget at tilføje til det, jeg sagde om, at vi nok skal få styr på flaskeproblemerne på arbejdsmarkedet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 739

3) Til *indenrigsministeren* af:

Helge Adam Møller (KF):

»Vil ministeren tage initiativ til, at det via Interpol kan kontrolleres, om asylansøgere har en kriminel fortid eller er internationale kriminelle, inden deres asylansøgning afgøres?«

Skriftlig begrundelse

Danmark skulle nødig blive et sikkert gemmested, som internationale masse mordere og andre forbrydere kan søge beskyttelse og arbejde fra. Derfor bør der være mulighed for at kontrollere asylansøgers identitet og eventuelle kriminelle fortid via Interpol, inden deres asylsag afgøres. Af artikler i Politiken den 22. og 23. februar 1994 fremgår bl.a., at Talat Fouad Kassem er dødsdømt for medvirken til mordet på den egyptiske præsident Sadat i 1981, uden at de danske myndigheder tilsyneladende var vidende om dette, da hans ansøgning blev behandlet.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Udlændingemyndighederne træffer normalt ikke afgørelse i en asylsag alene på baggrund af asylansøgerens egne oplysninger. Myndighederne søger at kontrollere rigtigheden af asylansøgerens oplysninger, hvilket f.eks. kan ske gennem Udenrigsministeriet, eller det kan

[Indenrigsministeren]

ske igennem UNHCR, og ofte begge dele. Derudover bygger man jo også på en lang række andre oplysninger.

Der er også mulighed for gennem politiets internationale kontakter, herunder det efterretningsmæssige samarbejde, at indhente oplysninger om eventuelle strafbare forhold.

Jeg har fra Rigspolitichefen fået oplyst, at forespørgsler gennem Interpol i dag alene anvendes med henblik på at fastlægge identiteten for personer, som er uidentificerede. Det gælder bl.a. asylansøgere, som ved indrejsen eller senere indgiver en ansøgning om asyl i Danmark. I disse tilfælde optages fingeraftryk af den pågældende, hvilket der er hjemmel til i udlændingelovens § 40, stk. 2, og på denne baggrund rettes der via Interpol henvendelse til de lande, som man kunne have en forventning om har kendskab til den pågældende.

Der rettes dog aldrig henvendelse til myndighederne i det land, hvori den pågældende angiver at være forfulgt, typisk den pågældendes hjemland. Hvis man kontaktede hjemlandets myndigheder, således at deres opmærksomhed blev henledt på asylansøgeren, ville det efter omstændighederne i sig selv kunne føre til, at der blev etableret et asylgrundlag.

Der er ikke i Interpol opbygget særlige registre, som ville kunne bruges til løsning af den type problemer, som nævnes i begrundelsen for spørgsmålet. Jeg skal dog tilføje, at Interpol i betydeligt omfang anvendes som formidler af internationale retsordninger.

Helge Adam Møller (KF):

Spørgsmålet er jo stillet primært på grund af de oplysninger, der kom frem i sidste uge om, at der her i Danmark bor en egypter, som har fået asyl, og som i Egypten er dømt for medvirken til mordet på Egyptens præsident i 1981, Anwar Sadat. Det fremgår også af de oplysninger, der er kommet – hvis jeg forstod ministerens svar rigtigt nu – at man kun kontakter Interpol, altså det internationale politi, i forbindelse med at finde ud af, hvem personen er, altså vedkommendes identitet. Men mit spørgsmål går på, hvorfor man ikke også kontakter Interpol, i hvert fald når der er en begrundet mistanke, for at få at vide, om en asylansøger er kriminel, har begået alvorlig kriminalitet. Det kan man jo gøre, så vidt jeg ved, uden at kontakte den pågældendes land, for

dér kan jeg godt forstå det, indenrigsministeren sagde.

Så jeg vil gerne have at vide, om regeringen, eller ministeren, ikke synes, det er rimeligt at kontakte Interpol for at få at vide, om det er ansøgninger fra alvorligt kriminelle, man sidder og behandler, og om man eventuelt vil indføre den regel i dansk udlændingelovgivning.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg har ikke fra rigspolitiet fået den opfattelse, at det, som hr. Helge Adam Møller efterlyser, skulle løse problemet.

Helge Adam Møller (KF):

Nej, men så vil jeg da godt bede ministeren grave videre i sagen og spørge, om det ikke af hensyn til de danske borgere, til os, der bor i Danmark, ville være rimeligt, at man allerede under sagsbehandlingen, når mennesker søger asyl her i Danmark, fandt ud af, om det var folk, der havde begået mord, drab, sædelighedsforbrydelser eller andet. Det må da være en meget væsentlig oplysning at have, og hvis Interpol ligger inde med disse oplysninger, synes jeg bestemt, det ville være meget, meget relevant af hensyn til det land, de eventuelt senere skal have asyl i.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg synes, hr. Helge Adam Møller får det til at lyde, som om det var det normale, at asylansøgere har begået mord eller andre alvorlige ting. Det er jo ikke tilfældet. Der er tale om, at det er nogle helt specielle tilfælde – hvoraf et enkelt tilfælde i øvrigt nu også har været meget stærkt belyst i den offentlige debat. Men jeg vil gerne meget stærkt understrege, at der er tale om undtagelsen og ikke, sådan som det kunne fremgå, om reglen.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg tror helt bestemt også, at det er undtagelsen hos de ca. 17.000 eller 18.000, der søger asyl i Danmark hvert år, men hvis der bare er to eller fire eller seks, som har en meget alvorlig kriminalitet bag sig, og hvor man ved et ganske almindeligt check hos Interpol kunne få det opklaret, så står jeg noget uforstående over for, at ministeren ikke synes, det er vigtigt at finde ud af, om det er to, fire eller seks. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren igen, om mi-

[Helge Adam Møller]

nisteren vil tage initiativ til, at man checker den slags ting i Interpol.

Thor Pedersen (V):

Jeg vil gerne spørge indenrigsministeren om baggrunden for det svar, at det er et helt enkeltstående tilfælde, at der går en alvorligt kriminelt rundt på gaderne i Danmark – når man end ikke undersøger det. Hvad skulle afholde regeringen fra at undersøge det, man faktisk kunne undersøge, for at sikre, at folk, der har begået alvorlige forbrydelser, ikke blot vandrer frit rundt på gaderne i Danmark?

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Når jeg svarer, som jeg gør, er det, fordi jeg forstår det, hr. Helge Adam Møller spørger om, nærmest på den måde, at vi skulle checke hver enkelt asylansøger. Disse 7.700, for at tage tallet fra 1993, skulle alle til check hos Interpol. Hvis det er det, man ønsker, vil jeg i hvert fald stille mig meget spørgende over for relevansen af det i betragtning af, at jeg ikke har den opfattelse, at det er det normale, at det er alvorligt kriminelle, der går rundt i Danmarks gader, og som er asylansøgere i Danmark.

Helge Adam Møller (KF):

Det skal så blive mit sidste spørgsmål.

Nej, jeg mener ikke umiddelbart, at der er belæg for eller grund til at checke 7.700 om året. Men i forbindelse med de afhøringer, som politiet foretager i øjeblikket – og med stor dygtighed, fordi de er trænet i den slags ting – får man jo indimellem en mistanke; der kommer antydninger af, at her kunne måske være en person, som ikke var så fin i kanten, som han eller hun ser ud til. Det er måske 50, 100 eller 150 gange, og i vores moderne tider med edb osv. tager det jo ikke lang tid via Interpol at checke, om der ligger noget på den person.

Det er det, jeg forestiller mig, og det er det, jeg ville bede regeringen om at gøre. Men hvis jeg har forstået ministeren ret, mener man, at det er overflødigt, og agter ikke at gøre det. Det vil jeg gerne have bekræftet.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg kan bekræfte, at både i Justitsministeriet og i Indenrigsministeriet har der ikke hidtil været den holdning, at der var grund til at sætte supplerende undersøgelser som dem, hr. Helge Adam Møller nævner, i gang.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 740

4) Til *justitsministeren* af:

Helge Adam Møller (KF):

»Hvilke retlige foranstaltninger agter ministeren at tage mod egypteren Talat Fouad Kassem, som har asyl i Danmark, men angiveligt har medvirket i snigmordet på præsident Sadat i 1981 og nu fra Danmark truer med vold, terror og drab mod virksomheder og turister (herunder danske) i Egypten?«

Skriftlig begrundelse

Dagbladet Politiken oplyser tirsdag den 22. februar 1994, at den muslimske fundamentalist Talat Fouad Kassem, som har politisk asyl i Danmark, i Egypten er dødsdømt for at medvirke til mordet på præsident Sadat i 1981. Endvidere oplyses det, at han fra sit hjem i København opfordrer til terrorvirksomhed mod bl.a. danske virksomheder og danske turister i Egypten, og at han er medvirkende til – på plakater sat op i moskeer i Danmark – at opfordre til at slå de vantro ihjel og være med i kampen for en islamisk stat i Egypten.

Ifølge Politiken har Talat Fouad Kassem også for nylig i en egyptisk avis fremsat trusler mod udenlandske turister og investeringer i Egypten, ligesom han ikke lægger skjul på sin tilknytning til Al Gamaa Islamiya, en af de mest voldelige og fundamentalistiske islamiske grupper i Egypten.

Justitsministeren (Erling Olsen):

Hr. Helge Adam Møller spørger mig, hvad jeg vil gøre ved hr. Kassem. Jeg har forskellige muligheder.

Mulighed nr. 1, som er teoretisk, er at sende ham tilbage til Egypten. Det kan vi ikke gøre, fordi han har en dødsdom dernede; vi udleverer ikke til dødsstraf.

Mulighed nr. 2 er, at da han har været retsfulgt i Egypten, kan vi her i landet straffe ham, fordi vi kan straffe en herboende asylsøger for en forbrydelse begået i et andet land. Det kan vi. Men hvis vi rejser en sag imod hr. Kassem for påstået deltagelse i mordet på Sadat, så har vi nogle problemer med beviset, og vi kan i værste fald risikere, at en dansk dom-

[Justitsministeren]

stol må sige: Vi kan ikke afsige en dom på grund af bevisets stilling. Og så mener jeg faktisk, at vi kommer i konflikt med et andet lands retssystem, og at vi meget nemt kan komme til at gøre ondt værre. Så den mulighed eksisterer heller ikke rigtig i praksis.

Hvad så? Under indtryk af de ting, han har sagt herhjemme, og de trusler han har udstedt, men som han påstår ikke er trusler, men advarsler, må vi spørge os selv: Kan han blive dømt for at have fremsat trusler eller for direkte medvirken i begivenheder i Egypten som følge af disse trusler? Nej, det kan vi formentlig ikke få ham dømt for.

Vi mener, at det ligger lige på den grænse, hvor det nok er en trussel, men dårligt kan bevises, og så har vi kun den mulighed at holde øje med, hvad han i øvrigt foretager sig her i landet, og se, om der er forbindelser til Egypten og herunder også se, hvad de egyptiske myndigheder kan meddele os om det.

Helge Adam Møller (KF):

Ja, det er jo en speciel asylant, vi taler om her, for som det er fremgået af debatten og også af ministerens svar, er han altså dømt for medvirken til mordet på Egyptens præsident. I den forbindelse kunne man jo godt spekulere lidt over, hvad vi danskere ville sige til, at en dansker, som havde asyl i Egypten og ved en dansk ret var dømt for drab på Danmarks statsoverhoved, bare kunne være i sikkerhed i Egypten. Det er altid interessant at vende en sag om.

Ministeren nævnedes, at der er to muligheder. Men jeg vil godt spørge: Er der ikke en tredje mulighed, som for mig ser ret rimelig ud, nemlig at han bliver sendt tilbage til Egypten, således at man dér selv kan gennemføre en retssag mod ham, dog således at vi forinden indgår en aftale med Egypten om, at de binder sig til, at han uanset retssagens udfald ikke bliver dømt til døden, men kan få en anden straf, som er mildere end dødsstraf, hvis han bliver fundet skyldig? Det mener jeg der har været eksempler på at man tidligere har gjort.

Dermed kunne vi sikre os, at han fik en fair rettergang, at egypterne også fik retfærdighed, enten han blev dømt eller frikendt, og at vi ikke gjorde noget, som var i modstrid med gældende lov.

Pia Kjærsgaard (FP):

Ministeren har jo på regeringens vegne erkendt, at det er strafbart efter dansk ret at udøve terrorisme i Danmark, så jeg har meget svært ved at forstå den holdning, som regeringen og justitsministeren har indtaget over for en terrorist. Derfor vil jeg også godt høre: Hvad er årsagen til, at han har fået politisk asyl i Danmark? Der må da være en anden årsag til det, end at han er dømt i sit hjemland? Han er medlem af en islamisk terrororganisation, og han har fået politisk asyl i Danmark, selv om han faktisk er dømt i sit hjemland.

Så vil jeg også gerne spørge ministeren: Hvordan bærer man sig ad med at overvåge ham? For jeg må indrømme, at jeg er utrolig utryk ved de udtalelser, som er kommet fra regeringen, og som jeg synes er noget mangelfulde.

Thor Pedersen (V):

Jeg vil godt spørge justitsministeren, om ministeren ikke selv finder, at det er en lidt slap og opgivende holdning.

Jeg forstår på ministerens svar, at hvis den pågældende i sit hjemland Egypten havde begået en forseelse, der ikke kunne medføre dødsstraf, altså en knap så grov forbrydelse som den, den pågældende er dømt for, og som hører til blandt det groveste, man kan forestille sig, så kunne vi godt have sendt den pågældende hjem til retsforfølgning. Men nu har han altså begået en forbrydelse, der er så voldsom, at den medfører dødsstraf ved en domstolskendelse i Egypten, og det betyder så, at den pågældende kan vandre frit omkring i Danmark, for ministeren siger, at vi ikke ønsker at indlede en retssag, selv om de internationale aftaler giver hjemmel til det, for vi kunne risikere, at det ville være problemfyldt, og at man ikke ville kunne afsige dom. Og da den risiko eksisterer, ønsker man ikke at gøre noget.

Det, man kunne overveje, er de trusler, den pågældende har givet udtryk for over for danske myndigheder eller over for danske personer her i Danmark.

Det betyder altså, at en person, der er dømt til døden i udlandet, kan vandre frit omkring i Danmark, hvis blot den pågældende vil lade være at true danske myndigheder eller personer. Kan det være rigtigt?

Justitsministeren (Erling Olsen):

Til hr. Thor Pedersen: Ja, det er rigtig. Hvis en person er dømt til døden i et andet land og søger asyl i Danmark som politisk forfulgt, så får han asyl her i Danmark. I stedet for at give ham asyl har vi den mulighed eventuelt at sende ham til et sikkert land, der vil modtage ham. Men hvis han ellers går rundt i Danmark og ikke laver noget forkert, lyder vores love og opfører sig ordentligt, så kan han gå frit. Sådan er reglerne. Vi udleverer ikke folk, der er dødsdømte, til de lande, hvor de er dødsdømte.

Med hensyn til spørgsmålet om at indlede en retssag mod ham er vi bange for, at en sådan retssag på grund af bevisets stilling kunne ende med en frifindelse, så det mener vi ikke vi vil lægge retssystem til.

Hr. Helge Adam Møller spurgte: Er der ikke den mulighed, at man kan sige, at vi udleverer ham til Egypten på betingelse af, at egypterne forpligter sig til ikke at eksekvere en dødsdom? Jo, det er der en teoretisk mulighed for, men vi er ikke nået så langt i vore overvejelser.

Fru Pia Kjærsgaard spørger, hvordan vi overvåger ham, og til det vil jeg sige, at det vil jeg ærligt talt ikke fortælle, for det synes jeg ikke at han skal have at vide.

Pia Kjærsgaard (FP):

Så vil jeg godt spørge ministeren – for det må jeg næsten konkludere ud fra ministerens besvarelse – om det betyder, at terrorister fra hele verden, som er dødsdømt i deres hjemlande, vil kunne opnå politisk asyl i Danmark. Sådan må jeg opfatte ministerens svar. Det synes jeg simpelt hen er forfærdeligt at tænke på.

Jeg vil også godt spørge ministeren: Hvor længe skal sådanne personer oppebære asylstatus i Danmark? Betyder det, at de er dødsdømt i deres hjemlande, at de aldrig nogen sinde kan sendes tilbage igen? Skal hjemlandet frafalde dommen? Eller hvordan fungerer det egentlig?

Agnete Laustsen (KF):

Justitsministeren udtalte, at så længe den pågældende opholdt sig som asylant her i Danmark og overholdt landets regler, kunne vi ikke gøre noget. Men jeg forstår, at det, der er tale om i dette tilfælde, er, at den pågældende simpelt hen truer med at overfalde både danske turister og virksomheder i Egypten og ud-

steder deciderede terrortrusler på dansk grund.

Derfor er mit spørgsmål: Er det lovligt efter dansk ret, at den pågældende kan opholde sig her og udstøde den slags trusler, og er det nødvendigt, at man ligefrem overvåger ham mere eller mindre hemmeligt? Han har jo allerede udtalt, hvad der er hans hensigt.

Inge Dahl-Sørensen (V):

Kan den holdning, som regeringen har til terrorister, som har begået alvorlige forbrydelser i deres hjemland, ændres ved lov?

Thor Pedersen (V):

Jeg går ud fra, at ministeren vil acceptere, at der kan være nogle, der mener, at man også har et skyldigt hensyn at tage til andre mennesker her i landet, og når ministeren siger, at man ikke ønsker at retsforfølge, fordi der kan være tvivl om dommens udfald, må jeg så spørge ministeren: Har ministeren gjort det, man kunne forvente, nemlig undersøgt alt, hvad der kan undersøges, i samarbejde med de egyptiske myndigheder? Har ministeren undersøgt, om det er muligt at fremskaffe materiale, der kunne danne baggrund for en domstolsprøvelse også i Danmark, i erkendelse af, at den forbrydelse, der er begået i Egypten, også hører til den groveste art af forbrydelser, vi kender efter dansk ret? Har ministeren gjort sit hjemmearbejde og sikret, at alle oplysninger er bragt til veje i samarbejde med de egyptiske myndigheder?

Helge Adam Møller (KF):

Jeg er glad for, at ministeren i sit svar til mig sagde, at der var en tredje mulighed – ministeren kaldte det en teoretisk mulighed – for at udlevere asylanten til Egypten under forudsætning af, at Egypten tilkendegav, at han ikke ville blive henrettet, hvis han skulle blive dømt for forbrydelsen.

Det er jeg glad for at høre, men når ministeren siger, at det er en teoretisk mulighed, ligger der jo ligesom en antydning af, at det har ministeren eller regeringen ikke særlig meget lyst til. Derfor vil jeg da godt opfordre til, at man gør alt for, at den mulighed bliver den rigtige. Det må være rigtigt, at en præsidentermorder bliver retsforfulgt i sit hjemland.

[Helge Adam Møller]

Derfor vil jeg godt spørge: Hvornår påregner regeringen at afslutte sine overvejelser med henblik på at udnytte denne mulighed, som ministeren kalder teoretisk?

Justitsministeren (Erling Olsen):

Hvis muligheden skal blive til praksis, forudsætter det jo også, at man i Egypten er indstillet på at lade være med at henrette en præsidentmorder, og det er det ikke vores indtryk at man er.

Derudover kan jeg sige til hr. Thor Pedersen, at vi har løbende kontakt med de egyptiske myndigheder, bl.a. om denne sag. Det hænger jo også sammen med, at når der fremsættes disse kald det trusler eller kald det advarsler, er det klart, at man må følge, hvordan den virksomhed, som den pågældende udfolder her i Danmark, hænger sammen med begivenheder i Egypten: Er det sådan, at der her fra Danmark laves ting og sager i Egypten?

Vi vil ikke være frihavn for mennesker, der vil lave terrorvirksomhed i andre lande. Det er derfor, vi er nødt til at have et samarbejde med deres myndigheder, det er derfor, vi er nødt til at overvåge, og det er derfor, at vi – når der fremkommer udtalelser af den art, som vi har set her – må være årvågne. Og deri ligger altså, at det er, hvad vi kan gøre, og det er, hvad vi gør.

Jeg tror, jeg fik svaret; ellers må man spørge igen.

Agnete Laustsen (KF):

Jeg mener ikke, at jeg fik spor svar fra justitsministeren. Jeg spurgte, om den virksomhed, som den pågældende udfører herhjemme, som jeg absolut forstår som trusler om terror – hvad han jo har uddybet både i pressen og andetsteds – virkelig er acceptabel efter dansk lovgivning.

Ole Donner (FP):

Jeg vil gerne spørge ministeren: Hvis man er dødsdømt i et fremmed land, hvorfor får man så asyl i Danmark? Kan man få asyl alene af den grund, at man er dødsdømt?

Justitsministeren (Erling Olsen):

Til hr. Ole Donner: Man får asyl af den grund, at man er forfulgt og man er dødsdømt. Det er, om jeg så må sige, forklaringen i en nøddeskal.

Det er rigtigt, jeg glemte fru Agnete Laustsen. Det, jeg skulle have svaret, var, at det ikke er strafbart at sige: »Død over de vantro«. Det er derimod strafbart at sige: »Død over den vantro hr. Olsen«. I det øjeblik, man går hen og bliver meget konkret, så er det, om jeg så må sige, at det begynder at blive strafbart. Det var også meget typisk formuleret sådan af advokaten for hr. Kassem, at det, han havde sagt, jo ikke var trusler, men det var bare en generel advarsel.

Derfor må vi sige, at vores skøn er, at det ikke vil være særlig frugtbar at indlede en retssag. Den kommer vi nok ikke alt for langt med, fordi han har formuleret sig på en sådan måde, at alle forstår, hvad meningen er – undtagen en dommer, havde jeg nær sagt, idet en dommer vil være tilbøjelig til at fortolke det noget mildere ud fra almindelige retsbeskyttelsehensyn. Derfor har vi lagt hovedvægten på overvågningen.

Ole Donner (FP):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det virkelig er rigtigt, at man er forfulgt, hvis man er dødsdømt. Vil det sige, at en svensker, der går hen og dræber en mand, bare kan tage færgen over, og så kan han blive her for evigt, for nu er han forfulgt, fordi han er dømt til døden?

Justitsministeren (Erling Olsen):

Det vil han jo næppe blive i Sverige, så hr. Ole Donner skulle måske have valgt et andet eksempel. Men vi siger faktisk, at folk er forfulgt, hvis de er dødsdømt, sådan at forstå, at hvis de kommer hjem, bliver hovedet kappet af dem. Jeg synes dårlig, man kan være mere forfulgt.

Inge Dahl-Sørensen (V):

Jeg ser det sådan, at når vi nu giver asyl til en, som har begået mord i sit hjemland – i dette tilfælde i Egypten – kan befolkningen jo ikke fortænkes i at mene, at vi skjuler mordere fra deres hjemland, for at de ikke skal retsfølges i deres hjemland. Har ministeren slet ingen skrupler ved at give en sådan person politisk asyl?

Helge Adam Møller (KF):

Ministerens sidste svar – det var svaret på hr. Ole Donners spørgsmål – kom lidt bag på

[Helge Adam Møller]

mig. Hvis jeg forstod ministeren rigtigt, så betyder det, at en person, der begår et mord – hvad enten det er i Rusland, USA, Frankrig eller et hav af andre lande, der har dødsstraf – og som ikke har nogen som helst politiske eller andre særlige motiver til det, men er en generel og almindelig morder, der står foran at blive dømt til døden, altid kan få asyl i Danmark, hvis han flygter fra sit land, uanset om han ikke måtte være forfulgt på grund af tro, race og de andre grunde, der står i FN-konventionen.

Er det virkelig rigtigt, at en gemen morder altid kan få helle i Danmark, hvis han kommer fra et land, der har dødsstraf? Det er jo tre fjerdedele af Jordens lande.

Justitsministeren (Erling Olsen):

Efter det for mig oplyste er vi konventionsmæssigt forpligtet til ikke at udlevere folk til lande med dødsstraf.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 759

5) Til *justitsministeren* af:

Ole Donner (FP):

»Mener ministeren, at trafikministeren lovligt kan nægte MF Ole Donner aktindsigt omkring et juridisk responsum vedrørende eventuel tinglysning af optioner på »Ask« og »Urd«?»

Skriftlig begrundelse

Spørgeren er blevet nægtet aktindsigt (jf. spørgsmål nr. S 723). Spørgeren er selvfølgelig indstillet på at overholde en eventuel tavshedspligt, såfremt en sådan bliver pålagt.

Justitsministeren (Erling Olsen):

Der er regler om, at man kan undlade at udlevere akter i tilfælde, hvor det vil være til væsentlig økonomisk skade for staten at gøre det, eller hvor akterne indeholder argumenter, der af en modpart kan bruges imod staten i en retsag.

Det, der er afgørende i den sag, som hr. Ole Donner har rejst, er jo, om der i den pågældende sag har været tilstrækkelig vægtige argumenter for trafikministeren til at benytte sig af

denne adgang. For at afgøre det kræves det, at man går ned i disse dokumenter, læser dem igennem, undersøger sagen og hitter ud af, om der er det.

Så er spørgsmålet: Hvem skal gøre det? Det skal den ansvarlige minister under ansvar over for henholdsvis Ombudsmanden eller domstolene. Justitsministeren kan ikke tjene som en art overdommer for sine kolleger; han kan hyppigt tjene som rådgiver for dem, inden de foretager sig forskelligt, og det er faktisk i alt væsentligt, hvad han kan gøre.

Derfor må jeg sige, at jeg tror, at hvis hr. Ole Donner vil gå videre med sagen, så er det det rigtige at gøre at gå til Ombudsmanden.

Ole Donner (FP):

Jeg siger tak til justitsministeren for svaret.

Jeg vil gerne spørge justitsministeren, om trafikministeren har rådført sig med justitsministeren, inden han har nægtet mig adgang til disse dokumenter. Jeg tror nemlig, at der i de dokumenter er skjulte dagsordener – som der i øvrigt næsten altid er i dokumenter fra DSB – og at man undertrykker nogle ting.

Men jeg kan ikke forstå det, for den sag skulle være så ligegyldig – for at sige det sådan – i Trafikministeriet. Man sagde nemlig, at det forretningsmæssigt ikke var nødvendigt at tinglyse optionerne. Senere hen har man så fået disse dokumenter fra nogle advokater, og så har man sagt: Nu skal de tinglyses. Så tinglyser man dem, og så bliver det senere annulleret, og så kærer man sagen. Mener ministeren ikke, at det er lidt malplaceret at nægte et medlem af Folketingets Trafikudvalg at læse disse dokumenter?

Men primært vil jeg altså gerne vide, om man har rådført sig med justitsministeren, inden man gav mig det afslag.

Justitsministeren (Erling Olsen):

Det har man efter min erindring ikke – ikke engang dengang jeg var trafikminister i en måneds tid. Jeg kender faktisk ikke detaljerne i sagen.

Jeg vil sige, at det er kolossalt svært for mig at bedømme det faktiske indhold i den, og jeg synes altså, at afgørelsen bør ligge hos Ombudsmanden. Hvis man vil have min principielle indstilling, så er jeg selv tilhænger af mest mulig åbenhed, men der kan jo være noget i

[Justitsministeren]

disse dokumenter, som jeg ikke kender til, der gør, at trafikministeren har handlet rigtigt; men den, der skal prøve det, bliver altså i dette tilfælde Ombudsmanden.

Ole Donner (FP):

Jeg takker endnu en gang for svaret. Jeg er tilfreds med ministerens svar, og jeg vil selvfølgelig gå videre til Ombudsmanden med sagen.

Men jeg vil meget gerne spørge: Hvornår mener justitsministeren disse papirer vil være tilgængelige for et folketingsmedlem? Er det, når kæremålssagen er afgjort, eller mener ministeren ligefrem, at trafikministeren og DSB for evigt kan gemme de papirer, uden at jeg får indsigt i dem? For det er jo klart, at lige så snart jeg får papirerne, vil jeg – når jeg skal have et sådant besvær for at få lov at se dem – selvfølgelig gå til pressen med dem og offentliggøre de uhyrligheder, som formentlig står deri. Hvornår mener ministeren de er tilgængelige for folketingsmedlemmer?

Justitsministeren (Erling Olsen):

Det kommer i høj grad an på for det første, hvor lang Ombudsmandens sagsbehandlingstid er – og hos ham bør den jo principielt være kort – og for det andet på, hvad han siger.

Ole Donner (FP):

Jo, men mener ministeren ikke, at når kæremålssagen er afgjort, burde disse dokumenter igen være omfattet af lov om offentlighed i forvaltningen?

Justitsministeren (Erling Olsen):

Det tør jeg ikke give noget klart svar på.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 757**6) Til arbejdsministeren af:****Tommy Dinesen (SF):**

»Hvad agter ministeren at foretage sig for at hindre, at en række bestemmelser og vedtagne normer i såvel den danske arbejdsmiljølov som i vedtagne EF-direktiver på arbejdsmiljøområdet tilsidesættes og bevidst overtrædes af offentlige arbejdsgivere?«

Skriftlig begrundelse

I henhold til arbejdsmiljølovens almindelige

forsvarlighedsbestemmelser skal arbejdet planlægges og tilrettelægges, så det er fuldt forsvarligt på kort og lang sigt.

I henhold til Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 1182 af 18. december 1992 om arbejdets udførelse er arbejdsgiverne ansvarlige for, at der foreligger en vurdering af de ansattes sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen. Denne vurdering skal indeholde oplysninger om, hvilke risici de ansatte er udsat for, samt oplysninger om, hvilke forebyggende foranstaltninger der findes eller vil blive iværksat.

Men ifølge Dansk Sygeplejeråds redegørelse om overbelægning og konsekvenser for patienter og personale, februar 1994, er risici på grund af overbelægning ikke inddraget i disse vurderinger, og på langt de fleste sygehuse er denne arbejdspladsvurdering ikke udarbejdet.

Med henvisning til arbejdsmiljøloven og Arbejdsministeriets bekendtgørelse om faste arbejdssteders indretning samt EF's rammedirektiv står det klart, at såvel bestemmelserne om de ansattes sikkerhed ved brand som de almindelige forsvarlighedsbestemmelser i forbindelse med arbejdets udførelse ligger inden for rammerne af Arbejdstilsynets kontrolfunktion.

Arbejdsvilkårene på de store sygehuse med overbelægning er af en sådan karakter, at de kan betegnes som groft uforsvarlige. Spørgeren er derfor enig med Sygeplejerådet i, at det er uacceptabelt, at lovgrundlaget ikke overholdes af de offentlige arbejdsgivere.

Tommy Dinesen (SF):

Baggrunden for spørgsmålet er en artikel, som var i bladet Sygeplejersken den 23. februar, hvori der bl.a. står, at der har været 32 skriftlige påtaler af, at patienter har ligget på gangene – og det er ikke bare på Rigshospitalet og i Århus; man kalder det et landsomfattende problem – og man ved ikke, hvor mange mundtlige påtaler der har været.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Indledningsvis vil jeg gerne slå fast, at offentlige arbejdsgivers overtrædelse af arbejdsmiljøloven håndteres på samme måde, som når det drejer sig om private arbejdsgivere. Hvis Arbejdstilsynet konstaterer, at arbejdsmiljøloven ikke bliver overholdt, er det klart, at Arbejdstilsynet skal skride ind, og det

[Arbejdsministeren]

gør Arbejdstilsynet så sandelig også. Der er således ingen tvivl om, at Arbejdstilsynet udsteder påbud, når den danske arbejdsmiljølov, herunder også de gennemførte EF-direktiver, overtrædes.

For så vidt angår de i begrundelsen for spørgsmålet nævnte arbejdspladsvurderinger, skal jeg bemærke, at det fremgår af § 4, stk. 2-4, i Arbejdsministeriets bekendtgørelse om arbejdets udførelse, at vurderingen skal være skriftlig, hvis den har særlig betydning for sikkerhed og sundhed under arbejdet.

Direktoratet forhandler for tiden et udkast til en AT-anvisning herom med arbejdsmarkedets parter og påregner at udsende anvisningen om kort tid. På den baggrund ser jeg ikke nogen grund til at fare ud med bål og brand, fordi disse skriftlige arbejdspladsvurderinger ikke er udarbejdet på bl.a. landets sygehuse. Men det rykker ikke ved – og det er så baggrunden for det dér med mangel på bål og brand lige nu – det faktum, at arbejdsmiljøet skal være i orden, og at det påhviler arbejdsgiveren at sikre, at det er i orden.

Jeg er, sådan som jeg har givet udtryk for, enig med spørgeren i, at de regler, der gælder omkring arbejdstageres sikkerhed ved brand og ved almindeligt arbejdspress på forskellige leder og kanter, skal overholdes.

Tommy Dinesen (SF):

Jeg takker for svaret.

Ifølge bladet Sygeplejersken mener man også, at loven skulle være klar nok. Det, man måske kan spørge om, er, om det er rimeligt, at en offentlige instans, f.eks. amtskommunen, der er sygehusejer, kan anke et påbud til arbejdsministeren, således at man derved får ligesom en forlænget frist til at fjerne de overbelægnings, som jo er ulovlige.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det er jo altid svært at finde den balance i et retssamfund, at man skal sikre en forsvarlig behandling af ankesager og samtidig har et ønske om at få ret i den anke; den ene part ønsker i hvert fald altid at få ret i en anke.

Jeg har forståelse for spørgerens utålmodighed – jeg deler den faktisk også et langt stykke hen ad vejen – med at få en afklaring omkring de problemer, der har været på landets sygehuse med overbelægning og senge på gangene,

men sagen er altså i ankesystemet, og lige så snart Arbejds miljørådet har taget stilling til anken, vil der selvfølgelig også blive taget hånd om sagen fra min side. Men for så vidt deler jeg utålmodigheden, som jeg sådan også selv lidt har i den sammenhæng.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 764

7) Til *arbejdsministeren* af:

Bodil Thrane (V):

»Agter regeringen at følge henstillingen i henvendelsen fra Amtsrådsforeningen ved formand Per Kaalund, hvori regeringen anmodes om at give amterne bedre mulighed for at styre orlovsordningerne?«

Bodil Thrane (V):

Torsdag den 24. februar kunne man i morgenradioavisen høre, at Amtsrådsforeningen ved dens formand havde bedt regeringen om et styringsmiddel over for orlovsordningerne, både af praktisk og økonomisk karakter, især på sygehusområdet. Per Kaalund ønsker f.eks. flere kvorteordninger og beskæring af det økonomiske tilskud til forældreorlovsordninger. Derfor er mit spørgsmål stillet.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil først og fremmest gerne slå fast, at der mangler mindre end en halv procent af de sygeplejersker, som der er stillinger til i Danmark.

I det omfang der måtte opstå mangel på sygeplejersker som følge af sygeplejerskernes anvendelse af orlovsordningerne, må man bl.a. på landets sygehuse tilpasse arbejdstilrettelæggelsen på plejeområdet sådan, at man f.eks. ved personaleflytning på sygehuset får den optimale udnyttelse af de forskellige plejegrupperes kompetence – selvfølgelig på en sådan måde, at opgaverne som hidtil varetages kompetent og på et fagligt forsvarligt niveau. Man vil i betydeligt omfang kunne ansætte eksempelvis de nye social- og sundhedsassistenter til varetagelse af bl.a. de grundlæggende sygeplejopgaver.

Regeringen har således ikke nogen planer om at ændre i orlovsreformen, hverken når det drejer sig om børnepasningsloven, sabbatorloven eller uddannelsesloven.

Bodil Thrane (V):

Uanset at der er tale om mindre end en halv procent, ser det ud til, at Amtsrådsforeningen har følt sig foranlediget til at rette henvendelse til regeringen, da man forudser, at problemet bliver af større omfang, om ikke før, så når sommerferien indtræder.

Og derfor er mit spørgsmål: Var arbejdsministeren vidende om Per Kaalunds henvendelse sidste onsdag, da vi havde spørgsmål her i salen om det samme problem?

Jan Kørpe Christensen (FP):

Det er jo et utrolig interessant spørgsmål, der er rejst i dag, og det er netop interessant for os menige folketingsmedlemmer, hvad regeringen agter at gøre, fordi vi jo alle sammen ved, at det er uhyggelige situationer, man kan komme ud for, når man står og mangler plejepersonale, sygeplejersker osv. på landets sygehuse.

Jeg er da glad for, at ministeren er enig med Fremskridtspartiet i, at de nye social- og sundhedsassistenter er nogle af dem, som skal tages med i betragtning her for at afhjælpe den akutte situation, men det nytter jo ikke noget, at man fra regeringens side bliver ved med at påpege, at man også skal bruge de »gamle« sygehjælpere og social- og sundhedsassistenterne, når amterne åbenbart ikke rigtig kan finde ud af det, og når heller ikke planlægningen på sygehuse foregår, som regeringen og Fremskridtspartiet er enige om på det her punkt.

Derfor jeg vil gerne spørge: Hvad agter ministeren at gøre for, at der også sker noget med hensyn til at få social- og sundhedsassistenter ind?

Charlotte Antonsen (V):

Jeg forstod på ministerens svar, at ministeren ikke agter at ændre orlovsordningerne. Derfor vil jeg spørge ministeren, hvad ministeren så agter at ændre, for det er jo et meget tydeligt billede, vi ser rundt om i hele landet: at der er en skrigende mangel på sygeplejersker.

Ministeren har igangsat et udredningsarbejde, der skal afsluttes til april, men ministeren har vel allerede på nuværende tidspunkt gjort sig tanker om, hvordan vi forhindrer en katastrofe på landets sygehuse.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det forekommer mig at være en gentagelse

af debatten fra sidste uge. Jeg vil godt sige, at jeg mener, det ville være helt fundamentalt forkert, hvis man i et retssamfund fratog én faggruppe nogle rettigheder, fordi der er nogle, som benytter sig af dem. Sådan kan man altså ikke have et retssamfund skruet sammen, og derfor agter vi ikke at ændre i den ret, som sygeplejerskerne har til at holde børnepasningsorlov. Vi synes, det er en god ordning.

Det forekommer mig også at være en noget – ja, måske en lettere hysterisk diskussion, som Venstre og De Konservative – nej, De Konservative er ikke med i dag, men Venstre og Fremskridtspartiet forsøger at rejse her.

Vi har i dag omkring 35.000 sygeplejersker, og vi har 44.000 andre, der også kan gå ind i plejeområdet: sygehjælpere, plejere og plejeassistenter. Og der er altså ca. 1.400 sygeplejersker, der har brugt deres ret til at gå hjemme i en periode og være med til at passe deres børn. Det er ikke noget, der kan vælte den planlægning, som Amtsrådsforeningen i øvrigt er ansvarlig for.

Og jeg har det sådan lidt på samme måde med det dér: Nu kommer sommeren! Jamen sommeren kommer jo så nogenlunde sikkert hvert år, og det, der altså er tale om i år, er, at der er ca. 1.400 medarbejdere, som har taget orlov oveni den almindelige planlægning. Som før sagt er der andre faggrupper, man kan trække på, og som det også er blevet understreget, har regeringen et udrednings- og analysearbejde klar den 1. april, og først på det tidspunkt vil vi tage stilling til, hvad der skal gøres.

Charlotte Antonsen (V):

Ministeren siger, at Venstre og Fremskridtspartiet er hysteriske. Så vil jeg gerne spørge: Mener ministeren også, at Amtsrådsforeningen er hysterisk? Amtsrådsforeningen har jo med Per Kaalund i spidsen skrevet til ministeren, fordi der er et problem i dag på landets sygehuse, fordi der er et problem med stigende ventelister og mangel på sygeplejersker.

Bodil Thrane (V):

Jeg vil meget gerne gentage mit spørgsmål, som ikke blev besvaret: Var arbejdsministeren vidende om Per Kaalunds henvendelse sidste onsdag, da vi havde spørgsmål her i salen om dette her problem?

Jan Køpke Christensen (FP):

Ja, nu taler vi så om sygehuse som sådan, men jeg tror også godt, ministeren er klar over, at det jo ikke kun er det, det handler om. Jeg ved bl.a. fra min egen kommune, at der også er store problemer med hensyn til orlovsordninger for sygeplejersker, der er ansat inden for ældreområdet, og også på mange andre områder, hvor sygeplejersker er ansat, er der virkelig store problemer.

Jeg mener ikke, det er hysterisk at tage sådan nogle eventuelle problemer i opløbet; jeg synes, det er en regering værdigt, hvis man går aktivt ind og gør det, som ministeren nu var inde på, nemlig at få social- og sundhedsassistenterne placeret og eventuelt får ældre sygeplejersker, der tidligere er presset ud af systemet, ind igen, eventuelt efter suppleringskurser osv. Jeg tror, det er her og nu, der skal ske noget. Derfor vil jeg gerne endnu en gang spørge ministeren, hvad regeringen agter at gøre ud over at fremkomme med hensigtserklæringer. Agter regeringen at gøre noget reelt for at afhjælpe den akutte situation?

Derudover vil jeg gerne spørge ministeren om ministerens holdning til de servicebureauer, man har, hvor sygeplejersker, der er taget hjem fra deres almindelige job, bagefter kommer i det samme job med 25 pct. ekstra i løn. Hvor er rimeligheden i en sådan situation?

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg forstår på arbejdsministerens svar i dag ligesom i sidste uge, at regeringen lader hånt om patienterne.

Jeg vil spørge ministeren, om det er pure opspind, når vi løbende i pressen bliver præsenteret for problemer på landets sygehuse? Dernæst vil jeg spørge ministeren, om hun vil garantere, at ferieperioden ikke skaber yderligere problemer?

Og endelig vil jeg, når ministeren henviser til, at der er 44.000 personer med en anden uddannelse end sygeplejerskeuddannelsen, som også kan gå ind, bede ministeren bekræfte, at hun i sidste uge sagde, at der var 200 ledige social- og sundhedsassistenter. Der er 1.400 sygeplejersker på orlov. Jeg vil gerne spørge: Hvem er det, der skal gå ind?

Jeg vil yderligere bede ministeren svare på, hvor mange ledige sygehjælpere der er? Det er endnu ikke lykkedes – hverken gennem

spørgsmål i udvalget eller her i salen – at få svar på det.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg vil godt spørge ministeren – for jeg anser det også for at være et problem, det, der rejses her – om sandheden ikke er den, at denne regering, som arbejdsministeren er minister i, faktisk arvede det problem, at der var 1.400 ubesatte stillinger til sygeplejersker, da den kom til, fordi man de foregående år ikke havde uddannet sygeplejersker? Det er det ene, jeg godt vil spørge om.

Det andet, jeg godt vil, er at forsikre ministeren om, at vi ikke støtter, at man tager én gruppe ud, hvor der er problemer, og siger, at de ikke kan få samme rettigheder som alle andre. Det kan man naturligvis ikke i et retssamfund, så dér har regeringen et stort flertal.

Men vi vil meget gerne være med til at løse det her problem, som vi allerede for længst har taget fat i, for sygeplejerskemangel er der. Og til slut vil jeg spørge ministeren, om det ikke ret beset var undervisningsministeren eller socialministeren, man skulle tale med i denne her sammenhæng?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil først takke for tilsagnet fra SF, der jo sikrer, at der ikke røres ved den rettighed, som sygeplejerskerne ligesom alle andre har, når de har børn under 9 år.

Det er også ganske korrekt observeret, at det jo er fortidens synder, der nu indhenter os, det er arvegods fra en regering, der igennem 10 år nedprioriterede de bløde områder og opprioriterede de mere tekniske og hårdere områder som ingeniøruddannelser og uddannelse af tekniske assistenter osv.

Det er klart, at det er noget arvegods, som vi så – vil jeg sige til hr. Jan Køpke Christensen – har taget hånd om på den måde, at vi meget hurtigt skal have afdækket plejebehovet i Danmark, hvad det er for nogle personalekategorier, der skal dække det plejebehov, og hvad der er brug for af ekstra uddannelseskapacitet inden for de kategorier, som det igangværende analysearbejde nu når frem til at vi mangler.

Selvfølgelig er der problemer – det vil jeg slet ikke bestride at der er – og selvfølgelig skal problemerne løses. Men når man vil gøre den situation, at 1.400 sygeplejersker har orlov –

[Arbejdsministeren]

eller rettere sagt kun 800 som følge af de nye orlovsordninger – til det problem, der vælter et helt læs, så er det, at jeg har mine tvivl og tillader mig at tale om en vis form for overreaktion.

Som jeg sagde før, kommer ferien hvert år – og det håber vi da også den gør i år – og det problem, som orlovsordningen rejser, er altså minimalt i forhold til den øvrige store opgave, der er på landets sygehuse, nemlig at få tilrettelagt afviklingen af ferieperioder.

Til fru Bodil Thrane, som jeg ikke fik svaret godt nok før: Jeg vidste i sidste uge, at der var et brev på vej til mig fra Amtsrådsforeningen, men som jeg også har givet udtryk for i mit svar, som nogenlunde svarer til det, jeg svarede i sidste uge, påvirker det os altså ikke. Regeringen synes, at Amtsrådsforeningen overreagerer, og at Amtsrådsforeningen skulle påtage sig det ledelsesansvar, som Amtsrådsforeningen rent faktisk har ifølge lovgivningen.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg er ked af, at ministeren ikke vil svare på, hvem det er, der kan gå ind. Sidste uge fik vi, som jeg nævnte, at vide, at der var 200 social- og sundhedsassistenter. Hvem er de andre, der kan gå ind, og hvor mange er der til rådighed?

Regeringen har siddet over et år, og hvis den på et tidspunkt havde fundet ud af, at der var et problem, var den vel gået tidligere i gang med det arbejde, den nu er i gang med. Jeg vil godt bede ministeren bekræfte, at orlovsordningerne eskalerer problemet med sygeplejemangelen, og jeg mener, at regeringen for længst kunne have handlet.

Bodil Thrane (V):

Jeg vil gerne tage afstand fra den udtalelse, arbejdsministeren kom med om, at det er arvegods fra den tidligere regering, der er årsag til, at vi har dette problem. Da det kunne lyde sådan, vil jeg gerne spørge, om den tidligere regering har været medvirkende til at indføre orlovsordninger uden krav om genbesættelse.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil sige til fru Karen Højte Jensen, at jeg ikke tror, nogen af os er i tvivl om, at vi mangler personale. Der er faktisk nogle, der har en faglig kompetence, så de godt kunne blive ansat inden for sygeplejeområdet, og det analysearbejde, vi har sat i gang, skal afdække, hvor

meget vi mangler. Hvis det nu viser sig, at vi mangler 1.000 sygeplejersker, kunne vi under alle omstændigheder ikke have nået at få dækket det, al den stund det tager 4 år eller sådan noget lignende at få uddannet en sygeplejerske, og det er min påstand, at det er arvegods i form af en forfejlet uddannelsespolitik op igennem 1980'erne, der er årsag til, at der nogle steder er mangel på arbejdskraft, og dette er så et af dem.

Jeg fik ikke svaret hr. Jan Køpke Christensen før på det med servicebureauerne og sygeplejersker, men tilsyneladende har det heller ikke været så vigtigt for ham at få svar, for han er gået. Det har noget at gøre med den holdning, som den tidligere regering havde om, at det var nødvendigt med en liberalisering af arbejdsformidlingen, og det har man altså gjort inden for sygehusområdet. Vi har ikke nogen problemer med, at vi har en lovgivning, vi skal rette os efter, men det er en konsekvens af et ønske om en liberalisering af arbejdsformidlingen, at der er vikarbureauer inden for dette område, som sygeplejerskerne altså har glæde af, men som nogle af os undrer os lidt over.

Hermed sluttede spørgsmålet

Spm. nr. S 765**8) Til arbejdsministeren af:****Bodil Thrane (V):**

»Indgår det i regeringens overvejelser at indføre kravet om genbesættelse som forudsætning for orlov?«

Bodil Thrane (V):

Nu handler dette problem jo om andet end sygeplejersker, og jeg kan se, at Arbejdsmarkedsstyrelsen har udarbejdet et notat, der påpeger, at arbejdsformidlingen ikke har instrumenter til at imødegå de flaskehalsproblemer, som man forudser vil opstå efter den store interesse for orlovsordningerne, som danskerne udviser. Problemet gælder såvel offentlige som private arbejdspladser, altså skolelærere, håndværkere og alle mulige andre faggrupper, og derfor er mit spørgsmål, om regeringen slet ikke overvejer at genindføre et krav om genbesættelse som forudsætning for orlov.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Spørgsmålet om genbesættelse indgik fak-

[Arbejdsministeren]

tisk i de samlede overvejelser om udformningen af orlovsordningerne, dengang de blev vedtaget sidste sommer. Ved den lejlighed besluttede regeringen sig for meget bevidst at fjerne genbesættelseskravet for uddannelsesordloven og forældreorloven, fordi man havde gjort den erfaring, at kravet om genbesættelse specielt i den private sektor var den største forhindring for anvendelse af orlovsordningerne.

Ved den nye orlovsreform har vi haft lejlighed til at indføre en ny form for orlov, nemlig sabbatorloven, og netop fordi det er en ny orlov, har vi sat genbesættelseskravet ind.

Vi synes faktisk, at et meget stift og rigtigt genbesættelseskrav virker u hensigtsmæssigt for virksomhedernes egen planlægning; vi har den opfattelse, at der er tale om en 3-årig forsøgsordning, og vi er naturligvis lydhøre over for at indhøste erfaringer, som vi måske skal tage med ind i en mere permanent orlovsreform, for en sådan tror jeg, at vi skal have. På længere sigt vil det blive en betydningsfuld del af arbejdsmarkedspolitikken, og til den tid vil vi altså vurdere, hvordan det er gået.

Først og fremmest af hensyn til virksomhedernes egen planlægning agter vi altså ikke at indsætte et genbesættelseskrav nu.

Bodil Thrane (V):

Jeg har altid troet, at det handlede om at få nogle ledige hænder i gang, og derfor var tanken om at genbesætte job, som nogle havde søgt orlov fra, egentlig naturlig; men jeg kan så forstå, at den er lidt passé.

Arbejdsmarkedsstyrelsen opfordrer virksomhederne til så tidligt og så præcist som muligt at komme med meldinger om deres aktuelle og fremtidige behov for arbejdskraft, og derfor vil jeg gerne spørge ministeren, hvad regeringen så vil gøre, når det er sket.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg glæder mig over, at så mange af mine kolleger i Folketinget læser Arbejdsmarkedsstyrelsens beskrivelser af den arbejdsmarkedspolitiske situation, og at man oven i købet tager det så seriøst, som tilfældet er.

Når jeg har bedt Arbejdsmarkedsstyrelsen om også at få beskrevet nogle af de ting, der her er rejst, hænger det sammen med, at vi meget gerne vil ind i en konstruktiv dialog med virksomhederne, så vi netop i arbejdsformid-

lingen og i arbejdsmarkedsuddannelsessystemet kan være parat til at uddanne de medarbejdere, som virksomhederne måtte efterspørge, når der er nogle, der går på orlov.

Vi er nemlig lige så optaget, som fru Bodil Thrane tilsyneladende nu er, af, at der er ledige, der skal i beskæftigelse, og derfor vil jeg godt give den konkrete oplysning, som jeg i hvert fald synes er et godt billede, at i 55 pct. af de tilfælde, hvor en medarbejder går på orlov, er virksomhederne faktisk interesseret i at få ansat vikarer, og det er en ganske pæn genbesættelseseffekt på baggrund af 8 ugers erfaring med den nye orlovsreform.

Bodil Thrane (V):

Nu er det altså ikke noget nyt, at Venstre er interesseret i at få nogle hænder i gang. Arbejdsministerens svar lød lidt, som om det først var nu, vi var interesseret i det, men det er jo ikke sandheden.

Jeg kan forstå, at man har planer om at gøre et eller andet, hvis orlovsordningerne viser sig at virke helt skævt, og jeg vil så spørge, om nogle af de ting, man overvejer at gå i gang med, er, at man på nye områder vil give tilskud til rejser til ansættelsessamtaler som et af redskaberne til at sikre, at der bliver en større mobilitet og flere genbesættelser af de pladser, der bliver ledige, når folk går på orlov.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg forstår, at ministeren ikke ønsker at gennemføre genbesættelse. Så vil jeg spørge ministeren, om det ikke bekymrer ministeren, at en af konsekvenserne i kommunerne af, at der har været en større efterspørgsel efter orlovsordningerne end oprindeligt forventet, har været, at man nærmest fra den ene dag til den anden har fjernet det kommunale tilskud til de mennesker, der går på orlov.

Er det en rimelig behandling af lønmodtagerne? Var det ikke mere reelt at sige til lønmodtagerne, at de kunne få deres orlov, hvis man kunne finde en anden, i stedet for at kaste blå i øjnene på dem og med dags varsel fjerne det kommunale tilskud?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg må sige til fru Bodil Thrane, at det er en forkert opfattelse, at der er noget, der går skævt med orlovsordningerne. Rent faktisk går

[Arbejdsministeren]

orlovsordningerne i smør; der er faktisk mange flere end forventet, der tager orlov, og jeg vil godt sige, at jeg glæder mig, hver gang jeg får nogle nye tal.

Der er behov for nogle af de ledige på grund af orlovsordningernes succes, men også på grund af det almindelige opsving, og det er faktisk af begge grunde, at arbejdsformidlingen og Arbejdsmarkedsstyrelsen er gearret til at få etableret den dialog med virksomhederne, som skal fortælle os, hvad det er for en type medarbejder, de gerne vil have, mens nogle fra deres faste stab er på orlov.

Fru Charlotte Antonsens spørgsmål undrer mig en lille smule, for mig bekendt er Venstre også optaget af, at kommunerne har deres selvvaltningsret, og af, at det kommunale selvstyre fungerer så broget og mangfoldigt som muligt, og det er altså en kommunalpolitisk beslutning, om forældreorloven skal suppleres med en supplementsydelse. Her har kommunerne altså underbudgetteret, og det er der sådan set ikke nogen grund til at kritisere dem for, for ingen kunne vide, at så mange gik på forældreorlov. Det er de kommunale forvaltninger og kommunale råd, der skal tage stilling til supplementsydelsen, så det er både deres økonomiske og deres politiske ansvar, hvorvidt de vil fjerne supplementsydelsen, hvad jeg ikke umiddelbart synes er en god idé; men det vil jeg så i øvrigt ikke blande mig i.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg undrer mig lidt over ministerens seneste svar, for selvfølgelig skal det være kommunerne selv, der bestemmer, hvilke tilskud de giver, men når kommunerne griber til at fjerne det kommunale tilskud, hænger det jo sammen med, at regeringen, da den lavede orlovsordningerne, opgav nogle helt forfejlede tal for, hvor mange man forventede der ville benytte disse orlovsmuligheder. Jeg mener ikke, at jeg fik svar på mit spørgsmål: Ville det ikke være bedre for lønmodtagerne at vide, at man kun fik orlov, hvis en anden blev ansat i stedet – frem for det, man ser nu, nemlig at man planlægger for så at finde ud af, at det, man har planlagt efter, ikke holder, fordi kommunerne bliver sat i en knibe og derfor er nødt til at gribe til nødret og fjerne beløbet med dags varsel?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det er rigtigt nok, at vi undervurderede, hvor mange der gik på orlov. Vi troede, at det var 20.000 på et år, og det viser sig, at det er mere end 20.000 i de første 7 uger. Det glæder vi os altså over, og jeg kan ikke forstå, at Venstre og De Konservative ikke gør det. Det kan man måske godt i en stille stund undre sig over, for jeg mener, at ikke mindst Venstre i mange år har sagt, at det er godt for børn, at de er sammen med deres forældre. Nu har regeringen altså givet mere end 20.000 forældre mulighed for at være sammen med deres børn, så jeg har meget svært ved at forstå, at det nu næsten hver onsdag skal gøres til et stort problem.

Vi siger nej til genbesættelseskravet. Hvis en familie gerne vil prioritere samværet med børnene, synes vi faktisk, at det er lidt urimeligt, at dens mulighed for at få realiseret den drøm skal afhænge af, om den pågældende virksomhed ansætter en vikar. Hvis det nu er en virksomhed, som i en periode har en mindre ordretilgang, end man måtte formode i den daglige drift, vil virksomheden da ikke have nogen interesse i at ansætte en vikar, og det betyder så, at en medarbejder bliver afskåret fra at være sammen med sine børn.

Jeg synes i virkeligheden, at Venstre tænker meget firkantet i disse spørgsmål, og jeg er fundamentalt uenig i deres fremstilling af problemerne. Jeg vil foreslå fru Charlotte Antonsen og fru Bodil Thrane at indtage samme attitude som deres kollega hr. Peter Brixtofte, som lige præcis i den sag – og alene i den sag – har et ganske fornuftigt synspunkt.

Bodil Thrane (V):

Jeg vil meget gerne sige, at der ikke er nogen uoverensstemmelse mellem hr. Peter Brixtoftes holdning til familiepolitikken og den, vi giver udtryk for fra disse stole. Vi er meget optaget af, at familierne trives og at vi kan få tingene til at fungere bredest muligt, men vi er også meget optaget af, at der er logik i samfundet, og at hjulene kan køre på de bedst mulige betingelser, så man tager hensyn til de virksomheder – uanset om de er offentlige eller private – der skal levere varen til vores velfærdssamfund. Det prioriterer vi meget højt, for vi mener, at det er forudsætningen for, at vi kan få råd til at have den velstand, som vi alle sammen er eni-

[Bodil Thrane]

ge om vi skal bevare, og derfor vil jeg gerne spørge arbejdsministeren, hvor arbejdsministeren finder at der er uoverensstemmelse mellem det, hr. Peter Brixtofte siger, og det, vi herfra har givet udtryk for.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg er enig i, at samfundets hjul skal køre, og det er glædeligt, at de nu gør det og gør det stadig hurtigere, og det betyder også, at virksomhedernes hjul kører.

Det, vi lægger vægt på, er, at virksomhederne selv har en mulighed for at aftale med deres medarbejdere, om der skal ansættes vikarer, når der er tale om orlov, og også selv har mulighed for at tage stilling til uddannelsessiden. Vi inspirerer meget gerne til, at der bliver ansat så mange vikarer som overhovedet muligt, men vi har i og for sig tiltro til, at virksomhederne er bedst til at skønne over, om der er brug for en vikar, og hvis virksomhederne skønner, at det er der, er arbejdsformidlingssystemet gearret til at levere den vare, som virksomhederne gerne vil have. Det kræver kun, at virksomhederne siger, hvad de ønsker.

Jeg tror, at det kræver længere tid, end jeg kan få til mine svar, at uddybe, hvad jeg sagde før. Jeg mener, at der er en fundamental forskel imellem den problemstilling, som fru Charlotte Antonsen og fru Bodil Thrane fremlægger i relation til forældreorloven, og hr. Peter Brixtoftes meget flotte udsagn om, at det dér med de 35.000 og forældreorloven er alle tiders. Det kan jeg godt forstå at han siger, for det er på mange måder en god ting for kommunerne. Det letter deres udbygningspres, presset på ventelisterne, og det giver samlet set en lidt bedre kommunal økonomi, hvad enten de udbetaler supplementsydelse, eller de ikke gør det.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Som bekendt har SF nu arbejdet i 11 år for orlovsordninger. Vi er meget optaget af dem og er glad for, at ministeren siger, at de er kommet for at blive.

Vi har jo forskellige orlovsordninger, men vi taler, som om det hele kun drejer sig om småbørnsorlov. Småbørnsorloven kan jo godt betragtes som et familiepolitisk gode, og derfor kan den se lidt anderledes ud end andre orlovsordninger, men vi har en sabbatordning, hvor der er et genbesættelseskrav.

Jeg tror, at man uden for disse tykke mure nu er meget optaget af det med genbesættelsen, for de orlovsordninger, vi i øvrigt har, er jo tænkt ind i en arbejdsløshedssituation. Kunne man ikke forestille sig, at man kunne finde nogle ordninger, der ikke var så stive? Kunne man ikke bygge et krav om genbesættelse i de øvrige ordninger – men måske ikke i småbørnsorloven – og så få nogle dispensationsregler, så vi ikke fik dette stive alt eller intet-synspunkt, som vi i virkeligheden ikke kan bruge til ret meget, når det kommer til stykket?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Nogle af de ting, vi prøver at samle op i denne 3-årige periode, synes jeg skal være, hvordan man kan sikre, at der sker en så kraftig rotation på arbejdsmarkedet som overhovedet muligt, således at når nogle beskæftigede går ud, er der ledige, der kommer ind.

Derfor synes jeg, der er god grund til at glæde sig over den enighed, der har været i Landsarbejdsrådet, som er mundet ud i en beslutning om, at et af de succeskriterier, som de regionale arbejdsmarkedsråd skal have for øje, er, at der indgås så mange uddannelsesrotationsaftaler som overhovedet muligt. Arbejdsgiverne og arbejdstagerne er fuldstændig enige om, at det er et succeskriterium, og det er så også det, der allerede nu bærer den forholdsvis høje genbesættelseseffekt, nemlig de 55 pct., som jeg nævnte før. Så når der er 1.000, der tager orlov, er der altså godt og vel 500 ledige, der har en mulighed for at få beskæftigelse. Det er den vej, vi skal, men jeg så naturligvis meget gerne, at genbesættelsesprocenten var højere.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 767

9) Til *arbejdsministeren* af:

Charlotte Antonsen (V):

»Mener ministeren fortsat, at Amdtsrådsforeningen kan løse problemet med den akutte mangel på sygeplejersker?«

Skriftlig begrundelse

Amtsborgmester Per Kaalund har ifølge pressen henvendt sig til regeringen, fordi det stigende antal orlovsmeldte sygeplejersker giver stigende problemer på landets sygehuse.

Charlotte Antonsen (V):

Ministeren sagde sidste onsdag, at problemet med den akutte mangel på sygeplejersker blot skulle løses af Amdsrådsforeningen, og så var det, at Amdsrådsforeningen ifølge pressen dagen efter henvendte sig til regeringen.

Mener ministeren fortsat, at Amdsrådsforeningen kan løse det? Jeg vil godt citere Ritzaus Bureau den 23. februar i år, hvor Per Kaalund ønsker reglerne om orlov ændret inden sommer. Det er altså Amdsrådsforeningen svar på, at den bare skal løse problemerne, som ministeren sagde i onsdags.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg mener ikke, at jeg på noget tidspunkt har sagt, at Amdsrådsforeningen skal løse de personaleproblemer, der er på landets sygehuse, på anden måde, end hvis det analysearbejde, der er færdigt 1. april – altså om knap en måned – viser, at der er behov for flere uddannelsespladser, er regeringen parat til det. Det, der blev sagt i sidste uge, og som stadig står til troende, var, at det er vores opfattelse, at udredningsarbejdet skal være færdigt på et så tidligt tidspunkt, at det kan nå at påvirke optagelsesmønstreret og optagelseskapaaciteten efter sommerferien.

Hvad baggrunden har været for, at Amdsrådsforeningen kommer på banen, skal jeg ikke kunne sige. Jeg mener ikke, at det var sidste onsdags spørgetid, for jeg ved, at der allerede på det tidspunkt var et brev på vej til mig.

Jeg har før svaret fru Bodil Thrane på spørgsmålet om, hvordan jeg stiller mig til Amdsrådsforeningens brev, og svaret er, at regeringen ikke ønsker at ændre i orlovsordningerne. Vi ønsker ikke at fratage sygeplejerskerne deres ret til også at betjene sig af forældreorloven, og uddannelsesorloven og sabbatorloven burde ikke være noget problem, al den stund det er et aftalespørgsmål imellem arbejdsgivere og arbejdstagere.

Hans Jørgen Jensen (S):

Jeg vil godt spørge arbejdsministeren, om ikke det var tanken, at arbejdsmarkedsrådene ret hurtigt skulle sørge for uddannelsesmuligheder, så man kunne løse de flaskehalsproblemer, der opstår. Så tror jeg faktisk, at man også kan løse de problemer, der er på landets hospitaler, og det var det, spørgsmålet drejede sig om.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg vil gerne takke for svaret. Det blev jeg ikke meget klogere af, for ministeren sagde, at man kunne lave nogle flere uddannelsespladser, men som ministeren også sagde ved et af de tidligere spørgsmål i dag, tager det 4 år at uddanne en sygeplejerske.

Amdsrådsforeningens formand har sagt, at han ønsker loven om orlov ændret inden sommerferien, og det er, fordi problemet er akut. Kan vi ikke få regeringen til at løfte en lille flig af sløret for, hvilke tanker man gør sig, når man sidder og kigger ud ad vinduet, mens ventelisterne bliver længere og længere og problemerne breder sig mere og mere her i landet på grund af mangel på sygeplejersker.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg tror, at jeg nu siger det for 10. gang, hvis jeg tager sidste onsdags seance med:

Regeringen agter ikke at ændre på orlovsordningerne, før forsøgsordningen er udløbet. Vi agter ikke at fratage sygeplejerskerne mulighed for at tage børnepasningsorlov, og det undlader vi med sindsro, for det antal sygeplejersker, der har børn under 9 år og måtte have lyst til at tage forældreorlov, er minimalt i forhold til det problem, der i øvrigt er på landets sygehuse, nemlig at få en fornuftig planlægning, en fornuftig kapacitet og en fornuftig sammensætning af medarbejderstaben med en balance mellem social- og sundhedsassistenter, plejeassistenter, sygehjælpere og sygeplejersker. Det er ved at blive afdækket, så regeringen har et grundlag at træffe en beslutning på.

Det er, som jeg sagde til fru Lilli Gyldenkilde før, i allerhøjeste grad fortidens synder, vi her diskuterer, og i stedet for bare at sejle videre som den tidligere regering har vi altså valgt at få afdækket, hvad det er, vi snakker om.

Charlotte Antonsen (V):

Det er ikke alene fortidens synder. Fortidens synder omfatter jo ikke den nye orlovsreform, som har givet et boom i antallet af ansøgninger om orlov, så vi i de første syv uger har fået 20.000 og må formode, at der kommer endnu flere i løbet af året.

Ministeren sagde sidste onsdag, at noget af det, man kunne forestille sig, var, at flere udenlandske sygeplejersker kunne komme ind på danske hospitaler, og det er selvfølgelig klart,

[Charlotte Antonsen]

at hvis man gjorde det, kunne man mere akut sikre, at stillingerne blev besat.

Jeg vil gerne høre, om ministeren ønsker at gøre en indsats på f.eks. det område. Ønsker man at sætte annoncer i udenlandske aviser for ligefrem at opfordre udenlandske sygeplejersker til at søge til Danmark, nu da ministeren ikke ønsker at gøre noget på det danske arbejdsmarked?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det er utroligt, som fru Charlotte Antonsen kan forvrænge det, jeg sagde i sidste uge. Det, jeg svarede på i sidste uge, var – og nu kan jeg dårligt huske tallene – problemerne med, at der vistnok var, hvis jeg ikke husker helt galt, 160 udenlandske sygeplejersker fra de nordiske lande på landets sygehuse; 160-170 ud af 35.000 sygeplejersker, og bare for sammenligningens skyld er der i øvrigt omkring 1.000 danske sygeplejersker ude i verden til forskellige opgaver. Jeg anser det altså ikke for et kæmpe problem, at vi har udenlandske sygeplejersker, som er autoriseret af Sundhedsstyrelsen til at arbejde på danske sygehuse.

Jeg kunne have ønsket mig, at fru Charlotte Antonsen havde hørt Københavns Radio her til morgen, hvor man var ude med lidt af den katastrofestemning, som fru Charlotte Antonsen betjener sig af, og spørge nogle, der lå på sygehuse i København, om det var slemt med en svensk sygeplejerske. Der var desværre ikke nogen, der bed på. De syntes, at det var helt fint, og de forstod ganske udmærket, hvad de søde sygeplejersker, der altså tilfældigvis er født i Sverige og nu får beskæftigelsesmuligheder i Danmark, sagde. Det var ikke noget problem, det bliver ikke noget problem, heller ikke hvis der kom et par stykker mere.

Nu er det slet ikke min ressort, men jeg kan sige, at for så vidt angår Arbejdsministeriets område, agter vi altså ikke at sætte annoncer i svenske aviser.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 768

10) Til *arbejdsministeren* af:

Charlotte Antonsen (V):

»Hvad vil regeringen foretage sig for at undgå, at den akutte sygeplejerskemangel fortsæt-

ter og forstærkes i forbindelse med sommerferien?»

Charlotte Antonsen (V):

Nu har jeg så forstået, at man ikke agter at gøre noget ved problemet i dag, hvor der er 823 sygeplejersker, der har søgt orlov. Det må så forventes, at der kommer stigende problemer på landets sygehuse i forbindelse med afholdelse af sommerferie.

Jeg har læst i Kristeligt Dagblad, at finansministeren ikke afviser den mulighed, at i alt 60.000 kunne finde på at søge orlov.

Hvis 823 ud af de 20.000 er sygeplejersker og vi ganger med 3, får vi altså knap 2.500 sygeplejersker. Det er rigtigt, at der er 200 ledige sundhedsassistenter, og når vi trækker dem fra, har vi altså en mangel på 2.300 sygeplejersker. Vil ministeren heller ikke gøre noget, hvis de 60.000 orlovssøgende viser sig at blive en realitet, så vi mangler 2.300 sygeplejersker på sygehusede?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Fru Charlotte Antonsen må undskyldte mig, men jeg kunne ikke helt følge med i talgymnastikken. Jeg troede, fru Charlotte Antonsen var i gang med at få opklaret, hvad der ville ske, hvis alle landets sygeplejersker gik på orlov, og jeg ville have svaret, at det indebærer altså, at man har børn i den alder, der er anført i reglerne for orlov, og det er ikke alle sygeplejersker, der har det.

Jeg mener faktisk også, at sygeplejersker er et meget anstændigt og meget ansvarligt folkefærd, som naturligvis også tager hensynet til den arbejdsplads, de holder af og gerne vil tilbage til, med i overvejelserne om, hvornår de tager deres forældreorlov. Men jeg mener i og for sig, at jeg har svaret på spørgsmålet i svarene til både spørgsmål nr. S 764 og nr. S 767, og jeg siger igen: Ferieafholdelse er jo en årligt tilbagevendende begivenhed og har altid været det på landets sygehuse, og der er jo en mulighed for, at man kan planlægge lidt mere præcist. Man skal prøve at tage nogle af de nye medarbejdergrupper ind, og man skal prøve at overveje, på hvilke andre måder man kan løse problemerne i sommerferien.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg har lyst til at sige, inden jeg stiller mit

[Lilli Gyldenklide]

spørgsmål, at for mig er der ingen tvivl om, at uddannelseskapa- citeten for sygeplejersker selvfølgelig må udvides her i landet. Det kan ikke være andet.

Når det er sagt, har jeg lyst til at spørge ministeren, om ikke det er nogenlunde korrekt, at der rent faktisk bliver færdiguddannet ca. 2.000 elever på de nye social- og sundhedsassistentuddannelser her i maj-juni måned – i øvrigt uddannelser, som Dansk Sygeplejeråd har givet grønt lys for, og hvor eleverne selvfølgelig skal have et arbejde, når de er færdige. Mener ministeren ikke, at vi dermed kan klare det akutte behov?

Charlotte Antonsen (V):

Jeg forstår på ministerens svar, at ministeren – i øvrigt ligesom finansministeren ifølge Kristeligt Dagblad – ser med sindsro på, at vi får en mangel på flere tusinde sygeplejersker på landets sygehuse, og at man alligevel ikke har tænkt sig at gøre noget. Har jeg ret i det?

Bodil Thrane (V):

Arbejdsministeren havde en bemærkning om, at sygeplejersker er et anstændigt folkefærd, der ikke lader være med at tænke sig om i givne situationer, og det er jeg da meget enig i.

Da der efterfølgende blev sagt, at ikke alle sygeplejersker er forældre og dermed måske ikke ønsker at gå på orlov, må jeg vel gøre opmærksom på, at også sygeplejersker har ret til at gå på uddannelsesorlov og sabbatorlov. Men hvis der er mange, der har taget forældreorlov, må der vel ske en efterfølgende afvejning af, hvor mange der kan få lov til at tage uddannelses- og sabbatorlov. Det har de vel også ret til; de bør vel ikke være afskåret herfra, fordi der er for mange, der søger forældreorlov. Og derfor vil jeg godt sige, at jeg mener, at Amsrådsforeningen er meget ansvarlig, når den sender en melding til regeringen om, at der bliver et problem.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Nu forstår jeg bedre, hvorfor fru Bodil Thrane er så bekymret over orlovsordningen. Det, som spørgsmålet afdækkede lige nu, er en total mangel på viden om reglerne i orlovsreformen samlet set . . . Jo, det gjorde det faktisk, for der er ikke tale om, at nogen i dette land har ret til

uddannelsesorlov eller sabbat. Det beror på et aftaleforhold mellem arbejdsgiver og arbejdstager, og en sådan aftale vil naturligvis ikke blive nogen realitet, hvis den skaber problemer på den pågældende arbejdsplads. Selvfølgelig vil den ikke det, og jeg vil egentlig ønske mig eller håbe på – det kan jeg i hvert fald gøre i mit stille sind – at det kan bidrage til lidt mere fred i Venstres folketingsgruppe.

Fru Charlotte Antonsen spørger, om hun har ret i, at jeg er enig med finansministeren i, at der ikke skal gøres noget. Det er jeg ikke enig med finansministeren i, og det har han heller aldrig givet udtryk for. Han har givet udtryk for – og jeg har i øvrigt også sagt ved flere lejligheder, at jeg deler den opfattelse – at der på årsbasis vil være 60.000, der går på orlov, og at der vil blive en sammenhæng mellem uddannelsesorlov, forældreorlov og sabbatorlov.

Og heller ikke her er det sådan, at vi på dette konkrete område har problemer, som vi ikke har taget hånd om og ikke træffer beslutninger på basis af. Derfor er jeg meget glad for fru Lilli Gyldenkildes spørgsmål, som jo netop påpeger meget præcist og meget konkret, at problemet kan løses, hvis man vil bruge de nyuddannede social- og sundhedsassistenter, som bliver færdige her i foråret. Så passer hovederne nogenlunde med en hensigtsmæssig planlægning og en mindre optagethed af de faggrænser, som måtte optage nogle faggrupper.

Bodil Thrane (V):

Jeg er helt vidende om, hvordan disse orlovsordninger er skruet sammen, og hvis arbejdsministeren har misforstået mig, beklager jeg, at jeg ikke har udtrykt mig tydeligt nok. Men det må vel være sådan, at hvis nogle sygeplejersker ønsker at gå på den forældreorlov, som de har ret til, forskertses muligheden for de sygeplejersker, der måtte ønske at gå på uddannelsesorlov eller sabbatorlov, eftersom det beror på en aftale.

Og da der er et så stort tryk på forældreorloven, vil jeg gerne spørge arbejdsministeren, om det ikke er rigtigt forstået, at i hvert fald nogle sygeplejersker ikke får mulighed for at gå på uddannelsesorlov og da slet ikke på sabbatorlov, og om ikke det er en ensidighed, som systemet er lige så dårligt tjent med som det manglende krav om genbesættelse, som Venstre ville finde det passende at indføre.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg forstår nu, at ministeren også ser med sindsro på, at antallet af orlovsansøgninger stiger til 60.000. Hvis andelen af sygeplejersker, der søger orlov, rent forholdsmæssigt er den samme for de næste 40.000 som for de første 20.000, vil ca. 2.500 sygeplejersker vælge at gå på orlov i år, og heroverfor har vi ministerens svar, som siger, at det hul kan social- og sundhedsassistenterne dække. Hvordan kan de dække det, fru minister, når kun 200 af de pågældende er ledige i dag?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Som fru Lilli Gyldenkilde meget rigtigt oplyste, bliver der uddannet et par tusinde socialmedarbejdere i løbet af foråret, og man kan jo også vurdere – det er jo det, udvalget skal vurdere i det analysearbejde, jeg har omtalt nogle gange – hvor stort plejebehovet er, og hvilke personalekategorier der skal dække det. Det kan da godt være, at nogle af de opgaver, der i dag udføres af sygeplejersker, udmærket kan udføres af andre personalekategorier, og det er det, der skal tages stilling til om en måneds tid.

Jeg forstod spørgsmålet fra fru Bodil Thrane sådan, at nu var man bekymret over, at der var nogle, der ikke kunne få uddannelsesorlov, men at man i øvrigt var meget vred over, at nogle tog forældreorlov. Det passer ligesom ikke rigtig sammen med det hovedbudskab, der lyder fra Venstre, nemlig at der slet ikke er nogen, der må gå på orlov, af hensyn til kapaciteten som sådan.

Men jeg vil godt sige til fru Bodil Thrane, at det er da nok rigtigt, at når der er mange, der går på forældreorlov, vil der blive indgået færre uddannelsesaftaler på landets sygehuse. Det tror jeg i og for sig at fru Bodil Thrane har ret i, og det er også derfor, det er vigtigt at få klargjort behovet og se på, hvordan det skal dækkes. Og i dette analysearbejde indgår også de erfaringer, som vi allerede nu kan indhøste ved orlovsordninger.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 769

11) Til *arbejdsministeren* af:

Charlotte Antonsen (V):

»Forudser ministeren flaskehalsproblemer på arbejdsmarkedet i den nærmeste fremtid som følge af de nye orlovsmuligheder?«

Charlotte Antonsen (V):

Det fremgik sidste onsdag af sundhedsministerens svar, at sundhedsministeren ikke mente, der var lægemangel, og jeg vil gerne spørge arbejdsministeren, om arbejdsministeren er enig med sundhedsministeren. Jeg vil bl.a. henvise til et par artikler i Politiken i går om, at nogle sygehushæger har en 80-timers-arbejdsuge, og at der er mange ikkebesatte lægestillinger. Er det, der står i Politiken, korrekt, eller er det korrekt, hvad sundhedsministeren sagde sidste onsdag?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil tillade mig at besvare dette lidt brede og generelle spørgsmål med et lidt bredt og generelt svar. Som det har været fremme i debatten i dag, har vi i Arbejdsmarkedsstyrelsen og i arbejdsformidlingerne allerede etableret en meget stærk bevidsthed om, hvordan vi som offentlig myndighed kan sikre, at der ikke opstår flaskehalsproblemer.

Vi har i Arbejdsmarkedsstyrelsen fået etableret et flaskehalsberedskab, hvor vi er opsøgende for at skærpe opmærksomheden i regionerne. Hver gang en person får godkendt en orlovsaftale, bliver den pågældende virksomhed kontaktet af arbejdsformidlingen med henblik på at få en dialog om, hvilken medarbejder der måske skal skaffes til den pågældende virksomhed. Vi har hermed sikret et samspil mellem virksomhederne på den ene side og arbejdsformidlingen på den anden side, og vi har også et regionalt arbejdsmarkedsuddannelsessystem, som meget hurtigt kan gå ind og løse nogle af de uddannelsesmæssige problemer. Og dybest set mener jeg, at en hvilken som helst flaskehals i virkeligheden er et uddannelsesproblem i en situation, hvor vi har 350.000 arbejdsløse.

Jeg er ligeledes bekendt med – og det er Arbejdsmarkedsudvalgets medlemmer også – at arbejdsformidlingen hvert kvartal udarbejder en prognose om udviklingen i beskæftigelsen, om ledigheden og om de struktur- og flaskehalsproblemer, der måtte være. Denne prognose tjener som grundlag for stillingtagen til den uddannelsespolitik, der skal etableres.

Jeg er desværre ikke i stand til at svare konkret på spørgsmålet om lægemangelen. Det ligger ikke inden for det generelle spørgsmål, jeg har fået, men vi kan jo bidrage til det i Arbejdsmarkedsudvalget.

[Arbejdsministeren]

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 770

12) Til *arbejdsministeren* af:

Charlotte Antonsen (V):

»Agter ministeren at tage initiativer for at forhindre flaskehalsproblemer på arbejdsmarkedet?«

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Fru Charlotte Antonsen har stillet mig et spørgsmål, der lyder:

»Agter ministeren at tage initiativer for at forhindre flaskehalse på arbejdsmarkedet?«

Jeg har netop sagt, at det har vi taget initiativ til. Vi har etableret et flaskehalsberedskab, og i de konkrete og generelle situationer er vi opmærksomme på, hvordan vi skal få fjernet eventuelle flaskehalse.

Men jeg er nødt til at sige, når fru Charlotte Antonsen er så optaget af det – og det vil jeg godt glæde mig over, for det er vi faktisk også i regeringen – at flaskehalsproblemernes løsning er jo afhængig af, om virksomhederne er i stand til at kunne planlægge deres produktion med bare en rimelig lang horisont, og det er desværre ikke typisk for dansk erhvervsliv med lange planlægningshorisonter; i hvert fald holder de dem for sig selv. Og muligheden for at gå ind som offentlig myndighed og tilrettelægge uddannelseskapaciteten er altså, at vi ved nogenlunde i forvejen, hvilke medarbejderkategorier og kvalifikationer de pågældende virksomheder måtte eftersøge, og det er jo virksomhederne, der skal sætte ord på deres krav til medarbejdernes kvalifikationer.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg forstår, at ministeren især vil satse på uddannelse – uanset om uddannelserne tager 4 år og vi står med et akut problem – og jeg vil spørge ministeren, om ministeren f.eks. også overvejer at øge mobiliteten for arbejdskraften. Vi har jo set, at der har været en tendens til, at jyderne rejser til København for at blive ansat i butikkerne, og agter regeringen at øge mobiliteten for at løse et akut problem ved f.eks. at genetablere værdien af befodringsfradraget eller reducere omkostningerne ved flytninger? Gør regeringen sig ikke nogen overvejelser i den retning for at skabe mere mobilitet?

Så kunne man måske løse lidt af det akutte problem i stedet for blot at henvise til nogle årelange uddannelser.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Nu blev de mobilitetsfremmende ydelser jo desværre afskaffet i den forrige regerings tid, men det kunne da godt være, at vi skulle prøve at kigge på, hvordan vi kan fremme mobiliteten.

Nu er der jo noget, der tyder på – og det var fru Charlotte Antonsen selv så elskværdig at nævne i et konkret eksempel – at folk faktisk er meget mobile. Jyderne tager til København, og københavnere tager ud i landet, og det viser dog noget om en mobilitet. Men det kan da godt være, vi skal understøtte det ved yderligere initiativer, og det er jo også det, vi drøfter i det flaskehalsberedskab, som jeg har oplyst at vi har fået etableret, og hvor vi drøfter de erfaringer, vi kan få.

Men nu er det jo ikke sådan, at alle medarbejdere skal have 4 års uddannelse. Der er faktisk mange ledige, som har en ganske god uddannelse og måske blot skal have en forholdsvis kortvarig ajourføring af deres uddannelse, og noget af det, som vores uddannelsessystem udmærker sig ved, er, at man meget hurtigt kan etablere omskolings- og efteruddannelseskurser, og hvad det måtte være. Vi skal også have etableret nogle flere voksenerhvervsuddannelser, som er forholdsvis korte i forhold til de faglige uddannelser, så der er mange strenge at spille på. Og vi spiller på dem alle sammen.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg kan forstå, at ministeren deler min frygt for, at der kan skabes flaskehalsproblemer. Det er jo derfor, man har lavet det beredskab, man henviser til.

Nu har ministeren angrebet Venstre så meget, og en af vores bekymringer over orlovsordningerne er faktisk, at vi skaber nogle flaskehalse. Dermed bliver der grundlag for et lønpres, og når hele cirkuset er gennemført, får vi i realiteten færre reelle job. Jeg vil gerne spørge overordnet, om ministeren ikke er enig i, at den frygt er begrundet.

Med hensyn til mobilitet er jeg da glad for, at ministeren også inddrager en lettelse af mobiliteten i overvejelserne, og jeg spurgte kon-

[Charlotte Antonsen]

kret – det vil jeg gerne gentage – om ministeren ønsker at genoprette værdien af befordringsfradraget.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det sidste kan jeg ikke svare konkret på i dag, for det er jo en del af skattereformen, og den ligger som bekendt ikke under min ressort. Men jeg kan tilkendegive, at vi er opmærksomme på, hvordan vi kan øge mobiliteten i samfundet som sådan.

Jeg er ikke frygtssom – det er sådan set ikke min natur – men vi kan se, at opsvinget er på vej eller er i gang. Vi kan også se, at orlovsordningen som sådan også er en faktor med indvirkning på kapaciteten i virksomhederne og muligheden for at få beskæftigelse for de ledige, og det er sådan set også baggrunden for – som jeg sagde før – at vi har gearret systemet så konkret ind på, at når nogen tager orlov og får godkendt deres aftale, kommer der et virksomhedsbesøg, hvor man forsøger at hjælpe til med at få ansat en vikar.

Jeg synes ikke, man helt skal se bort fra – det gør jeg i hvert fald ikke – at orlovsreformen på uddannelsessiden i virkeligheden bidrager til at mindske eventuelle flaskehalsproblemer. Som jeg sagde før, er flaskehalse et uddannelsesproblem, og i og med at der er mange, der går på uddannelsesorlov, bidrager det faktisk også til at løse flaskehalsproblemerne. Vi er altså på forkant med hensyn til at få løst nogle af de problemer, som vi måske kan se ude i horisonten på grund af opsvinget.

Charlotte Antonsen (V):

Tak for svaret.

Jeg vil godt gentage spørgsmålet: Er ministeren ikke bekymret for, at opsvinget kan blive sat i stå af det stigende antal flaskehalsproblemer, som relativt hurtigt vil slå igennem i form af stigende lønninger og stigende inflation? I Venstre er vi faktisk glade for, at der kommer et opsving, og vi er glade for udsigten til flere rigtige job; men vi er meget bekymrede for, om man har lavet et system, som reelt kan stoppe et gryende opsving.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det sidste var da beroligende, for jeg var lige ved at være bekymret for, at man anså opsvinget som et problem. Forleden så jeg i en meget

stor overskrift i Morgenavisen Jyllands-Posten, hvor der stod, at Jylland er blevet ramt af opsvinget, og jeg tænkte, at det var da slemt at blive ramt af et opsving. Det er sådan set noget, vi har truffet beslutning om i foråret, at vi skal have etableret et opsving og få sat gang i hjulene, og jeg kan da forstå, at vi er glade for, at det opsving kommer.

Og som jeg har sagt et par gange, er vi altså i beredskab, for at der ikke skal ske det, som jeg er enig i kan være et problem, nemlig et stigende lønpres og en deraf følgende inflation. Det er faktisk vigtigt, at vi får de 300.000 ledige i beskæftigelse som følge af det opsving, der er i gang, og som følge af den bedre fordeling af arbejdet, orlovsreformen rent faktisk giver mulighed for.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 752

13) Til *energiministeren* af:

Riishøj (SF):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give vedrørende regeringens egne initiativer i forhold til den aktuelle situation inden for elsekskabet SEAS?«

Riishøj (SF):

Jeg tror, at også energiministeren mener, at situationen i SEAS er blevet aldeles uholdbar.

Vi har en elforsyningslov, der øjensynlig ikke kan dække og løse situationen omkring SEAS og risikoen for konkurs. Vi har fået en stribe forslag fra SEAS til Folketinget om at løse problemet, og vi har også fået svar fra Det Energipolitiske Udvalg, som er relativt negative – det må vi sige – med hensyn til løsningsmuligheder inden for den gældende elforsyningslov. NESA, som jo øjensynlig er den eneste, der kan »redde« SEAS ud af klemmen, hvis det kan kaldes at redde SEAS, er ikke interesseret i at overtage SEAS, og dermed er problemet efter min opfattelse vendt tilbage til regeringen. Regeringen og ministeren må vel som tilsynsførende myndighed sørge for, at lovgivningen er i overensstemmelse med de problemer, der skal løses.

Jeg vil spørge – og jeg håber meget, at jeg kan få klarhed over sagen i dag – hvad energiministeren helt konkret vil foretage sig for at løse problemet.

Energiministeren (Jann Sjørusen):

Jeg er helt enig med spørgeren i, at SEAS er i en dybt beklagelig situation, men jeg vil sige, at netop i den situation er det klart, at jeg som energiminister også må vurdere situationen. Jeg har hele tiden først og fremmest været optaget af, om situationen vil medføre, at elforsyningen bringes i fare, og til dato har der for mig at se ikke været optræk til, at en sådan situation kunne opstå. Det synes jeg er vigtigt at understrege indledningsvis, måske også af hensyn til dem, som måtte være bekymrede for netop den side af sagen.

Den økonomiske situation, som SEAS har bragt sig i, skyldes selskabets vidtløftige investeringer i tomatproduktion, havdambrug og vindmøller. Muligheden for at videresende regningen herfor til forbrugerne i SEAS' område har Konkurrenceankenævnet udelukket i en kendelse af den 8. december 1993. Jeg har naturligvis taget afgørelsen til efterretning, og jeg har klart tilkendegivet, at det påhviler selskabets ansvarlige ledelse at anvise andre løsningsmuligheder.

Selskabets ledelse har faktisk også peget på flere muligheder, hvilket også er fremgået af materialet til Folketingets Energipolitiske Udvalg. Den løsning, som selskabet selv har fundet mest ønskelig, forudsætter, at man får mulighed for at genopbygge egenkapitalen over en længere periode, men som det fremgår af mit svar til udvalget af den 23. februar, har energiministeren ikke administrative beføjelser til dette inden for rammerne af den gældende elforsyningslov.

Regeringen finder det ikke rimeligt at tage initiativ til en ændring af loven – der i givet fald skulle notificeres over for EF – på et tidspunkt, hvor selskabet ikke selv har afsøgt alle muligheder for at overvinde vanskelighederne. Lad mig i den forbindelse henvise til, at selskabet selv har oplyst, at ud over den løsning, der altså ikke er mulighed for inden for lovens rammer, har bestyrelsen fået et mandat fra repræsentantskabet til at indlede fusionsforhandlinger med et andet stort sjællandsk el-selskab, og efter hvad jeg har fået oplyst, er denne mulighed endnu ikke afprøvet.

Riishøj (SF):

Jeg takker for svaret, og jeg vil spørge ministeren, om svaret skal forstås således, at det er

ministerens opfattelse, at der intet skal foretages fra ministerens side, for at SEAS kan fortsætte som et selvstændigt selskab, men at ministerens eneste svar er at forhandle med NESA.

Og så vil jeg spørge: Hvis de forhandlinger ikke fører til noget – NESA har jo foreløbig vist sig negative over for en selskabsovertagelse – hvad vil regeringen så gøre? Agter ministeren at lægge pres på NESA for at få løst de forhandlinger? Det, der står tilbage, er, om ministeren i sidste instans vil acceptere en konkurs og måske også acceptere, at den nuværende bestyrelse går af på næste repræsentantskabsmøde, hvis forholdene med hensyn til SEAS' fremtidige situation ikke er afklaret, og det synes jeg nok er vigtigt at få oplyst i dag.

Men jeg takker for det klare svar, der går på, at ministeren ikke vil gøre noget, men vil overlade det til forhandlinger med NESA; sådan må man altså forstå svaret.

Kim Behnke (FP):

Man fristes til at få det indtryk, at det i virkeligheden er ministerens inderste ønske, at SEAS skal gå konkurs. Jeg har bare svært ved at se, hvordan det er i overensstemmelse med regeringens øvrige politik, hvor man rask væk er parat til at bevilge Himmerlandsbanken store skattefradrag, gå ind med statsgarantier for Varde Bank etc. etc. Spørgsmålet er derfor, om ikke ministeren føler noget som helst ansvar for at fremprovokere en løsning – eller sagt på en anden måde: Hvorfor er det ikke ministeren, der tager initiativ til at få sammenkaldt de relevante partnere og få forhandlet en løsning på plads?

Energiministeren (Jann Sjørusen):

Jeg vil først og fremmest sige til hr. Riishøj, at det hele tiden har været regeringens holdning – og det er faktisk ikke bare en holdning, men et faktum – at SEAS er en privat virksomhed, og at dette forhold pålægger den ansvarlige ledelse for et sådant selskab selv at forsøge at finde en løsning på de problemer, man har bragt sig i. Det er tilkendegivet, at det har SEAS' ledelse også gjort, men at der stadig væk er en mulighed, som ikke er afprøvet, og som bestyrelsen faktisk har fået mandat til at forsøge på det afholdte repræsentantskabsmøde.

[Energiministeren]

Og derfor er det ikke regeringens opgave at gå ind og pege på en given løsning, når alle muligheder ikke er udtømt. Det påhviler selskabets ledelse at finde de muligheder og afprøve dem, og her har jeg altså tilkendegivet, at jeg som minister ikke kan medvirke til det, der er ledelsens og repræsentantskabets primære ønske, fordi jeg ikke har administrative beføjelser til det, og det har jeg også tilkendegivet over for Det Enerkipolitiske Udvalg. Ergo må ledelsen og selskabet tage det til efterretning, og så har man i øvrigt et mandat, som ikke er afprøvet endnu. Derfor svarer jeg, som jeg gør.

Med hensyn til det, hr. Kim Behnke spurgte om og havde bemærkninger til, er det altså ikke en opgave for ministeren, sådan som vi vurderer situationen i regeringen lige nu. Mulighederne er ikke udtømt i forhold til de oplæg, SEAS selv er kommet med, og de mandater, som bestyrelsen har fået fra repræsentantskabet.

Riishøj (SF):

Jeg takker fortsat for klarheden i ministerens holdning, og jeg vil blot spørge: Hvad er fordelene ved en sammenslutning med NESA, i stedet for at SEAS fortsætter som et selvstændigt selskab, eller at man laver det, man kan kalde den bykommunale model i SEAS-området? Hvad er det, der gør, at det er den bedste model? Det må efter min mening være det, der er afgørende. Hvis der er en bedre model, må man skabe lovgivningsmæssigt grundlag for en bedre model. Men der må være en begrundelse for, at ministeren finder, at en fusion med NESA er den bedste model.

I forlængelse af det vil jeg gerne spørge, om ministeren vil tage initiativ til at få parterne ind i realitetsforhandlinger, når ministeren nu mener, at det er den eneste udvej, og at han øjensynlig ikke vil tage initiativ til, at SEAS på en eller anden måde enten kan fungere videre, eller at man kan overveje andre modeller, som SEAS selv har foreslået.

Energiministeren (Jann Sjørnsen):

Hr. Riishøj søger med sine bemærkninger ligesom at sige, at jeg som minister skulle have taget stilling til, hvilken model der er bedst. Det har jeg ikke, og det har regeringen ikke gjort. Regeringen konstaterer, at SEAS' ledelse,

jf. det mandat, man har fået fra repræsentantskabet, har en mulighed, der ikke er afprøvet endnu. Det henholder vi os til, da vi respekterer, at SEAS er et privat selskab, og at det deraf også følger, at det er selskabets ledelsesansvar at afprøve de muligheder, der rent faktisk foreligger.

Jeg har klart og tydeligt svaret, at i forhold til selskabets første prioritet har jeg ikke mulighed for at medvirke med administrative midler, og derfor er der altså ikke fra ministerens side noget at gøre i den sammenhæng på et tidspunkt, hvor der fra repræsentantskabets side ligger et mandat til bestyrelsen, som – så vidt jeg er orienteret – ikke er afprøvet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 760

14) Til *trafikministeren* af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren i forbindelse med, at det omkring momsroderiet i DSB er konstateret, at DSB allerede i 1992 fandt en fejl på 49 mio. kr. i manglende afregning, som derefter blev afregnet, oplyse, hvornår og til hvem DSB gav meddelelse om dette regnskabsrod?«

Skriftlig begrundelse

I svaret ønskes oplyst, om DSB underrettede trafikministeren eller skatteministeren om det regnskabsrod, som de opdagede i 1992, og hvor hurtigt DSB's ansvarlige ledelse reagerede på dette roderi.

Trafikministeren (Trøjborg):

Hr. Ole Donner spørger mig, hvornår DSB har oplyst, at der har været fejl i momsafregningen fra DSB. Jeg kan svare i forlængelse af et samråd i Folketingets Trafikudvalg forleden, hvor jeg redegjorde for sagen, at DSB har oplyst, at DSB's interne revision opdagede fejlen i 1992 ved gennemgang af regnskabet for 1991. DSB har oplyst, at man orienterede Rigsrevisionen om momsfejlen den 22. januar 1993, at DSB orienterede Told- og Skattestyrelsen om momsfejlen den 26. januar 1993, og at DSB orienterede Statens Regnskabsdirektorat om fejlen den 16. februar 1993. Jeg kan oplyse, at momsfejlen er omtalt i Rigsrevisionens

[Trafikministeren]

bevillingskontrolberetning for 1991 til Statsrevisorerne, der blev offentliggjort den 12. februar 1993.

Ole Donner (FP):

Jeg siger tak for svaret. Nu er vi ikke helt enige om ordvalget, kunne jeg høre, for ministeren taler om fejl, mens jeg kalder det roderi, og jeg mener virkelig, det er roderi.

Men jeg vil gerne helt konkret have at vide af ministeren, hvilken dato i 1992 man opdagede, at man har haft roderi i regnskabet med et beløb på 49 mio. kr. Er det rigtigt forstået, at det først blev indberettet den 22. januar 1993? Og hvis det er rigtigt, agter ministeren da at foretage sig noget i den anledning, eller skal også denne sag henvises til det udvalg, der sidder og arbejder med alle fejlene i DSB – et udvalg, som formentlig aldrig bliver færdigt med sit arbejde, fordi der hele tiden kommer nye sager til?

Trafikministeren (Trøjborg):

Som jeg tidligere har oplyst til Folketingets Trafikudvalg, mener jeg, at denne sag er i den klasse af fejl, som man – undskyld udtrykket – kan kalde technicalities, og jeg mener, at i en virksomhed med en omsætning på mere end 10 mia. kr. om året er der ikke noget at sige til – med de komplicerede momsafregningsforhold, der gælder for DSB, hvor der er momsbelægning på visse opgaver, men ikke på andre – at der kan der opstå fejl.

Det, der er vigtigt for mig at konstatere, er, at så snart fejlen blev opdaget, sørgede DSB for at få fejlen rettet, man sørgede for at give meddelelse til rette myndighed, Told- og Skattestyrelsen, og man sørgede selvfølgelig for at få indbetalt beløbet og optaget de nødvendige forhandlinger med rette myndighed.

Ole Donner (FP):

Jeg takker for svaret, men jeg spurgte ministeren helt præcist, hvilken dato man opdagede roderiet med de 49 mio. kr., og hvilken dato man underrettede de øvrige myndigheder. Jeg er da glad for at høre, at ministeren mener, det er et kompliceret afregningssystem, man har, men jeg mener ikke, at det, at man har en milliardomsætning i DSB, finder DSB med hensyn til at kende reglerne. De har jo også adgang til at få den nødvendige hjælp.

Jeg minder om, at mange små virksomheder er i den samme situation, at noget er momset og noget er ikke momset, men de må selv finde ud af det. Man kan altså ikke bare komme rendende bagefter og sige: Nå, der var en systemfejl, vi er bare kommet til at kode nogle hundrede tusinde kroner forkert ind. Hvis det var tilfældet, ville man straffe en sådan direktør med fængsel og meget mere.

Men jeg vil gerne gentage, for at det skal være helt præcist, og for at vi måske kan undgå også at skulle over Ombudsmanden med denne sag: Hvilken dato opdagede man roderiet på 49 mio. kr., og hvilken dato gav man videre meddelelse herom i systemet?

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg kan ikke sige præcist, hvilken dato man opdagede, at der var sket nogle fejl. Jeg går ud fra, at det også er vanskeligt at give en sådan dato, for der er vel formentlig tale om, må jeg gå ud fra, en gennemgang af regnskabet for 1991, og at man, efterhånden som man gennemgår regnskabet, finder ud af, at der er en systemfejl i de edb-systemer, som man har.

Jeg vil meget gerne prøve at efterforske, om man kan nævne en bestemt dato, hvor det helt og klart er gået op for DSB, at der har været tale om denne edb-fejl, og så meddele det til hr. Ole Donner.

For så vidt angår det andet spørgsmål, har jeg svaret klart på, hvornår DSB har givet underretning. Jeg vil gerne understrege, at denne underretning er foregået efter helt almindelig praksis. Jeg mener ikke, der er noget at udsætte på DSB i den sammenhæng, og jeg er af den opfattelse, at den behandling, som momssagen vil få mellem DSB og rette myndighed, vil være en behandling, som er i overensstemmelse med sædvanlig praksis.

Ole Donner (FP):

Jeg takker for svaret. Og så kunne jeg egentlig godt tænke mig at vide, om der her er tale om almindelig praksis, som den er i samfundet, eller almindelig DSB-praksis, for der er væsentlig forskel på de to ting.

Men jeg takker for ministerens tilsagn om, at ministeren vil undersøge, præcis hvornår det er blevet opdaget, at man havde dette roderi, og at ministeren vil sende oplysningen til Trafikudvalget.

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg vil gerne bekræfte, at det er almindelig DSB-praksis, at når man selv opdager en fejl, gør man rette myndighed opmærksom herpå.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 761

15) Til trafikministeren af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvorfor DSB solgte en grund på Peter Bangs Vej flere millioner kroner under prisen?«

Skriftlig begrundelse

I svaret ønskes oplyst, hvorfor DSB efter et offentligt udbud har solgt en grund på Peter Bangs Vej til et advokatfirma for en pris på flere millioner kroner under den pris, som var budt af andre, samt om cirkulæret om offentligt udbud af ejendomme er overholdt.

Trafikministeren (Trøjborg):

Hr. Ole Donner beder mig oplyse, hvorfor DSB har solgt en grund på Peter Bangs Vej, som det siges i spørgsmålet, til flere millioner kroner under prisen.

Jeg vil gerne sige til hr. Ole Donner, at denne sag bliver behandlet – undskyld udtrykket – helt efter bogen. Det vil altså sige, at den endnu ikke er afsluttet.

Der er tale om, at ejendomssalget af grunden på Peter Bangs Vej alene vil ske, hvis det sker med godkendelse af Folketingets Finansudvalg. Aktstykket er endnu ikke fremsendt til Folketingets Finansudvalg.

Men det, jeg er optaget af, er, at der sker en korrekt behandling, og jeg er meget optaget af, at behandlingen i Folketingets Finansudvalg foregår helt efter gældende praksis og principper her i Folketinget. Det vil altså sige, at det er en finansudvalgsopgave at tage stilling til salget af grunden på Peter Bangs Vej, og derfor vil der være en normal procedure, hvor jeg fremsender et aktstykke til Folketingets Finansudvalg. Finansudvalget behandler sagen efter almindelig praksis, og heri ligger naturligvis, at i den forbindelse vil vi levere alle de oplysninger, som er nødvendige i forbindelse med godkendelse af et aktstykke i Folketingets Finansudvalg.

Ole Donner (FP):

Jeg noterer mig, at ministeren siger, at det er helt efter bogen, og det er så formentlig DSB's bog igen.

Men jeg vil gerne spørge ministeren, om ikke ministeren finder, at det er bare en lille smule mistænkeligt, når man ser, at den pågældende grund er udbudt efter cirkulære om offentligt udbud, og at der er et seriøst boligselskab, som byder 5,335 mio. kr., og et, som byder 5,5 mio. kr., og DSB så foreslår, at man sælger det til vennerne for 3,3 mio. kr.

Når jeg siger flere millioner, anser jeg to for at være flere. Man kan også sige, at det næsten er halv pris. Jeg er da glad for, at det ikke er nået igennem systemet endnu, og så er jeg glad for at have gjort ministeren opmærksom på denne praksis, som altså kører efter bogen.

Jeg vil gerne høre ministerens kommentar til det.

Trafikministeren (Trøjborg):

Mit udtryk »efter bogen« angik sagsbehandlingen her i Folketinget, som er helt efter sædvanlig praksis – altså efter bogen.

Men jeg vil naturligvis også se frem til et sådant aktstykke, hvis det er min opfattelse, at sagen, der er behandlet, er helt efter bogen, og det vil jo komme for dagens lys, når aktstykket når frem til Folketingets Finansudvalg.

Ole Donner (FP):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om ministeren kan garantere Folketinget, at udbudet her er sket i henhold til cirkulære af 28. august 1984 om almindelige regler for salg af statens faste ejendom.

Jeg vil gerne bede ministeren bekræfte, at den indstilling, der er sket fra DSB til ministeren og videre til Finansministeriet, er foregået – ikke efter bogen eller DSB-praksis, men efter det cirkulære, jeg her har omtalt.

Trafikministeren (Trøjborg):

Ja, det fremgik af mit svar, at forinden jeg sender sådan en sag til Folketingets Finansudvalg, vil jeg naturligvis sikre mig, at det er sådan, at DSB's indstilling og oplysninger er i overensstemmelse med Finansministeriets cirkulære af 28. august 1984.

Ole Donner (FP):

Det vil sige, at ministeren altså ikke i dag

[Ole Donner]

over for Folketinget kan garantere, at DSB har opfyldt de betingelser, der står i det omtalte cirkulære. Jeg er selvfølgelig tilfreds med, at ministeren i sit svar har lovet Folketinget, at denne udbudsforretning bliver afholdt i overensstemmelse med cirkulæret – sådan opfatte jeg ministerens svar – men ministeren kan altså ikke på nuværende tidspunkt garantere Folketinget, at man har opfyldt de betingelser, der står i nævnte cirkulære.

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg kan garantere, at DSB har oplyst, at cirkulærets bestemmelser er fulgt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 762

16) Til *boligministeren* af:

Pernille Sams (KF):

»Vil ministeren oplyse, om det er lovligt, at rabatter/provisioner, der udbetales fra forsikringsselskaber, der forsikrer almennyttigt byggeri, tilfalder et andet selskab og således undrages lejerne?«

Pernille Sams (KF):

Ministeren lovede ved et samråd i Folketingets Boligudvalg i går en tilbundsgående undersøgelse af hele Lejerbosagen, men ministeren kom ikke ind på, hvordan han mener sagen skal undersøges. Derfor vil jeg gerne afkorte spørgsmålet i dag og sige: Hvem skal foretage den undersøgelse, som ministeren nu påtænker?

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Jeg er blevet stillet et spørgsmål, og det vil jeg da gerne svare på. Man spørger, om jeg vil oplyse, om det er lovligt, at rabatter/provisioner, der udbetales fra forsikringsselskaber, der forsikrer almennyttigt byggeri, tilfalder et andet selskab og således undrages lejerne. Jeg vil gerne sige, at jeg går ud fra, at spørgsmålet er stillet på baggrund af den omtale, der har været af forretningsførerselskabet Lejerbo og selskabet Lejinco i dele af dagspressen.

Som jeg oplyste i samrådet i Folketingets Boligudvalg i går, har jeg taget initiativ til, at der bliver iværksat en undersøgelse af den konkrete sag, og der begynder en undersøgelse

efter reglerne derved, at den kommune, som er den første tilsynsmyndighed, skal give en redegørelse. Det har jeg anmodet Københavns Kommune om. Jeg gav i går Københavns Kommune som frist, at jeg skal have redegørelsen den 25. marts. Derefter tager jeg redegørelsen op til vurdering, og så vil jeg naturligvis skønne, når redegørelsen foreligger, hvordan det er rigtigst at foretage den videre undersøgelse.

Men samtidig med at jeg ønsker en tilbundsgående undersøgelse, mener jeg også, at det skal foregå efter reglerne, og dér følger jeg nøje reglerne, og så vil jeg naturligvis også beslutte, når jeg ser redegørelsen, hvilken type undersøgelse der er rigtig. Jeg vil nu først tjekke det, som den første tilsynsmyndighed, nemlig Københavns Kommune, har indleveret.

Jeg kan yderligere oplyse, at for det almenyttige byggeri gælder generelt, at lejen i hver enkelt afdeling skal dække udgifterne ved driften og udgifter til forsikringer. Det forekommer i alle afdelinger, og efter gældende principper skal den enkelte afdeling betale den reelle præmie til forsikringsselskabet. Det indebærer, at rabatter/provisioner skal komme de enkelte forsikrede afdelinger til gode.

Pernille Sams (KF):

Nu kan jeg forstå, at den tilbundsgående undersøgelse i virkeligheden først besluttes, når Københavns Kommune har afleveret et notat til boligministeren om sagen om en måneds tid.

Det var noget helt andet, boligministeren sagde i går, men jeg vil alligevel gerne følge det spørgsmål op, som jeg stillede. Boligministeren lovede i Boligudvalget i går, at der skal laves en undersøgelse – en tilbundsgående undersøgelse – af hele sagen. Jeg vil gerne spørge ministeren: Hvordan vil han følge det løfte op? Hvem skal forestå denne undersøgelse? Det er jo ikke ligegyldigt, hvem der skal forestå arbejdet med en sådan undersøgelse. Det er meget afgørende, at både de faktuelle handlinger, eventuel svindel, pengeoverførslerne, salg af ejendomme, de udenlandske aktiviteter, den revisionsmæssige side af sagen og alt muligt andet vurderes.

Derfor vil jeg foreslå boligministeren, at han overdrager sagen til statsadvokaten og lader statsadvokaten foretage en sådan uvildig un-

[Pernille Sams]

dersøgelse, som denne sag i høj grad lægger op til, og som boligministeren også lovede udvalget i går. Kan boligministeren tilslutte sig, at det bliver statsadvokaten, der gør det?

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Jeg kan kun gentage, hvad jeg sagde i går: at jeg ønsker en tilbundsgående undersøgelse. Jeg redegjorde for i går og har også gentaget i dag, hvordan jeg har startet denne undersøgelse helt efter reglerne.

Men når fru Pernille Sams nu er så interesseret i sagen, vil jeg da gerne sige, at jeg her har en mappe med materiale om, hvad der tidligere er sket i sagen. Her vil fru Pernille Sams kunne se, at allerede i 1989 kunne den daværende boligminister have undersøgt Lejinco. Det gjorde den daværende boligminister ikke, men jeg vil gerne give fru Pernille Sams alt det materiale, som er tilgængeligt helt tilbage fra 1989.

Da der desværre tilsyneladende ikke er sket noget tidligere i sagen, går jeg grundigt til værks, men vel at mærke grundigt efter de regler, som man følger, for dér er Københavns Kommune tilsynsmyndighed. De skal komme med den første udtalelse, jeg har sat dato på, og så beslutter jeg videre, om man skal vælge den ene eller den anden metode. Det skal jeg nok oplyse om, når jeg har fået redegørelsen fra Københavns Kommune.

Pernille Sams (KF):

Det vil sige, at ministeren i dag i hvert fald ikke har sat nogen grundig undersøgelse i gang, men kun har bedt om et responsum eller et udsagn fra Københavns Kommune.

Alligevel vil jeg gerne have lov til at sige, at i betragtning af, hvor dramatisk regeringen reagerer i andre sager, f.eks. dengang det kom frem, at ombudsmanden måske var blevet aflyttet, kan man ikke andet end undre sig over, hvor tøvende regeringen tager denne sag. Men forklaringen er måske, at det her i virkeligheden vedrører den socialdemokratiske koncern, og derfor vil jeg gerne spørge ministeren direkte, om der tages politiske hensyn i denne sag.

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Det er jo meget interessant at høre fru Pernille Sams tale om den socialdemokratiske koncern, når man så ihukommer, hvad den da-

værende konservative boligminister gjorde i 1989, nemlig ingenting – intet.

Nu går jeg i gang med sagen. Fru Pernille Sams har materialet og kan se, hvad man allerede kunne have gjort i 1989. Jeg går nu i gang.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 763

17) Til *boligministeren* af:

Pernille Sams (KF):

»Mener ministeren, at revisoren har pligt til at påpege, hvis rabatter i forbindelse med forsikring af almennyttigt byggeri unddrages lejerne?«

Pernille Sams (KF):

Nu kunne jeg jo konstatere, at boligministeren under det foregående spørgsmål ikke ville svare på, hvem der skulle lave undersøgelsen, og heller ikke, om der blev taget politiske hensyn.

Nu kommer vi så til revisionen og en anden side af den sag, der har været fremme. Det er ikke nok, at der er personsammenfald i ledelsen af de involverede parter i Lejerbo, Lejinco og LLO, der er også tale om sammenfald af revisor. Jeg vil gerne spørge ministeren, om det ikke er usædvanligt, at der er samme revisor i alle sagerne, og at det også er det revisionsfirma, der er i den socialdemokratiske koncern, nemlig Revisionsinstituttet af 1920.

Mener ministeren ikke, det er betænkeligt, at det er den samme revisor? Og har ministeren ikke på en eller anden måde en mening med, at når der foreskrives revisionspligt i almennyttige boligselskaber, er det også meningen, at revisoren skal gøre opmærksom på det, hvis lejernes penge forsvinder ud i den blå luft?

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Også her vil jeg begynde med at svare på det spørgsmål, jeg er blevet stillet. Det lyder, som om ministeren mener, at revisoren har pligt til at påpege, hvis rabatter i forbindelse med forsikring af almennyttigt byggeri unddrages lejerne. Dertil vil jeg svare, at hvis en revisor under revision af et almennyttigt boligselskabs regnskaber konstaterer, at rabatter er konteret forkert, skal det naturligvis fremgå af revisionsprotokollen.

[Boligministeren]

Det er mit svar på det spørgsmål, jeg har fået stillet. Så afventer jeg ellers først som tidligere nævnt at få tilsynsmyndighedens redegørelse. Da må det også blive afdækket, hvem der er revisor, og så skal jeg nok undersøge denne sag fuldstændig til bunds i enhver henseende.

Pernille Sams (KF):

Betyder det, at når der ikke er gjort særlige anmærkninger i regnskaberne på disse tre selskabers regnskaber fra revisors side, og hvis vi tager som udgangspunkt, at det, der har stået i bl.a. Politiken, er korrekte oplysninger, at så vil ministeren skride ind over for revisor?

Jeg vil også spørge, om ministeren vil sørge for, at det inddrages i de undersøgelser, som ministeren altså ikke vil fortælle hvordan skal foregå, men som jeg foreslår at man lader statsadvokaten om at forestå. Men vil ministeren i hvert fald sørge for, at det også inddrages i undersøgelserne, om revisor har undladt at anføre ulovlige forhold og på den måde også afskåret tilsynsmyndighederne fra at få nys om eventuelt ulovlige og forkerte forhold, hvor lejerne penge er røget de forkerte steder hen?

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Jeg kan bekræfte, at jeg ønsker undersøgt, om revisor har gjort det arbejde, som revisor er pligtig at gøre. Det er naturligvis en del af den grundige undersøgelse.

Om der skal skrudes ind over for revisor eller ej, kan man jo først tage stilling til, når man får undersøgt, om revisor har optrådt korrekt, eller om revisor har optrådt forkert.

Pernille Sams (KF):

Jeg er glad for, at ministeren i dag i hvert fald vil give tilsagn om at inddrage spørgsmålet om revisors opgave.

Jeg er ked af, at ministeren ikke forholder sig til, at dette også er et led i den socialdemokratiske concern, som man har sat til at revidere sig selv. Men det bringer mig tilbage til mit gamle spørgsmål, som ministeren ikke ville svare på under det foregående spørgsmål, nemlig: Bliver der taget politiske hensyn i denne sag?

Jeg synes, det er vigtigt at få det afklaret, og jeg kan ikke forstå, at ministeren ikke vil svare på, om regeringen tager politiske hensyn, for alle og enhver ved jo, at dette er et led i den socialdemokratiske concerns aktiviteter.

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Jeg kunne ikke drømme om at tage politiske hensyn; jeg ønsker, at den fulde sandhed kommer frem. Men jeg vil endnu en gang minde fru Pernille Sams om, at denne sag er arvet fra den tidligere regering, og der er materiale til fru Pernille Sams' rådighed helt tilbage til 1989.

Jeg beklager meget, at denne undersøgelse ikke er sat i gang tidligere. Fru Pernille Sams må da glæde sig over, at jeg gør det nu.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Anden næstformand (Grove):**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

- Ahlmann-Ohlsen (KF): spm. nr. S 664 og 665
 Behnke, Kim (FP): spm. nr. S 690
 Behnke, Tom (FP): spm. nr. S 692, 700 og 701
 Brusgaard, Aage (FP): spm. nr. S 674-680
 Christensen, Jan Kørpe (FP): spm. nr. S 672 og 705
 Dinesen, Tommy (SF): spm. nr. S 657 og 687
 Fatum, Eva (S): spm. nr. S 666
 Gade (SF): spm. nr. S 707 og 708
 Grove (KF): spm. nr. S 673 og 691
 Gyldenkilde, Lilli (SF): spm. nr. S 699
 Hornbech, Birthe Rønn (V): spm. nr. S 683
 Hovmand, Svend Erik (V): spm. nr. S 538 (suppl. besv.) og 703
 Husmark, Birgitte (SF): spm. nr. S 711
 Jacobsen, Kirsten (FP): spm. nr. S 667-669
 Jensby, Svend Aage (V): spm. nr. S 649
 Qvist Jørgensen (S): spm. nr. S 681
 Kirkegaard (KF): spm. nr. S 506
 Kjærsgaard, Pia (FP): spm. nr. S 626 (suppl. besv.), 712 og 713
 Møller, Eva (KF): spm. nr. S 684
 Pedersen, Thor (V): spm. nr. S 694-696
 Sander, Helge (V): spm. nr. S 689
 Thoft, Jens (SF): spm. nr. S 702
 Winther, Jørgen (V): spm. nr. S 670

Spm. nr. S 664

Til *industri- og samordningsministeren* (9/2 94) af:

Ahlmann-Ohlsen (KF):

»Vil ministeren oplyse, om regeringen har indstillet alle 27 nordjyske kommuner som støtteberettigede fra EU's strukturfond, og i bekræftende fald hvorfor regeringen ikke har fået anerkendt Hjørring og Løkken-Vrå som støtteberettigede kommuner?«

Begrundelse

Der henvises til artikler i *Vendssyssel Tiden* de den 1. februar 1994.

Svar (17/2 94):

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Forhandlingerne om støtteberettigede områder i Danmark har været delt i to. Landbrugsministeriet har forestået forhandlingerne om de såkaldte mål 5 b-områder – udvikling af landdistrikter – mens Industriministeriet har forestået forhandlingerne om de såkaldte mål 2-områder – områder i industriel tilbagegang. Den danske regering ansøgte den 30. september 1993 Europa-Kommissionen om 4 mål 2-områder i Danmark, herunder et i Nordjylland omfattende i alt 18 kommuner inklusive Hjørring og Løkken-Vrå.

Den 29. september 1993 ansøgte regeringen Europa-Kommissionen om mål 5 b-områderne, herunder 9 kommuner i Nordjylland.

Samtlige 27 kommuner i Nordjylland var dermed fra den danske regerings side indstillet som støtteberettigede områder – enten som mål 2-områder eller som mål 5 b-områder.

Europa-Kommissionen har enekompetencen med hensyn til at udpege de støtteberettigede områder, og for så vidt angår mål 2-områder, ville Europa-Kommissionen ikke godkende de af regeringen indstillede 5 bydele i København, 8 kommuner i Vestsjællands Amt, 8 kommuner i Storstrøms Amt og de 2 kommuner Hjørring og Løkken-Vrå i Nordjyllands Amt med henvisning til, at de ikke i tilstrækkelig grad opfyldte de objektive kriterier for at blive anerkendt som støtteberettigede under mål 2.

Spm. nr. S 665

Til *industri- og samordningsministeren* (9/2 94) af:

Ahlmann-Ohlsen (KF):

»Har der været kontakt på ministerplan mellem Europa-Kommissionen og den danske regering i forbindelse med udelukkelsen af Hjørring og Løkken-Vrå Kommuner som støtteberettigede til de såkaldte mål 2- og mål 5 b-midler?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 664.

Svar (17/2 94):

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Hjørring og Løkken-Vrå Kommuner var af den danske regering indstillet som mål 2-område, og forhandlingerne med Europa-Kommissionen foregik mellem Industriministeriet og Europa-Kommissionen.

Den danske regerings indstilling blev 2 gange direkte drøftet mellem den danske industriminister og kommissær Bruce Millan, der på Europa-Kommissionens vegne forhandlede de såkaldte mål 2-områder.

Spm. nr. S 690

Til *trafikministeren* (10/2 94) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke argumenter der er imod, at ønskenummerplader også kan tilbydes som gule nummerplader?«

Begrundelse

Salget af ønskenummerplader er gået næsten i stå. På den baggrund bør det overvejes, hvilke muligheder der er for at få salget sat i gang igen – og dermed forøget statens provenu fra ordningen.

Som anført af Lars Bang i Børsen den 3. februar 1994 er det ikke muligt at købe ønskenummerplader i gul udgave. Ministeren bedes derfor oplyse, hvilke argumenter der er imod at udvide ønskenummerpladeordningen til også at omfatte gule nummerplader.

Svar (17/2 94):

Trafikministeren (Trøjborg):

Spørgsmålet om, hvilke køretøjer der skal omfattes af ønskenummerpladeordningen, har været fremme flere gange. Således har folketingsmedlem Ole Donner (FP) ved spørgsmål nr. S 621 af 13. marts 1992 spurgt, hvorfor ministeren administrativt har bestemt, at ønskenummerplader ikke kan erhverves til køretøjer på gule nummerplader. Jeg tillader mig at henvise til den daværende justitsministers svar af 1. april 1992. Herudover har den daværende trafikminister, Helge Mortensen, i brev af 22. september 1993 til folketingsmedlem Tom Behnke som svar på dennes forespørgsel om at få oplyst, hvorvidt det vil være muligt at udvide ønskenummerpladeområdet, så også gule nummerplader kan fås med ønskekombination, oplyst, at spørgsmålet har været under overvejelse hos Rigspolitichefen.

Herfra anbefales det, at kun gule nummerplader til vare- og lastbiler, som registreres til godstransport, omfattes af ordningen. Dette skyldes, at nummerserierne på de gule nummerplader angiver, hvilken slags køretøj eller påhængsredskab der er tale om. Disse angivelser ville blive sammenblandet ved indførelse af en generel ønskenummerpladeordning, hvilket kunne give anledning til misbrug.

Da ministeren ikke havde nogle oplysninger, der pegede på en interesse for ønskenummerplader på vare- og lastbiler, som registreres til godstransport, svarer ministeren, at han ikke for nærværende vil tage initiativ til ordningens gennemførelse for gule nummerplader.

Jeg deler den opfattelse, som min forgænger har givet udtryk for i sit brev til Tom Behnke, og kan supplere med at oplyse, at kravet om særlige nummerplader til køretøjer, som er fritaget for afgift eller berigtiget med stykafgift, fremgår af registreringsafgiftsloven.

Endvidere skal man være opmærksom på, at størrelsen af efterspørgslen for en udvidelse af ønskenummerpladeordningen til også at omfatte vare- og lastbiler, der registreres til godstransport, bør sandsynliggøre, at de meromkostninger, som vil opstå i forbindelse med ændringer i det centrale motorregister, vil blive dækket af indtægter fra erhververe af nummerpladerne.

Spm. nr. S 692

Til *justitsministeren* (10/2 94) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren, for de sidste 10 år, oplyse, hvor mange henvendelser det danske retssystem har modtaget om tilladelse til adgang til privat ejendom i forbindelse med Danmarks Radios licenskontrol, samt oplyse, hvor ofte der er givet afslag på denne anmodning om adgang?«

Svar (18/2 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Lov nr. 1065 af 23. december 1992 om radio- og fjernsynsvirksomhed indeholder ikke bestemmelser om, at Danmarks Radio i forbindelse med licenskontrol har adgang til privat ejendom.

Danmarks Radios licenskontor har over for Justitsministeriet oplyst, at man alene har fået adgang til privat ejendom i forbindelse med licenskontrol i de tilfælde, hvor vedkommende ejer m.v. har samtykket heri.

Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at man ikke inden for politiet og domstolene er i besiddelse af statistiske oplysninger, der kan belyse, i hvilket omfang retsplejelovens regler om ransagning har fundet anvendelse i sådanne sager.

Der foreligger således ikke oplysning om sager, hvor der på baggrund af politianmeldelse om manglende tilmelding til Danmarks Radios licenskontor er søgt indhentet tilladelse fra retten til at foretage ransagning.

Spm. nr. S 700

Til *socialministeren* (11/2 94) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren med henvisning til svar på spørgsmål nr. S 596 oplyse, om det ikke er korrekt, at ministeren ved debattens start afviste, at det at være flygtning i sig selv kunne give revalidering, og hvorledes harmonerer det med Rigsrevisionens rapport, der fastslår, at det at være flygtning i sig selv er nok til at opnå revalidering?«

Begrundelse

Da debatten startede sidste sommer, afviste

[Tom Behnke]

ministeren flere gange, at det kunne lade sig gøre at opnå revalidering udelukkende på grund af, at vedkommende var flygtning. Det skete såvel skriftligt som under samråd.

Nu fastslår Rigsrevisionen, at det forholder sig, som hr. Vesselbo påpegede.

Spørgsmålet er så, om ministeren bevidst fejlinformerede udvalget, og hvad årsagen i givet fald var, eller ministeren blot var uvidende om de faktiske forhold.

Svar (17/2 94):

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg kan oplyse, at der efter bistandslovens § 43 ydes revalideringshjælp herunder støtte til uddannelse, erhvervsmæssig optræning og omskoling til personer med nedsat erhvervsevne, når det må anses for påkrævet af hensyn til pågældendes muligheder for fremtidig at klare sig selv.

Der gælder ikke særlige regler for flygtninge, som er berettiget til revalideringshjælp efter bistandslovens § 43, ligesom for alle andre personer med nedsat erhvervsevne på grund af fysiske, psykiske eller sociale årsager.

Der er foretaget en konkret vurdering af, om betingelserne for revalideringshjælp er til stede, og der tildeles således ikke revalideringshjælp alene fordi en person er flygtning.

Flygtninge er imidlertid generelt i en så udsat eller truet social situation, at de erfaringsmæssigt har behov for bistand efter den sociale lovgivning herunder hjælp til revalidering.

Jeg finder, at dette stemmer med Rigsrevisionens rapport side 4, 4. afsnit, hvor det anføres, at flygtninge oftere end danskere vil kunne finansiere deres uddannelse med uddannelseshjælp i henhold til bistandsloven (bruttorevalideringsydelse), fordi det at være flygtning i sig selv giver grundlag for revalidering.

Det betyder imidlertid ikke, at det at være flygtning i sig selv berettiger til revalideringshjælp, idet det som nævnt i hvert enkelt tilfælde vurderes, om sådan hjælp er påkrævet.

Spm. nr. S 701

Til *socialministeren* (11/2 94) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren med henvisning til svar på spørgsmål nr. S 596 oplyse det maksimale samlede beløb, et ægtepar kan opnå efter bistands-

lovens § 37, sammenholdt med de beløb, som de af Rigsrevisionen nævnte udlændinge får?«

Begrundelse

I ministerens svar på side 1 oplyses følgende: »Der er imidlertid ikke tale om, at man kan »kombinere« sig til en højere ydelse, da det beløb, som ægteparret samlet kan have til rådighed til forsørgelse, ikke kan overstige, hvad ægteparret samlet ville være berettiget til efter § 37.«

I henhold til Rigsrevisionen får de indhentede eksempler, så vidt spørgeren er orienteret, betydelig mere i hjælp end den maksimale grænse i § 37.

Svar (17/2 94):

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

I begrundelsen for spørgsmålet henvises til et svar fra den tidligere socialminister på spm. nr. S 596 fra samme spørger. Jeg vil derfor tillade mig at henvise til dette svar, hvoraf det fremgår, at der f.eks. kan udbetales hjælp efter bistandslovens § 43 til den ene af ægtefællerne og hjælp efter § 37 til den anden. Af svaret fremgår, at der imidlertid ikke er tale om, at man kan »kombinere« sig til en højere ydelse, da det beløb, som ægteparret samlet kan have til rådighed til forsørgelse, ikke kan overstige, hvad ægteparret samlet ville være berettiget til efter § 37.

I Rigsrevisionens undersøgelse er der ikke gengivet taleksempler på flygtningefamilier, hvor den ene får bruttorevalideringsydelse og den anden får kontanthjælp efter § 37. Derimod er der i skema 6 (side 31) givet et eksempel på en flygtningefamilie, der modtager hjælp efter § 37 under forrevalidering. Dette indebærer, at familiens hjælp til forsørgelse udmåles efter reglerne i bistandslovens § 37, idet det bemærkes, at Rigsrevisionens undersøgelse er lavet på grundlag af de indtil den 1. januar 1994 gældende kontanthjælpsregler, hvor hjælpen bestod af en grundydelse, et boligtillæg og børnetillæg. I forhold til hjælpen til forsørgelse er virkningen af, at kontanthjælpen ydes som led i forrevalidering, alene, at grundydelsen ikke bliver nedsat efter 9 måneder. I sagen, der beskrives i skema 6 under pkt. 47, er dette imidlertid uden betydning, da familien i forvejen er omfattet af den begræns-

[Socialministeren]

ning, der ligger i, at der er loft over den samlede kontanthjælp, når familien ikke tidligere har haft indtægter, der overstiger dette loft.

Betydningen af, at der ydes hjælp til forrevalidering, er imidlertid, at der ud over hjælpen til forsørgelse efter § 37 efter bistandslovens § 43, stk. 6, kan ydes hjælp til de udgifter, der følger af en uddannelse eller en anden aktivitet, som er nødvendig for at kunne tilrettelægge og iværksætte en revalidering i overensstemmelse med en fastlagt erhvervsplan, samt til dækning af udgifter, der følger af et handicap.

Dette fremgår også af Rigsrevisionens undersøgelse, idet der ifølge det opstillede eksempel er ydet støtte efter § 43, stk. 6, til kursusudgifter. Denne ydelse modsvares således af udgifter, der er forbundet med uddannelse og/eller handicap. Derfor får familien heller ikke mere til rådighed til forsørgelsen som følge af den ydede hjælp efter § 43, stk. 6.

Spm. nr. S 674

Til miljøministeren (9/2 94) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke muligheder Viborg Amtsråd har for at omgøre tidligere afgørelser subsidiært give dispensation fra en tidligere afgørelse, eventuelt med indgreb fra ministeren, når det viser sig, at to afgørelser i samme type sag er inkonsistente?«

Begrundelse

Ejeren af en naturgrund i Vinkel ved Jordbro Mølle ådal er det blevet pålagt at fjerne en sø, han har anlagt på en tidligere grusgrav og losseplads på nævnte naturgrund, fordi Viborg Amt ikke har givet tilladelse til anlæggelse af en sø på denne naturgrund.

Ifølge Skive Folkeblad den 8. juli 1992 har Viborg Amt i en anden sag givet tilladelse til anlæggelse af en sø ved Hulbæk i Tjele Kommune. Denne sag begyndte med, at amtet modtog en anmeldelse om, at søen ulovligt var blevet opstemmet. Men den pågældende grundejer henviste til, at der altid har været en sø på stedet, men blot skjult af affald. Amtet godtog forklaringen og lovliggjorde søen. Senere opdagede amtets forvaltning, at der aldrig har været nogen sø på stedet, men blot et kraftigt kildevæld.

Spørgeren finder, at de nævnte eksempler påviser, at forvaltningen med hensyn til miljøgodkendelser i Viborg Amt er inkonsistent. Dette svækker borgernes retssikkerhed og tillid til amtets evne til at udøve en retfærdig forvaltningspraksis. Derfor er det vigtigt, at amtet gives muligheder for i den konkrete sag at ændre afgørelsen truffet af forvaltningen, så de to afgørelser bliver konsistente.

Svar (21/2 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

Spørgsmålet om Viborg Amtsråds mulighed for omgørelse af tidligere afgørelser tager udgangspunkt i en landzonesag efter planloven.

Til udvalgets orientering kan jeg oplyse, at den pågældende sag angår en kunstigt anlagt sø i Skive Kommune. Det er oplyst, at den oprindelige sø var fyldt op med affald, da grunden tidligere har været anvendt til grusgravning. Ejendommen er beliggende i et område klassificeret som naturområde i regionplanen. Hr. Peter Hansen har efter fjernelse af affaldet etableret en 2.500 m² kunstig sø samme sted ved at udlægge et sandlag og placere en plasticmembran. En nabo henvendte sig i september 1990 til amtet på grund af bekymring for sin drikkevandsboring, der er placeret mindre end 100 m fra søen.

Søen ligger mindre end 150 m fra en å og under 100 m fra en gravhøj. Fredningsnævnet meddelte i august 1990 i medfør af naturbeskyttelsesloven tilladelse til bibeholdelse af en på ejendommen indrette hytte samt udendørs lamper på nærmere vilkår, men søen nævnes ikke.

Ifølge § 35 i planloven må der i landzone ikke foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse uden tilladelse fra landzonemyndigheden, som i dette tilfælde er amtet. Etablering af en kunstig sø, som den konkrete sag angår, anses også for at være en ændret anvendelse, der kræver landzonetilladelse.

Viborg Amt meddelte i januar 1991 afslag på en zonetilladelse til den kunstige sø med den begrundelse, at ejendommen betragtes som naturgrund i det åbne land, hvor større haveanlæg og yderligere bebyggelse er uønskelig, og påbød Peter Hansen at reetablere området og fjerne den plasticmembranen i søen.

[Miljøministeren]

Miljøklagenævnet stadfæstede i juni 1992 amtsrådets afgørelse og fastsatte reetableringsfristen til 4 måneder. Miljøklagenævnet lagde i sin afgørelse vægt på områdets karakter som naturområde.

Efter politianmeldelse fra amtet blev Peter Hansen i maj 1993 dømt ved Skive Byret til at fjerne plasticmembranen i søen. Han har ikke fjernet membranen, men har nu anket dommen, og sagen behandles i Vestre Landsret den 21. februar 1994.

Som det fremgår af ovenstående, er det i henhold til planlovens bestemmelser Viborg Amts afgørelse, hvorvidt der skal gives landzonetilladelse eller ej i den pågældende sag.

Efter de almindelige forvaltningsretlige principper kan en forvaltningsmyndighed tage en afgørelse op til fornyet vurdering, hvis retsregler og faktiske forhold af betydning for sagens udfald har ændret sig.

Som miljøminister kan jeg efter planlovens § 3, stk. 4, i særlige tilfælde beslutte at overtage amtsrådets beføjelser efter loven i sager, der berører andre myndigheders lovbestemte opgaver eller har særlig betydning. Den konkrete sag om den kunstige sø i Vinkel har imidlertid ikke en karakter, der kan begrunde en indgriben fra min side.

Sagen prøves ved landsretten den 21. februar 1994, og jeg har selv sagt ikke mulighed for at instruere domstolen om sagens behandling og afgørelse.

Spm. nr. S 675

Til *miljøministeren* (9/2 94) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke kriterier der gælder for, at der kan gives tilladelse til at anlægge en kunstig sø med den begrundelse, at den vil skabe større variation i landskabet til glæde for dyr og planter i området, men i øvrigt ikke har præget af haveanlæg?«

Begrundelse

Ejeren af en naturgrund på Stenbjergvej 45 i Vinkel ved Jordbro Mølle ådal er det blevet pålagt at fjerne en sø, han har anlagt på en tidligere grusgrav og losseplads på nævnte naturgrund, fordi Viborg Amt ikke har givet tilladelse til anlæggelse af en sø på denne naturgrund. Forvaltningen i Viborg Amt oplyser til Skive

Folkeblad den 5. september 1992, at grunden til, at ejeren af nævnte grund ikke fik tilladelsen, var, at hans kunstige sø bærer præg af et haveanlæg.

Ifølge Skive Folkeblad den 3. september 1992 har Viborg Amt i en anden sag givet tilladelse til anlæggelse af en sø ved Strandetvej i Vinkel ved Højslev (Skive) ikke langt fra den kunstige sø på Stenbjergvej i Vinkel med den begrundelse, at den vil skabe større variation i landskabet til glæde for dyr og planter i området.

Det bedes af svaret fremgå, hvilke forhold der bevirker, at den kunstige sø ved Strandetvej i Vinkel ved Højslev (Skive) ikke bærer præg af haveanlæg, samt hvilke forhold der anlægsmæssigt er identiske mellem de to søer.

Svar (21/2 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

Idet der henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. S 674 kræver anlæg af kunstige søer bl.a. tilladelse fra landzonemyndigheden. Ved afgørelsen skal der lægges vægt på, om søen vil være i strid med planlægning for området, særligt beskyttelsen af naturhensyn.

Kriterierne for landzonetilladelser fastlægges således nærmere af det pågældende amt, hvilket er i tråd med planlovens hovedformål om en forenkling, decentralisering og afbureaukratisering.

Det er derfor ikke, som fremført i spørgsmålet, inden for mit kompetenceområde at vurdere anlægsmæssige forhold for søer i Viborg Amt.

Jeg kan oplyse, at Miljøministeriets Skov- og Naturstyrelse i maj 1991 blev bedt om en udtalelse i sagen, da den blev påklaget til Miljøklagenævnet. Styrelsen havde ingen bemærkninger ud fra specifikke nationale natur- og landskabsinteresser, men anbefalede, at amtsrådets afslag opretholdtes af hensyn til generelle synspunkter om håndhævelse af lovgivningen og amtsrådets muligheder for at varetage prioriterede naturinteresser gennem regionplanlægningen.

Spm. nr. S 676

Til *miljøministeren* (9/2 94) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, om det under nogen

[Aage Brusgaard]

som helst omstændigheder vil være muligt at opnå tilladelse til at anlægge en kunstig sø på Stenbjergvej 45 i Vinkel ved Jordbro Mølle ådal?«

Begrundelse

Ejeren af en naturgrund på Stenbjergvej 45 i Vinkel ved Jordbro Mølle ådal har anlagt en sø på en tidligere grusgrav og losseplads på nævnte naturgrund. Viborg Amt har ikke givet tilladelse til anlæggelse af en sø på denne naturgrund, hvorfor ejeren har fået pålagt at fjerne den anlagte sø. Imidlertid har Naturfredningsnævnet godkendt de fleste af de tiltag, der ligger til grund for anlæggelsen af søen. Skov- og Naturstyrelsen fandt, at de udførte arbejder ikke forringede de landskabelige forhold væsentligt. Denne indstilling fulgte Naturfredningsnævnet. En embedsmand fra arealkontoret i amtets tekniske forvaltning bekræfter over for Skive Folkeblad, at konsekvensen af retableringskravet kan blive, at arealet skal forvandles til den grusgrav/losseplads, det oprindeligt var.

Ejeren har brugt betydelige ressourcer økonomiske såvel som arbejdsmæssige på at anlægge den nævnte sø. Dette taler for, at der i denne sag gøres bestræbelser på at finde en mulig løsning, der sikrer, at grundvandet beskyttes mindst lige så effektivt som ved grundens tidligere tilstand i form af losseplads/grusgrav fyldt op med affald, så søen i en eller anden form kan føres videre, og det kan undgås, at ejerens store bestræbelser ligger i grus.

Spørgeren vil endvidere fremhæve det forhold, at det forekommer, at det alt andet lige vil være til større gavn for almenvellet, at søen bevares i en eller anden form, hvori det er sikret, at grundvandet beskyttes mindst lige så effektivt som ved grundens tidligere tilstand, idet konsekvensen af ikke at godkende søen f.eks. som bekræftet af en embedsmand fra arealkontoret i Viborg Amts tekniske forvaltning i Skive Folkeblad kan blive, at arealet forvandles til den grusgrav/losseplads, det oprindeligt var.

Svar (21/2 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

Med hensyn til muligheden for at opnå tilladelse til anlæg af en kunstig sø skal jeg henvise

til besvarelsen af spørgsmål nr. S 674, der opridser kriterierne for landzonetilladelser.

Såfremt landsrettens dom giver anledning til ændring af den tidligere afgørelse, har jeg fuld tillid til, at amtet tager afgørelsen op til fornyet vurdering og ændrer den i overensstemmelse med landsrettens anvisninger.

Spm. nr. S 677

Til *miljøministeren* (9/2 94) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Er ministeren enig med Viborg Amtsråd, som ønsker at bringe ejeren af en naturgrund på Stenbjergvej 45 i Vinkel ved Højslev (Skive) i retten på baggrund af, at han har ryddet et tidligere lossepladslignende område og omdannet det til et naturskønt og attraktivt sted med en sø, og at den myndighed, som er tættest på naturgrunden (Skive Byråd), støtter ejerens etablering af søen?«

Svar (21/2 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

Det er amtsrådet, der har tilsynspligt med hensyn til overholdelse af landzonebestemmelserne, og det er derved amtsrådets ansvar at sikre, at Peter Hansen i den pågældende sag efterlever amtets afgørelse. Jeg skal derfor ikke gå ind i Viborg Amts sagsanlæg.

Spm. nr. S 678

Til *miljøministeren* (9/2 94) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Er ministeren enig i, at såfremt zonelovskompetencen var flyttet fra amtet til kommunen, ville sagen vedrørende tilladelse til omdannelse af en naturgrund på Stenbjergvej 45 i Vinkel ved Højslev (Skive) fra et tidligere lossepladslignende område til et naturskønt og attraktivt sted med en sø aldrig være blevet blæst op til en straffesag som den, der nu foreligger?«

Svar (21/2 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

Som hovedprincip har amterne landzonekompetencen. Kommunerne er som hidtil landzonemyndighed i lokalplanlagte områder og i landsbyer entydigt afgrænset i en kommuneplan.

[Miljøministeren]

Når landzonekompetencen tilfalder kommunerne, er det kommunernes opgave at give tilladelser til anlæg af kunstige søer på samme vis som amterne. Spørgsmålet om en eventuel straffesag med hensyn til manglende efterlevelse af et påbud afhænger derfor ikke af, hvilken myndighed der har zonekompetencen.

Til orientering kan jeg oplyse, at man med frikommuneforsøget overførte landzonekompetencen fra amtsråd til kommunalbestyrelse i 64 frikommuner. Efter en samlet afvejning af ordningen har jeg besluttet, at planlovens nuværende bestemmelser om amtsrådet som landzonemyndighed som hovedprincip fastholdes.

Spm. nr. S 679

Til *miljøministeren* (9/2 94) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke muligheder han har for at stoppe den verserende retssag vedrørende tilladelse til omdannelse af en naturgrund på Stenbjergvej 45 i Vinkel ved Højslev (Skive) fra et tidligere lossepladslignende område til et naturskønt og attraktivt sted med en sø?«

Svar (21/2 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg har som miljøminister ingen mulighed for at gribe ind i en sag, der behandles ved domstolene.

Det kan til orientering oplyses, at Peter Hansen har anket Skive Byrets afgørelse af 12. maj 1993, der påbyder Peter Hansen at fjerne plasticmembranen samt idømmer tiltalte bødestraf. Peter Hansen ønsker frifindelse, mens statsadvokaturen i Viborg ønsker skærpelse af straffen. Sagen behandles i landsretten den 21. februar 1994.

Spm. nr. S 680

Til *miljøministeren* (9/2 94) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, om han har mulighed for at gå ud over amtsrådets afgørelse og give ejeren af naturgrunden på Stenbjergvej 45 i Vinkel ved Højslev (Skive) tilladelse til at beholde den anlagte sø?«

Svar (21/2 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg skal henvise til besvarelsen af spørgsmål nr. S 674 med hensyn til mine muligheder for i henhold til planlovens § 3, stk. 4, at overtage amtsrådets beføjelser.

Den konkrete sag om amtets afgørelse med hensyn til den kunstige sø i Vinkel ved Højslev har som nævnt efter min vurdering ikke en karakter, der kræver, at jeg overtager amtsrådets beføjelser.

Spm. nr. S 672

Til *sundhedsministeren* (9/2 94) af:

Jan Kørpe Christensen (FP):

»I forlængelse af svaret på spørgsmål nr. S 468 bedes ministeren gøre rede for, hvorfor ikke blot ét tilfælde af salmonellainfektion i Vejle Amt ikke er blevet anmeldt, som foreskrevet i Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse, men 6 tilfælde, heraf 3 indlagt på Vejle Sygehus.«

Begrundelse

I ministerens svar på spørgsmål nr. S 468 anføres, at det er beklageligt, at få sygdomstilfælde (salmonella) ikke anmeldes ifølge Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse, men at dette næppe har betydning for den samlede sygdomsbekæmpelse. Ministeren henholder sig til, at blot ét tilfælde af salmonella i Vejle Amt, som anført i tidligere spørgsmål, ikke er blevet indberettet på grund af en misforståelse mellem patientens egen læge og sygehusets læge. Dette på trods af, at begge ifølge den dagældende bekendtgørelse havde indberetningspligt.

Spørgeren er bekendt med, at der som følge af den serverede mad ved en fest den 10. maj i Tørring har været foreløbig mindst 6 salmonellainficerede, som har søgt læge, samt at 3 heraf har været indlagt på Vejle Sygehus. På trods heraf har Embedslægeinstitutionen i Vejle Amt ved brev af 19. november 1993 meddelt: »Som anført i Embedslægeinstitutionens brev af 29.07.1993 har vi ikke modtaget nogen oplysninger eller anmeldelser, der kan henføres til festen den 10.05., og da vi hverken har kendskab til gæsterne eller disses læger, kan vi desværre ikke bidrage yderligere.«

Foreløbigt svar (21/2 94):

Sundhedsministeren(Torben Lund):

Som det fremgår af mit svar af 20. januar 1994 på spørgsmål nr. S 468 vedrørende indberetning af salmonellainfektioner, er der med ændringen af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse om lægers anmeldelse af smitsomme sygdomme m.v. sket en vis præcisering af reglerne. Den reviderede bekendtgørelse trådte i kraft 1. januar 1994.

Ændringerne indebærer blandt andet, at det for fremtiden påhviler den behandlende læge på sygehuset at foretage skriftlig indberetning af salmonellainfektioner i de tilfælde, hvor patienten indlægges efter henvisning fra en læge.

Jeg forventer, at denne præcisering af reglerne vil medføre endnu større sikkerhed i anmeldelserne.

I spørgsmålet og begrundelsen herfor oplyses om seks tilfælde af salmonellainfektion, hvoraf tre medførte indlæggelse på sygehus. Disse tilfælde er ifølge spørgeren ikke blevet anmeldt.

På baggrund heraf har jeg anmodet Sundhedsstyrelsen om gennem Embedslægeinstitutionen for Vejle Amt at foretage en undersøgelse af sagen.

Når Sundhedsstyrelsens udtalelse foreligger, vil jeg vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 705

Til *sundhedsministeren* (14/2 94) af:

Jan Kørpe Christensen (FP):

»Kan ministeren bekræfte, at Niels G. Brebøl, Ellebrudegård, 4772 Langebæk, i september 1989 selv betalte for en hofteoperation udført af professor Arnoldi på Rigshospitalets afd. U2 3161?«

Begrundelse

Ministeren har selv anført, at der ikke må modtages betalende patienter på de offentlige sygehuse. Derfor forekommer det spørgeren betænkeligt, at det skulle være muligt at finde personer, der kan bekræfte, at de selv har betalt for operationer på Rigshospitalet, der direkte henhører under ministeren.

Svar (24/2 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg ønsker ikke at give oplysninger om en

navngiven patients sygehusbehandling.

Jeg kan oplyse, at før 1. januar 1993 kunne betaling for sygehusbehandling forekomme, hvis en patient efter eget ønske blev behandlet på et sygehus i et andet amt, selv om patientens hjemamt kunne tilbyde den nødvendige sygehusbehandling og derfor ikke ville stille kaution for behandling på et sygehus i et andet amt.

Siden indførelsen af det frie sygehusvalg den 1. januar 1993 har patienter med behov for behandling på basisniveau frit kunnet vælge mellem de sygehuse, der varetager behandling på dette niveau. Tilsvarende kan patienter, der efter lægelig vurdering er henvist til behandling på lands- og landsdelsniveau, frit vælge mellem de lands- og landsdels-sygehuse, der yder den pågældende behandling.

Spm. nr. S 657

Til *forsvarsministeren* (7/2 94) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Vil ministeren på baggrund af det stigende antal menneskesmuglinger fra skibe udvide kyststationernes overvågning og eventuelt oprette radarovervågning af de danske kyststrækninger fra stationerne?«

Begrundelse

Der er nok ingen tvivl om, at såvel menneskesmugling som narkotikasmugling i fremtiden vil ske ved brug af skibe. Kyststationerne med deres overvågning af alle skibe, der sejler forbi, er derfor en oplagt mulighed for effektiv observation.

Desværre er kyststationerne blevet ramt af besparelser. Der regnes med nedlæggelser af Christiansø, Kronborg, Møn, Skjoldenæs, Spodsbjerg, Vestborg og Omø.

Sidstnævnte er oven i købet i den situation at have fået tildelt en moderne kikkert til overvågning, men der er alene dagvagt på stedet kl. 16-20, hvilket nok ikke er det tidspunkt, eventuelle menneskesmuglere kan forventes at ville bruge til deres aktioner.

Den påtænkte lukning af kyststationerne sker på baggrund af en rapport i forbindelse med forsvarsforliget.

Svar (17/2 94):

Forsvarsministeren (Trøjborg, fg.):

I farvandsovervågningen, der ledes af Søværnets Operative Kommando, indgår bl.a. søværnets skibe, søværnets kystradarstationer og kystudkigtjenesten.

Kyst- og marineudkigtsstationernes rolle i farvandsovervågningen er primært at foretage visuel identifikation af de skibe, der følges i farvandsovervågningens integrerede overvågningssystem. En række af stationerne er udrustet med radar.

Der foreligger ikke planer om at udruste samtlige kystudkigtsstationer med radar. Derimod planlægges stationernes evne til visuel observation styrket i de kommende år gennem anskaffelse af et antal elektrooptiske systemer til observation i mørke og under nedsat sigtbarhed.

På baggrund af en embedsmandsrapport om yderligere rationaliseringer og tilpasninger i søværnet har partierne bag forsvarsforliget for nylig tilsluttet sig, at 12 ud af 21 kyst- og marineudkigtsstationer i fremtiden døgnbemandes. Efter denne rationalisering af kystudkigtjenesten vil farvandsovervågningen – som hidtil – kunne løse sin opgave, herunder bistå politiet i løsning af særlige maritime opgaver som f.eks. smødegåelse af illegal ilandsætning af asylansøgere. Det vil dog fortsat ikke kunne garanteres, at samtlige aktiviteter i tilknytning til dansk søterritorium umiddelbart kan erkendes.

Farvandsovervågningen vil som hidtil – efter behov og anmodning – i perioder kunne skærpe overvågningsindsatsen, dels gennem overvågning af udvalgte skibe, dels gennem en mere intensiveret overvågning og tilstedeværelse i udvalgte områder, primært med skibe.

Spm. nr. S 687

Til **industri- og samordningsministeren** (10/2 94) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvorvidt det ifølge international lov vil være lovstridigt at opbringe et skib, som er i gang med smugling af mennesker, og som befinder sig uden for territorialgrænsen?«

Begrundelse

På baggrund af den sidste tids menneskesmuglinger til Sverige og Danmark har det været fremme, at myndighederne ikke har mulighed for at borde et fartøj, der er i gang med smugling af mennesker.

Hvis dette er tilfældet, burde problemet efter spørgerens opfattelse tages op på næste IMO-møde, hvor Danmark deltager, og gerne i samarbejde med de andre nordiske lande.

Eftersom grænsekontrollen i den seneste tid er blevet skærpet på færger og fly samt i tog og busser, må der forventes en stigning i menneskesmugling med skib, ofte med livet som indsats for flygtningene.

Svar (21/2 94):

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Udenrigsministeriet, der har udtalt følgende, hvortil jeg henviser:

»De almindelige folkeretlige regler vedrørende det åbne hav er kodificeret i FN's konvention om det åbne hav fra 1958 samt den endnu ikke ikrafttrådte FN-havretskonvention fra 1982.

Ifølge disse regler er et skib, der befinder sig på det åbne hav, i princippet alene underkastet flagstatens jurisdiktion. Der er således ikke adgang for andre stater til at borde skibet undtagen i visse tilfælde, der er udtømmende opregnet. Det drejer sig om skibe mistænkt for sørøveri, slavetransport, ulovlig radioudsendelse samt skibe uden nationalitet. Endvidere kan der blive tale om at borde og inspicere et skib efter aftale med/anmodning fra flagstatens myndigheder, typisk inden for rammerne af en traktatmæssig ordning f.eks. FN's narkotikonkonvention fra 1988.

Uden for disse områder kan der ikke foretages inspektion, endsige opbringning af udenlandske skibe.

De folkeretlige regler pålægger imidlertid også flagstaten visse forpligtelser i relation til sikkerheden til søs, herunder at dens skibe er forsvarligt indrettet og bemanded samt navigeres forskriftsmæssigt, alt i overensstemmelse med almindeligt vedtagne internationale regler og praksis. Uregelmæssigheder kan påtales over for flagstaten.

[Industri- og samordningsministeren]

I lyset heraf har man bl.a. fra dansk side i FN's søfartsorganisation (IMO) arbejdet for, at flagstaterne lever op til disse forpligtelser. Særlig vedrørende menneskesmugling vedtoges således i IMO i november 1993 en resolution, der dels opfordrer alle stater til at samarbejde om bekæmpelse af menneskesmugling under forhold, hvor de pågældende udsættes for fare, dels tilskynder flagstaterne til at reagere over for deres skibe på anmeldelser fra andre stater, herunder om nødvendigt ved at tillade den anmeldende stat at gennemføre en inspektion. Danmark vil fremover fortsat i relevante internationale fora arbejde for, at flagstaterne overholder deres folkeretlige forpligtelse til effektivt at udøve jurisdiktion og kontrol over for skibe under deres flag.«

Spm. nr. S 666

Til *justitsministeren* (8/2 94) af:

Eva Fatum (S):

»Mener ministeren, at grænsekontrollen på Bornholm er tilstrækkelig til at undgå en indsmugling af varer og mennesker fra de østeuropæiske lande?«

Begrundelse

Bornholm er Danmarks østligste punkt og har derfor en særlig gunstig placering for de østeuropæiske lande, når det handler om at smugle varer og mennesker til Vesten.

Hertil kommer, at Told- og Skattestyrelsen på Bornholm ikke har ansat mere end fire mand til at varetage grænsekontrollen på en 125 km lang kyststrækning.

Foreløbigt svar (18/2 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Justitsministeriet vil vende tilbage til sagen, når ministeriet har modtaget en udtalelse fra Told- og Skattestyrelsen.

Spm. nr. S 707

Til *miljøministeren* (15/2 94) af:

Gade (SF):

»Hvilket indhold er der i aftalen mellem den danske regering og den svenske regering om en matematisk nulløsning i forbindelse med Øresundsbroen?«

Begrundelse

Efter indgåelsen af aftalen om en nulløsning i forbindelse med Øresundsbroen er der behov for, at der skabes klarhed over, hvad det usikre begreb – en matematisk nulløsning – dækker over. En række spørgsmål skal i givet fald afklares. F.eks. om der er tale om en nulløsning i forhold til Østersøen, eller om det er et nul i det tværsnit, hvor forbindelsen skal bygges. Om, i hvilken situation – eventuelt hvilke situationer – saltbalancen skal være uændret.

Efter spørgerens opfattelse findes der kun én reel nulløsning – en boret tunnel – men netop derfor vil det være afgørende for den offentlige debat, om der skabes detaljeret klarhed over, hvad der ligger i begrebet matematisk nulløsning, og hvordan man agter at regne sig frem til et sådant teoretisk begreb i forbindelse med en bro, der giver en blokerings effekt.

Svar (24/2 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

Af aftalen mellem Danmarks regering og Sveriges regering om en fast forbindelse over Øresund fremgår det, at Danmark og Sverige er enige om, at den endelige udformning af Øresundsforbindelsen skal ske under hensyntagen til, hvad der er økologisk motiveret, teknisk muligt og økonomisk rimeligt, således at skadelige virkninger på miljøet forebygges.

Som det fremgik af regeringens redegørelse til Folketinget i december 1993, er det regeringens opfattelse, at Øresundsforbindelsen kan og bør udføres således, at der efter anlæggets opførelse og gennemførelse af de nødvendige kompenserende afgravninger ikke vil være nogen blokerende virkning som følge af den faste forbindelse. Regeringen meddelte under debatten, at den er indstillet på at sikre gennemførelsen af en matematisk nulløsning forstået således, at der ikke må ske en ændring af vandgennemstrømningen i Øresund og i ilt- og salttilførslen til Østersøen som følge af Øresundsforbindelsen.

Dette har statsministeren efterfølgende meddelt den svenske statsminister skriftligt.

I forbindelse med den gennemførte miljøoptimering har det været lagt til grund, at den blokerende effekt fra selve anlægget skal nedbringes så meget som muligt. Herved sikres det

[Miljøministeren]

samtidig, at omfanget af de kompenserende afgravninger, der skal gennemføres for helt at eliminere anlæggets blokerende virkning, reduceres i omfang.

De kompenserende afgravninger gennemføres i og omkring linjeføringen for forbindelsen, således at vand-, salt- og iltmængden, der transporteres gennem Øresund, er uændret.

De kompenserende afgravninger gennemføres i tilknytning til de øvrige anlægsarbejder. Placeringen og omfanget af afgravningerne beregnes med tredimensionale modeller i overensstemmelse med anbefalingerne fra Det Internationale Ekspertpanel.

På grundlag af målinger af vandgennemstrømningen m.v. i selve anlægsperioden, efter opførelsen af selve anlægget og efter udførelsen af de kompenserende afgravninger vil der blive gennemført beregninger med de tredimensionale modeller for at eftervise, om der er behov for en afsluttende justering af kompensationsafgravningerne for at opnå nulløsningen.

Beregningerne for såvel vand- som saltgennemstrømningen udføres som anbefalet af Det Internationale Ekspertpanel.

Spm. nr. S 708

Til *miljøministeren* (15/2 94) af:

Gade (SF):

»Agter regeringen at lade det internationale ekspertpanel vurdere omfanget af oplysningerne om nulløsningen, som indgår i det fremsendte materiale til Vattendomstolen om Øresundsbroen?«

Begrundelse

Det Internationale Ekspertpanel har tidligere fremført behovet for at kende 3D-modelberegninger af vandgennemstrømningen som en forudsætning for at kunne vurdere en mulig nulløsning knyttet til et broprojekt – i dag understreget af et medlem af ekspertpanelet i udtalelser til dagspressen.

I det fremsendte materiale til Vattendomstolen argumenteres for, at dermed er Vattendomstolens krav om en nulløsning opfyldt. Det skal Vattendomstolen tage stilling til i Sverige, hvorimod det officielle danske synspunkt indtil nu har været ikke at vurdere mere.

Efter spørgerens opfattelse burde det nu – med det nye projekt – være et dansk ønske, at Det Internationale Ekspertpanel tog stilling til, om omfanget af oplysninger, der kræves for at kunne tage stilling til en nulløsning, er til stede.

Svar (24/2 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

De kompletterende oplysninger, som Øresundskonsortiet afleverede til den svenske regering den 14. februar 1994, er udarbejdet med sigte på at vise, om de forudsætninger, som Vattendomstolen i sin udtalelse til den svenske regering af 15. november 1993 foreslog for projektets tilladelighed, kan opfyldes.

Det Internationale Ekspertpanel vil, som trafikministeren tidligere har oplyst, få materialet tilsendt, og det supplerende materiale vil sammen med en række rapporter over de fortsatte undersøgelser indgå som baggrundsmateriale til panelets næste møde, hvor også temaer og spørgsmål, som Vattendomstolen behandler, vil indgå.

Spm. nr. S 673

Til *industri- og samordningsministeren* (9/2 94) af:

Grove (KF):

»Hvad agter ministeren at foretage sig for at sikre en stor eksport af danske pølser til Sverige, idet der henvises til, at den danske støvsugerbande tydeligt har påvist, at der fra svensk side foregår en teknisk handelshindring vedrørende eksport af danske pølser, idet de bliver pålagt en stor importafgift, og endvidere henvises til, at både Finland og Ungarn har fået tilhandlet sig en kvote, der er fri for denne eksportafgift på pølser, når de bliver importeret af Sverige, og at det samme må kunne forlanges fra dansk side?«

Begrundelse

Efter det for mig oplyste har landbrugsministeren den opfattelse, at man først skal optage de endelige forhandlinger om dette spørgsmål, når Sverige har tilsluttet sig EU, hvorimod Udenrigsministeriet har tilkendegivet, at man bør tage det med ind i forhandlingerne om Sveriges optagelse i EU.

[Grove]

Det forekommer også ganske besynderligt, at både Finland og Ungarn kan få en fornuftig aftale med Sverige på dette område, hvorimod vi fra dansk side, der ofte skal hjælpe Sverige i forhandlingerne om EU, ikke kan få tilgodeset en dansk eksport på dette område.

Det her er ikke et spørgsmål om røde eller ikke røde pølser. Det er et spørgsmål om stor eksport fra Danmark til Sverige. Og det er et spørgsmål om at tilfredsstille svenske forbrugere, som tydeligt har vist, at de ønsker gode danske pølser på det svenske marked.

Derfor må ministeren hurtigst muligt sørge for, at Landbrugsministeriet og Udenrigsministeriet går sammen om at få løst dette spørgsmål.

Det vil også være en stor hjælp til det danske landbrug og skaffe mange arbejdspladser i Danmark.

Svar (22/2 94):

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Danish Crown A.m.b.A. og Pölsemannen AB henvendte sig i foråret 1993 til Industri- og Samordningsministeriets udvalg vedrørende tekniske handelshindringer (Støvsugerbanden) som følge af et afslag fra de svenske myndigheder på en ansøgning om tilladelse til import af røde pølser.

Udvalget rettede ved den lejlighed henvendelse til de svenske myndigheder om spørgsmålet og udtalte sig til fordel for en positiv afgørelse. Som det er fremgået af dagspressen, førte sagen til en tilladelse af import af røde pølser til Sverige.

I forlængelse af ovennævnte sag har Danish Crown A.m.b.A. anmodet udvalget om en vurdering af det svenske importafgiftssystem.

De svenske myndigheder forudsætter i forbindelse med beregningen af importafgifter for samtlige pølsevarer, at pølsevarens indhold af kød er 50 pct. (heraf halvt oksekød og halvt svinekød). Oksekød pålægges i den forbindelse en 44 pct. højere afgift end svinekød.

De konkrete pølsevarer fra Danmark indeholder kun svinekød (57 pct.). Ved beregningen af afgiften, der er en beskyttelse af de svenske producenter, tager de svenske myndigheder ikke hensyn til, at de danske pølser ikke indeholder det afgiftsmæssige dyrere oksekød. Det må i øvrigt bemærkes, at afgiften ikke er

GATT-stridig og heller ikke strider mod den bilaterale landbrugsaftale mellem EU og Sverige, der knytter sig til EØS-aftalen.

Den bilaterale landbrugsaftale mellem EU og Sverige rummer således ikke muligheder for at lette markedsadgangen i den konkrete sag. EØS-aftalen forudsætter en revurdering af vilkårene for samhandelen med landbrugsprodukter, men da aftalen først er trådt i kraft her ved årsskiftet, har det ikke været muligt at fastlægge en termin for denne procedure.

Problemet vedrørende eksport af de danske pølser til Sverige må imidlertid forventes at blive løst i forbindelse med forhandlingerne om EU's udvidelse.

Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at der ikke gør sig forskellige opfattelser gældende i regeringen omkring denne sag. Den danske regering har således til stadighed ønsket – og ønsker fortsat – at der snarest åbnes mulighed for afgiftsfri indførsel i Sverige af danske røde pølser.

Spm. nr. S 691

Til *miljøministeren* (10/2 94) af:

Grove (KF):

»Hvor store mængder og hvilke typer (salt, urea osv.) af glatførebekæmpelsesmidler anvendes der årligt i Danmark, og i hvilket omfang påvirker anvendelsen af glatførebekæmpelsesmidler vandmiljøet?«

Svar (21/2 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Til glatførebekæmpelse anvendes dels vejsalt, dels urea. Vejsalt anvendes på veje, mens urea anvendes på flyvestationer.

Vejdirektoratet har oplyst, at det samlede forbrug af vejsalt i de sidste 10 år gennemsnitligt har været 189.000 t/år.

I 1987 blev det oplyst, at forbruget af urea havde været ca. 2.000 t/år, men i slutningen af firserne ophørte man med at anvende urea. Urea blev tidligere anvendt på udsatte vejstrækninger og på større broer.

I 1989-92 har forbruget af urea på flyvestationer været 150-250 t/år. Oplysningerne er indhentet af Miljøstyrelsen i forbindelse med vandmiljøplanens overvågningsprogram.

[Miljøministeren]

Anvendelsen af vejsalt kan give en forureningspåvirkning i mindre vandløb, idet mange rentvandsorganismer er følsomme over for selv beskedne ændringer i saltholdigheden. Miljøstyrelsen er dog ikke bekendt med tilfælde, hvor indgreb/ændringer i glatførebekæmpelsen har været påkrævede af hensyn til vandmiljøet. Miljøstyrelsen er heller ikke bekendt med, at den nuværende saltningsmetode har givet anledning til problemer med grundvandskvaliteten.

Urea består vægtmæssigt af 50 pct. kvælstof. Som bekendt er kvælstof et problem for vandmiljøet, såvel grundvandet som overfladevandet.

De ca. 100 t kvælstof, der udledes fra flyvestationer, er imidlertid en beskednen mængde i forhold til de ca. 100.000 t kvælstof, der årligt tilføres vandmiljøet fra landbruget og punktkilder såsom renseanlæg og industrier.«

Spm. nr. S 699

Til *justitsministeren* (11/2 94) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren bede Justitsministeriets lovkontor svare på, om arbejdsministerens »antagelse« i svar på spørgsmål 21 i Arbejdsmarkedsudvalget (Alm. del – bilag 114) er i overensstemmelse med loven og bekendtgørelsens regler?«

Begrundelse

Når der spørges, er det på baggrund af en sag, der nu har verseret under skiftende arbejdsministre uden brug af bestemmelsen, som arbejdsministeren påpeger i sit svar. Nu er der udarbejdet en ny bekendtgørelse, og det er vigtigt for vort a-kasse-systems bevarelse, at grovheden ikke tolereres, og at der ikke er tvivl om, at gentagne overtrædelser og sammenblanding af a-kasse- og fagforeningsmidler skal kunne få følger.

Svar (23/2 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Arbejdsministeriet, der bl.a. har oplyst, at det er Arbejdsministeriets klare opfattelse, at Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen – efter at hjemmelen

til at fastsætte regler om samadministration er præciseret i arbejdsløshedsforsikringslovens § 88, stk. 2 – kan give en arbejdsløshedskasse pålæg, herunder pålæg om at ophøre med et administrationsfællesskab, hvis der i forbindelse hermed sker vedvarende grov overtrædelse af de fastsatte betingelser.

Arbejdsministeriet har endvidere oplyst, at denne konsekvens imidlertid ikke fremgår direkte af loven, og at tvist om, hvorvidt direktoratet har hjemmel til et sådant pålæg, derfor i sidste instans skal afgøres af domstolene. Det er på den baggrund, at det i besvarelsen af spørgsmål nr. 21 er bemærket, at det »må antages«, at direktoratet kan give arbejdsløsheds-kassen pålæg om at ophæve administrationsfællesskabet.

Som det fremgår af Arbejdsministeriets udtalelse, er spørgsmålet om, hvorvidt Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen kan meddele en arbejdsløshedskasse pålæg om at ophøre med et administrationsfællesskab, ikke udtrykkelig reguleret i loven.

Ifølge lovens § 88, stk. 1, fører direktoratet tilsyn med de anerkendte arbejdsløsheds-kasser. Dette tilsyn indebærer efter Justitsministeriets opfattelse, at direktoratet som led i tilsynet kan meddele arbejdsløsheds-kasserne pålæg om at bringe bestemte forhold i overensstemmelse med de regler, der gælder på området, herunder de regler, der er fastsat om fordelingen af udgifter ved administrationsfællesskab mellem en arbejdsløshedskasse og en faglig organisation.

Under hensyn til, at loven ikke indeholder regler herom, og at spørgsmålet i øvrigt er uomtalt i lovens forarbejder, finder Justitsministeriet det imidlertid tvivlsomt, om direktoratet kan meddele en arbejdsløshedskasse pålæg om at ophøre med et administrationsfællesskab som følge af, at arbejdsløsheds-kassen har overtrådt regler om fordelingen af udgifter mellem kassen og den faglige organisation, og dermed på denne måde sanktionere overtrædelse af reglerne.

Efter Justitsministeriets opfattelse er der i en sådan situation alene mulighed for at anvende de sanktioner, der er nævnt i loven, dvs. lovens § 38. Efter denne bestemmelse kan arbejdsministeren bestemme, at anerkendelsen af kassen bortfalder, eller at statens refusion helt eller delvis bortfalder for et regnskabsår. Der er ef-

[Justitsministeren]

ter § 38 tillige mulighed for, at arbejdsministeren kan bestemme, at statens refusion og forskud til en kasse helt eller delvis tilbageholdes, indtil kassen har fulgt et pålæg, som direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen har udstedt i medfør af loven.

Spm. nr. S 683

Til *statsministeren* (10/2 94) af:

Birthe Rønn Hornbech (V):

»Vil statsministeren nærmere redegøre for de meldinger, som statsministeren efter Dorte Bennedsens udsagn har modtaget efter Nørrebro-urolighederne, og vil statsministeren oplyse, hvem der fremsendte disse informationer, og oplyse, hvorvidt disse informationer var løgn eller latin eller tæt herpå, samt oplyse, hvilke undersøgelser statsministeren i den anledning har indledt mod de pågældende tjenestemænd?«

Begrundelse

Spørgsmålet stilles for at få uddybet de i Politiken den 7. februar 1994 af den socialdemokratiske retspolitiske ordfører, Dorte Bennedsen, rejste beskyldninger. Dorte Bennedsen, der må antages at tale på Socialdemokratiets vegne, er i Politiken den 7. februar 1994 refereret for på et møde på Christiania at have hævdet, at »statsministeren om formiddagen efter de voldsomme uroligheder på Nørrebro fik nogle »meldinger«, som ikke var løgn og latin, men noget tæt derved«. Meldingerne kom enten fra embedsmænd eller fra politiet i København, troede hun.

Da disse oplysninger må formodes at være tilflydt den socialdemokratiske ordfører gennem Statsministeriet, er det naturligt, at offentligheden nu får kendskab til disse påstået usandfærdige oplysninger, som unavngivne tjenestemænd åbenbart har forsynet statsministeren med. Da der er tale om meget grove beskyldninger fremsat af partiets ordfører på et offentligt møde, findes det helt naturligt, at statsministeren selv orienterer offentligheden om sagens rette indhold og de konsekvenser, der er draget for de pågældende tjenestemænd.

Svar (22/2 94):

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Statsministeriet blev umiddelbart efter begivenhederne på Nørrebro den 18. og 19. maj 1993 telefonisk orienteret herom af Justitsministeriet.

Orienteringen byggede på de oplysninger, der forelå på det pågældende tidspunkt. Det ligger imidlertid i sagens natur, at der ikke i den forbindelse med en sådan foreløbig orientering kunne gives en detaljeret og fuldstændig beskrivelse af hændelsesforløbet på Nørrebro. Som bekendt har Justitsministeriet da også efterfølgende anmodet Rigsadvokaten om at gennemføre en undersøgelse af begivenhederne. Undersøgelsen skal give et samlet billede af de pågældende begivenheder og herunder belyse såvel optakten til som forløbet af de voldshandlinger, der fandt sted.

Rigsadvokaten vil på baggrund af sin undersøgelse afgive en beretning, der indeholder en beskrivelse og vurdering af begivenhedsforløbet på Nørrebro den 18. og 19. maj 1993.

Supplerende svar på skriftligt besvaret spørgsmål:**Ad spm. nr. S 538**

Fra justitsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Svend Erik Hovmand (V) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1993-94, forhandlingerne sp. 6810, var sålydende:

Til *justitsministeren* (25/1 94) af:

Svend Erik Hovmand (V):

»Vil ministeren tage initiativ til at hindre udenlandske såkaldte fup-bryllupper i Danmark?«

Foreløbigt svar (9/2 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Justitsministeriet har anmodet Politimesteren i Nykøbing Falster og Civilrettsdirektoratet om en udtalelse til brug ved besvarelsen af spørgsmålet.

Når udtalelserne foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til sagen.

[Justitsministeren]

Supplerende svar (18/2 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Det fremgår af spørgsmålets begrundelse, at der med spørgsmålet blandt andet sigtes til en sag fra Falster, hvor 3 planlagte bryllupper med thailandske kvinder blev aflyst.

Justitsministeriet har i anledning af spørgsmålet indhentet en redegørelse fra borgmesteren i Sydfalster Kommune og politimesteren i Nykøbing Falster.

Borgmesteren har blandt andet oplyst, at han har nægtet at vie tre par, da en undersøgelse foretaget af politiet viste, at de tre thailandske kvinder ifølge deres egen forklaring var rejst til Danmark for at holde ferie. De var ikke klar over, at de skulle giftes, og de kendte ikke de mænd, som de skulle giftes med.

Politimesteren i Nykøbing Falster har blandt andet meddelt, at han har underrettet politimyndighederne i Tyskland om sagerne, idet det tyske politi vil iværksætte en strafferetlig undersøgelse.

Jeg kan oplyse, at jeg på baggrund blandt andet af de nævnte sager vil rette henvendelse til de tyske myndigheder og til myndighederne i Thailand med henblik på, at det nærmere kan belyses, hvilke erfaringer man i disse lande har med ægteskaber af denne art, og hvordan vi fra dansk side bedst kan bidrage til at løse eventuelle problemer.

Spm. nr. S 703

Til *justitsministeren* (11/2 94) af:

Svend Erik Hovmand (V):

»Hvad agter ministeren at foretage sig for at imødekomme behovet for fængselskapacitet ved anbringelse af varetægtsfanger?«

Begrundelse

Politiet i det østdanske område har gennem flere eksempler i dagspressen kunnet påvise en alvorlig mangel på fængselskapacitet.

Senest fremgik det af tv den 10. februar d.å., at politiet i Nykøbing Falster har haft en række eksempler på alvorlige konsekvenser af manglende kapacitet for varetægtsfanger – stridende imod de almindelige retsprincipper.

Svar (18/2 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Varetægtsarrestanter anbringes i arresthuse-

ne eller Københavns Fængsler, hvor der tilsammen er 1.591 pladser. I 1993 var der i gennemsnit 786 varetægtsfængslede, og den 8. februar 1994 var der i alt 791. Mens der i enkelte arresthuse kan være problemer med at rumme det lokale varetægtsbelæg, dækker antallet af pladser således i almindelighed mere end politiets behov for at få anbragt varetægtsarrestanter.

I finansloven for 1994 er det forudsat, at kriminalforsorgens institutioner ekstraordinært udnyttes med 93 pct. mod normalt 90 pct. Hvis der kun var varetægtsfængslede i arresthusene, ville udnyttelsen af kapaciteten generelt være for lav. Derfor indkaldes personer, der er idømt kortere frihedsstraffe, normalt til afsoning i arresthuse.

I løbet af året er der nogle sæsonudsving i belægget i fængslerne og arresthusene, bl.a. fordi varetægtsbelægget traditionelt er særligt højt i februar/marts og i oktober/november.

Indkaldelserne af de domfældte på fri fod foretages af politiet eller arresthusene, der skal vurdere, hvor mange der skal indkaldes for at sikre, at det forudsatte belæg holdes. Tilgangen af afsonere er ikke nem at regulere. Hvis der f.eks. tilsiges 10 hver måned, kommer der nogle gange otte og andre gange kun to.

Pladsproblemerne i den seneste tid skyldes primært, at der er indkaldt for mange afsonere.

Kriminalforsorgen har over for mig oplyst, at man nu på ny vil indskærpe over for politikredsene og arresthusene, at der skal udvises tilbageholdenhed med indkaldelse til afsoning i de perioder af året, hvor der traditionelt er højt belæg i kriminalforsorgens institutioner.

Spm. nr. S 711

Til *sundhedsministeren* (15/2 94) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Vil ministeren anmode formanden for Den Centrale Videnskabetiske Komité, Povl Riis, om at forklare, på hvilken måde de forhold, som han i dagbladet Politiken den 11. februar 1994 er citeret for at omtale, er dokumenteret, nemlig: hvilke fortrolige oplysninger »er lækket«, i hvor mange tilfælde og på hvilke tidspunkter, samt med hvilken begrundelse formanden opgav den af ham overvejede politimæssige efterforskning?«

[Birgitte Husmark]

Begrundelse

Det er af største betydning, at de videnskabetiske komiteer fungerer efter deres hensigt, og at der er et godt arbejdsklima i komiteerne. Udtalelser som dem, der er fremsat af det af sundhedsministeren udpegede medlem af Den Centrale Videnskabetiske Komité, Povl Riis, lægger gift for et godt samarbejde og kan fratage potentielle komitémedlemmer lysten til at påtage sig denne opgave.

Svar (24/2 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Til brug for besvarelsen har jeg indhentet følgende udtalelse fra formanden for Den Centrale Videnskabetiske Komité:

»I vedlagte artikel i Weekendavisen af 6. december 1991 citeres to lægmedlemmer af Den Videnskabetiske Komité for København for oplysninger om sagsbehandlingen i den regionale komité om forsøg på Rigshospitalet. Oplysningerne havde den skadevirkning, at to forskergrupper ikke ønskede at samarbejde med Den Videnskabetiske Komité for Københavns og Frederiksberg Kommuner. Den Centrale Videnskabetiske Komité fandt oplevelsen så alvorlig, at komiteen imødekom forskernes ønske om i stedet at sagsbehandle forskergruppernes projekter i Den Centrale Videnskabetiske Komité og senere i Den Videnskabetiske Komité for Københavns Amt. Denne praksis er nu ophørt med lovens ikrafttræden.

Ved den lejlighed overvejede Den Centrale Videnskabetiske Komité en politianmeldelse, men opgav tanken, da man ikke anså en politimæssig efterforskning for hensigtsmæssig.»

Det fremgår af oplysningerne fra Den Centrale Videnskabetiske Komité's formand, at der er tale om forhold, der har fundet sted, før det videnskabetiske komitéssystem blev lovreguleret med lov nr. 503 af 24. juni 1992, som trådte i kraft den 1. oktober 1992.

Jeg skal til spørgsmålets besvarelse henvise til ovenstående. Da hændelsesforløbet har fundet sted på et tidspunkt, hvor komitésystemet ikke var underlagt en lovmæssig offentlig regulering, har jeg ikke yderligere kommentarer.

Kopi af den omtalte artikel fra Weekendavisen 6. december 1991 er tilsendt spørgeren. (Ikke optrykt her).

Spm. nr. S 667

Til *finansministeren* (9/2 94) af:**Kirsten Jacobsen** (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor store beløb der bliver opkrævet i kirkeskat som følge af bruttoficeringen af folkepension og kontanthjælp, idet beløbet bedes opdelt på de to kategorier?«

Begrundelse

Tidligere betalte hverken folkepensionister eller kontanthjælpsmodtagere skat og som følge deraf heller ikke kirkeskat. Efter bruttoficeringen betaler begge kategorier begge dele.

Svar (23/2 94):

Finansministeren (Lykkesoft):

Kirkeskatteprovenuet fastsættes ud fra de vedtagne lokale kirkelige budgetter og oplysninger om landskirkeskattebeløbet. Kirkeskatteprocenten fastsættes herefter ved at sætte provenuet i forhold til udskrivningsgrundlaget for kirkeskat, der har udvist en ekstraordinær kraftig stigning fra 1993 til 1994 som følge af bruttoficering af social pension og kontanthjælp. Der er ikke tale om noget ekstra kirkeskatteprovenu som følge af bruttoficering, og omvendt er der heller ikke tale om nogen uventet merudgift for pensionister og kontanthjælpsmodtagere, idet der er taget højde for betaling af kirkeskat ved beregningen af fremgang i rådighedsbeløb ved bruttoficeringen. Betaling af kirkeskat er ved bruttoficeringen blevet fordelt på flere skatteydere, hvilket bevirker en nedsættelse af kirkeskattesatsen. I 1994 udgør den gennemsnitlige kirkeskattesats 0,80 pct. mod 0,82 pct. i 1993.

Kirkeskatten fra social pension og kontanthjælp er budgetteret til 273 mio. kr., fordelt med 222 mio. kr. til social pension og 51 mio. kr. til kontanthjælp. I begge år er forudsat, at 90 pct. af det kommunale udskrivningsgrundlag er kirkeskattepligtigt.

Beregningen bygger på en forudsætning om en bruttoudgift på de offentlige finanser som følge af bruttoficering på godt 18 mia. kr. og en nettoudgift på ca. 0,9 mia. kr., jf. side 376 i FFL94, hovedbind.

Spm. nr. S 668

Til *kirkeministeren* (9/2 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvorledes man har tænkt sig at anvende de mange millioner, der for fremtiden opkræves i kirkeskat som følge af bruttoficeringen af folkepension og kontanthjælp, eller om der vil blive tale om nedsættelse af de på finansloven afsatte beløb til folkekirken?«

Begrundelse

Som følge af skattereformens bruttoficering vil både folkepensionister og kontanthjælpsmodtagere for fremtiden komme til at betale kirkeskat. Da dette ikke har været tilfældet før, vil der blive tale om ekstrairndtægter på flere hundrede millioner kroner.

Svar (16/2 94):

Kirkeministeren (A.O. Andersen):

Ifølge § 18 i lov om folkekirkeens økonomi, jf. lovbekendtgørelse nr. 455 af 11. juni 1992, pålignes ligningsbeløb til kirke- og præstegårdskasserne samt landskirkeskat folkekirkeens medlemmer under ét efter samme regler, hvorefter kommunal indkomstskat svares til vedkommende kommuner.

På grundlag af meddelelse fra Kirkeministeriet og provstiudvalgene om størrelsen af de ligningsbeløb, som skal udskrives til henholdsvis landskirkeskat og lokal kirkeskat, beregner og fastsætter kommunalbestyrelserne kirkeskatteprocenten på baggrund af et overslag over udskrivningsgrundlaget i den enkelte kommune.

Den gennemsnitlige kirkeskatteprocent var i 1994 0,80. I 1993 var den 0,82. For alle landets kommuner ligger kirkeskatteprocenterne mellem 0,43 og 1,60. Kommunalbestyrelserne har således under ét sænket den gennemsnitlige udskrivningsprocent for kirkeskat med 0,02.

Såfremt der ved regnskabsårets udgang viser sig at være indkommet et større kirkeskatteprovenu end de budgetterede udgifter, skal kommunalbestyrelsen anvende dette til nedsættelse af den kirkelige ligning det følgende år, jf. § 19, stk. 1, i lov om folkekirkeens økonomi.

I øvrigt kan jeg oplyse, at Kirkeministeriet i en cirkulæreskrivelse om folkekirkeens budgetter for 1995 udsendt til provstiudvalg og menighedsråd har pointeret, at det inden for hele den offentlige sektor fortsat er målsætningen, at der i de kommende år skal ske en stram udgiftsstyring, samt at de offentlige budgetter, herunder folkekirkeens, derfor ikke bør udvise realvækst, og der bør budgetteres således, at der bliver tale om uændret eller nedsat beskatning.

I cirkulæreskrivelsen understreges vigtigheden af, at menighedsråd og provstiudvalg følger disse henstillinger ved budgetlægningen for 1995.

Spm. nr. S 669

Til *skatteministeren* (9/2 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren redegøre for, hvordan der ved bruttoficeringen af folkepension og kontanthjælp er taget højde for, at bruttoficeringen ikke medfører ekstrairndtægter for kommuner og amter?«

Begrundelse

Efter bruttoficeringen vil kommunerne modtage skatteprovenu af folkepensioner og kontanthjælpsydelse, og såfremt dette ikke skal medføre ekstrairndtægter for kommuner/ amtskommuner, må der ske en modregning.

Svar (16/2 94):

Skatteministeren (Stavad):

Spørgsmålet har været forelagt Indenrigsministeriet, der udtaler følgende:

»Det Udvidede Totalbalanceprincip (DUT) indebærer generelt, at der ved fastsættelsen af statstilskuddet til kommuner og amtskommuner skal ske en regulering for kommunale mer- eller mindreudgifter som følge af ændringer i udgifts- og opgavefordelingen mellem staten, kommunerne og amtskommunerne samt for den bindende statslige regulering af kommunernes og amtskommunernes virksomhed.

DUT-princippet omfatter bl.a. sager om ændringer i kommunernes og amtskommunernes provenu af indkomstskat i tilfælde, hvor en regelændring ændrer en ydelses skattepligtige forhold.

[Skatteministeren]

I overensstemmelse hermed er der i forbindelse med bruttoficeringen af folkepension og kontanthjælp med virkning fra 1994 foretaget en reduktion i statstilskuddet til kommunerne og amtskommunerne svarende til det beregnede merprovenu fra indkomstskat til kommuner og amtskommuner som følge af bruttoficeringen. Der henvises i øvrigt til Finansministeriets aktstykke nr. 368 tiltrådt af Finansudvalget den 11. august 1993.« (Ikke optrykt her).

Jeg kan i det hele henholde mig hertil.

Spm. nr. S 649

Til *skatteministeren* (4/2 94) af:

Svend Aage Jensby (V):

»Vil ministeren under henvisning til besvarelsen af 21. december 1993 af spørgsmål nr. S 361 besvare delspørgsmålet: »... det bedes særligt oplyst, om bank A opnår fradrag for de 20 mio. kr. i forbindelse med salget, og om bank B i direkte tilknytning til handelen ligeledes opnår fradrag på de 20 mio. kr. og i bekræftende fald med hvilken lovhjemmel, hvorved bemærkes, at fordringerne forudsættes indfriet med 80 mio. kr. i samme regnskabsår«, med enten ja eller nej, hvad angår både bank A og bank B?«

Svar (16/2 94):

Skatteministeren (Stavad):

Som det fremgår af mit svar på spørgsmål nr. S 361, skal der udarbejdes en skattemæssig avanceopgørelse i forbindelse med afståelse af en erhvervsvirksomhed, og den skal i det konkrete beskrevne tilfælde foretages med udgangspunkt henholdsvis i fordringens skattemæssige værdi pr. 1. januar i overdragelsesåret og i overdragelsessummen, der er ansat til 80 mio. kr.

Under de forudsætninger, der er angivet i spørgsmålet, og forudsat at den aftalte overdragelsessum ikke ligningsmæssigt kan kritiseres, kan jeg bekræfte, at bank A vil have et fradrag for 20 mio. kr., der er udtryk for et realiseret tab, mens bank B's skattemæssige anskaffelsessum tilsvarende er 80 mio. kr. Som jeg også anførte i svaret på spørgsmål nr. S 361, er det ikke muligt for det købende pengeinstitut at få fradrag for tab, der som konsekvens af den aftalte købspris allerede er fratrukket hos sælgeren.

Svaret for bank A's vedkommende er derfor et ja, mens det for bank B's vedkommende er et nej.

Spm. nr. S 681

Til *sundhedsministeren* (9/2 94) af:

Qvist Jørgensen (S):

»Vil ministeren oplyse, hvorledes reglerne er for, hvilke bortopererede organer eller legemsdele der må udleveres til patienten?«

Begrundelse

Der synes at være en stigende interesse fra patienters side for at få udleveret deres bortopererede organer eller legemsdele. Det kan derfor være nyttigt for lægerne at have nogle retningslinjer, der klarlægger, hvorledes de skal forholde sig, når patienterne stiller krav om udlevering af deres organer eller legemsdele.

Svar (22/2 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg har rettet henvendelse til Justitsministeriet, som har oplyst, at der ikke i henhold til lov om ligsyn, obduktion og transplantation m.v. findes regler vedrørende den nævnte problemstilling.

Jeg kan endvidere oplyse, at Sundhedsstyrelsen fra Kirkeministeriet har fået forelagt spørgsmålet om begravelse af amputerede legemsdele fra personer tilknyttet den muslimske tro.

Spm. nr. S 506

Til *skatteministeren* (19/1 94) af:

Kirkegaard (KF):

»Vil ministeren oplyse, hvorfor regeringen nægter lønmodtagere med arbejdsgiveradministrerede kapitalpensionsordninger adgang til at forøge indbetalingen med et beløb svarende til det indeholdte arbejdsmarkedsbidrag (bruttoskat), når regeringen i det netop fremsatte lovforslag nr. L 150 (Forslag til lov om ændring af lov om pristalsreguleret aldersforsikring og aldersdomsopsparring. (Justeringer som følge af skattereformen)) giver en sådan adgang til lønmodtagere med arbejdsgiveradministrerede indekskontrakter?«

[Kirkegaard]

Begrundelse

Som bekendt har Assurandør-Societetet udtaget stævning mod bl.a. ministeren, fordi lønmodtagere med arbejdsgiveradministrerede kapitalpensionsordninger i modsætning til alle andre efter skattereformens vedtagelse på grund af arbejdsmarkedsbidraget ikke kan udnytte kapitalpensionsordningens maksimale fradragsmulighed fuldt ud. Ministeren har, begrundet med administrative vanskeligheder, nægtet de pågældende mulighed for at forøge indbetalingen med et beløb svarende til arbejdsmarkedsbidraget, hvilket forekommer besynderligt, når regeringen nu foreslår netop en sådan mulighed for personer med arbejdsgiveradministrerede indekskontrakter.

Svar (16/2 94):

Skatteministeren (Stavad):

Efter lov om arbejdsmarkedsfonde betales der arbejdsmarkedsbidrag af indbetalinger, som en arbejdsgiver foretager til kapitalpensionsordninger oprettet i ansættelsesforhold.

Til gengæld betales der ikke arbejdsmarkedsbidrag ved udbetalingen.

Indførelsen af arbejdsmarkedsbidraget ændrer ikke ved de indgåede pensionsaftaler. Pensionsaftalerne videreføres med uændrede indbetalinger, som reduceres med arbejdsmarkedsbidraget.

Regeringen har derfor foreslået, at der fortsat udbetales fuldt indekstillaeg, selv om de uændrede indbetalinger reduceres med arbejdsmarkedsbidraget.

For indeksordninger bliver der dog adgang til at forøge indbetalingerne, hvis man ønsker at kompensere for den nedgang i pensionsopsparingen, der skyldes arbejdsmarkedsbidraget. En forøget indbetaling giver dog ikke forøget indekstillaeg.

På samme måde er der mulighed for at forøge indbetalingerne til andre pensionsordninger med løbende udbetalinger eller rateudbetalinger.

For kapitalpension gælder der en særlig regel om, at der højst kan indbetales 30.700 kr. (1994) årligt.

Beløbsgrænsen på 30.700 kr. gælder for hele indbetalingen, også den del af en arbejdsgivers indbetaling, som bruges til arbejdsmarkedsbidrag.

Det betyder, at indbetalingerne på kapitalpension ikke må forhøjes med arbejdsmarkedsbidraget, hvis det medfører, at beløbsgrænsen på 30.700 kr. overskrides.

Beløbsgrænsen på 30.700 kr. gælder både for kapitalpension i ansættelsesforhold og private kapitalpensionsaftaler, som den pågældende måtte have indgået. En forhøjelse af indskudsgrænsen med et beløb svarende til arbejdsmarkedsbidraget ville gøre det vanskeligt for den, der både har kapitalpension i ansættelsesforhold og anden kapitalpension, at overskue, hvor meget der kan indbetales i alt.

Det skyldes, at indbetalingerne til private kapitalpensioner hidrører fra indtjening, der er belagt med arbejdsmarkedsbidrag ved udbetaling som f.eks. løn, mens indbetalingerne til arbejdsgiveradministrerede kapitalpensioner belægges med arbejdsmarkedsbidrag ved overførsel fra arbejdsgiveren til pensionsinstituttet.

Baggrunden for, at beløbsgrænsen på 30.700 kr. inkluderer arbejdsmarkedsbidraget, er derfor et ønske om at skabe enkle og overskuelige regler. I modsat fald ville der være risiko for mange fejlinbetalinger og deraf følgende administrativt besvær i pensionsinstitutter og kommuner.

Assurandør-Societetet har kritiseret disse regler. Jeg har derfor optaget drøftelser med Assurandør-Societetet med henblik på at finde en løsning, som både imødekommer branchens kritik og opfylder mit krav om enkle og overskuelige regler.

Supplerende svar på skriftligt besvaret spørgsmål:**Ad spm. nr. S 626**

Fra justitsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Pia Kjærsgaard (FP) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1993-94, forhandlingerne sp. 6848, var sålydende:

Til justitsministeren (4/2 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvad vil ministeren gøre for at sikre, at landets præster overholder loven og ikke skjuler personer, der har fået afvisning på deres asylansøgning?«

Supplerende svar (21/2 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Efter udlændingelovens § 59, stk. 3, straffes den, der forsætligt bistår en udlænding med ulovligt at indrejse eller opholde sig her i landet, med bøde, hæfte eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

Efter retsplejelovens ordning er det politiet, som har til opgave at efterforske og i givet fald rejse tiltale i sager om overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 3.

Rigspolitichefen har oplyst, at såfremt rigspolitiet i forbindelse med behandlingen af udlændingesager bliver bekendt med oplysninger, som angår overtrædelse af § 59, stk. 3, vil man videregive disse oplysninger til den kompetente politikreds.

Spm. nr. S 712

Til *forsvarsministeren* (16/2 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvad er ministerens kommentar til, at forsikringselskaberne mener, at risikoen for de danske FN-soldater i det tidligere Jugoslavien nu er så stor, at selskaberne ikke længere vil forsikre soldaterne?«

Begrundelse

Ifølge Ritzaus Bureau og Radioavisen den 15. februar skønner Tryk Forsikring, at faren for, at NATO vil bombe området, nu er så overhængende, at man forventer mange dødsfald og skader blandt de danske soldater, og at de øgede udgifter i givet fald vil gå ud over selskabets øvrige kunder.

Ministeren bedes i sit svar specielt lægge vægt på at komme med forsikringer, der kan forbedre trygheden for udstationerede FN-soldater og pårørende.

Det er spørgerens opfattelse, at regeringens manglende garantier for de danske soldaters sikkerhed har været medvirkende til den skærpede holdning hos forsikringselskaberne.

Det er i den forbindelse ildevarslende, at statsministeren på Danmarks vegne har udtalt, at regeringen »helhjertet« går ind for truslerne om bombardementer. De FN-styrker – også danske styrker – der opholder sig i Bosnien-

Hercegovina, kan meget let blive bombemål, gidsler eller genstand for repressalier, hvis NATO's bombeefly sættes ind.

Regeringen har med statsministerens udtalelser bidraget til at øge den personlige usikkerhed over for de danske FN-soldaters liv og sikkerhed.

Det har fra starten været en fejldisposition at sætte danske styrker ind, og fejlen bliver kun mere skæbnesvanger, efterhånden som borgerkrigen på Balkan udvikler sig. Hvis NATO kaster bomber over Bosnien, er der ikke tvivl om, at FN-styrkerne vil blive opfattet som den fælles fjende af de krigsførende etniske grupper. Det vil være en livsfarlig situation for de danske soldater, hvilket også de danske forsikringselskaber har erkendt.

Svar (23/2 94):

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Jeg skal understrege, at udsendte danske soldaters sikkerhed er regeringen magtpåliggende, hvorfor situationen i det tidligere Jugoslavien følges nøje med henblik på løbende at kunne gennemføre de nødvendige foranstaltninger for personellets sikkerhed.

De udsendte danske soldater er således udrustet med moderne beskyttelsesudstyr, ligesom der i takt med udviklingen i situationen i det tidligere Jugoslavien løbende er truffet supplerende sikkerhedsmæssige foranstaltninger, jf. bl.a. bemærkningerne til folketingsbeslutningerne nr. B 79 af 1. april 1993 og nr. B 107 af 17. august 1993.

For så vidt angår det udsendte personels erstatnings- og forsikringsmæssige forhold, henleder jeg opmærksomheden på den særlige erstatningsordning, der nu findes i § 11 a i lov om forsvarets personel, jf. lovbekendtgørelse nr. 104 af 7. februar 1994. I den forbindelse erindres om, at erstatningssummerne senest i efteråret 1992 blev ekstraordinært forhøjet efter henstilling fra Folketingets Forsvarsudvalg.

Således sikres, at der uafhængigt af private eller offentlige forsikrings- og pensionsordninger udbetales en godtgørelse for varigt men i tilfælde af tilskadekomst, eller i tilfælde af død en erstatning for tab af forsørger. Det er forudsat, at erstatning og lignende, som udbetales i medfør af andre erstatningsordninger m.v., ikke berører ydelserne efter personellovens særlige erstatningsordning.

Spm. nr. S 713

Til forsvarsministeren (16/2 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Mener ministeren, at de reklameindslag, der vises i tv og biografteater, og det oplysningsmateriale, som interesserede får tilsendt, på en fair og reel måde oplyser om, hvilke personlige risici der er knyttet til deltagelse i Den Danske Internationale Brigade, samt om den manglende fortrydelsesret ved ønske om at fratræde en indgået kontrakt i utide?«

Begrundelse

Spørgeren har haft lejlighed til at se brochuren »Meld dig til Den Danske Internationale Brigade. Danmark og verden har brug for din indsats«, som er det materiale, der tilsendes interesserede, der har henvendt sig på de i reklameindslagene oplyste telefonnumre.

Af brochuren fremgår det, hvad der sker i kontraktperioden, uddannelsesforløb, rådighedsperiode, udsendelse, løn, forsikring m.v., men intet sted oplyses det, at indgåede kontrakter er uopsigelige, og at forseelser dømmes efter den meget hårde militære straffelov.

Ministeren har endvidere på spørgerens spørgsmål nr. S 622 oplyst, at kun ved særlig velfærdstruende forhold kan kontrakten opsiges, samt når den ansatte er ude af stand til at bestride det anviste arbejde på tilfredsstillende måde.

Disse forhold fremgår ikke af det udsendte oplysningsmateriale.

Spørgeren ønsker derfor ministerens kommentar til, om oplysningsmateriale kan betegnes som reelt oplysende og giver en eventuel ansøger en fair chance for at vurdere de personlige risici og kontraktmæssige vilkår.

Svar (23/2 94):

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Informationskampagnen skal tilgodese beslutningen om oprettelse af Den Danske Internationale Brigade, som indebærer, at der skal rekrutteres ca. 4.000 frivillige unge kvinder og mænd hertil.

Derfor gennemføres en aktiv, målrettet information om mulighederne for rådighedstjeneste ved brigaden.

Biografreklamen og OBS-spottet til tv vurderes velegnet til at få målgruppen – unge mellem 18 og 24 år – i tale. Hverken reklamefilm eller OBS-spot står imidlertid alene, idet der suppleres med de trykte annoncer og brochurer m.v.

I kampagnematerialet fremhæves, at man skal tænke sig godt om, og at det at melde sig frivilligt til denne vigtige indsats er en stor beslutning, der kræver alvorlige personlige overvejelser og seriøse diskussioner med de nærmeste.

Informationskampagnens formål er at skabe opmærksomhed om Den Danske Internationale Brigade med henblik på at få de unge til at overveje at gøre værnepligtstjeneste – eller tjeneste på værnepligtssnævne – i de underafdelinger, hvor der ved værnepligtstjenestens afslutning, det vil sige 8-23 måneder senere, gives tilbud om en rådighedskontrakt.

Hvervekampagnen efterfølges således af en lang periode, hvor den enkelte gennem sin tjeneste i forsvaret gives mulighed for at tage endelig stilling til eventuel indtræden i brigaden.

Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål nr. S 622, kan det kontraktlige ansættelsesforhold bringes til ophør i overensstemmelse med de vilkår, der er aftalt mellem Forsvarsministeriet og de forhandlingsberettigede personelorganisationer.

Kontraktvilkårene oplyses i deres helhed for hver enkelt, der tilbydes rådighedskontrakt i forbindelse med værnepligtstjenestens afslutning.

Spm. nr. S 684

Til undervisningsministeren (10/2 94) af:

Eva Møller (KF):

»Vil ministeren oplyse, hvorledes han agter at disponere finanslovskonto § 20.51.11.30. Konsulentvirksomhed og medarbejderuddannelse m.v., 42,4 mio. kr., herunder fordeling på skoleområderne m.v. i det folkeoplysende arbejde, samt hvorvidt bevillingen i forhold til foregående år skal anvendes til nye formål og skoleområder?«

Begrundelse

I finansloven for 1993 var, i lighed med foregående år, de disponerede beløb til de respektive folkeoplysende områder opført på respek-

[Eva Møller]

tive konti, f.eks. 31,6 mio. kr. på § 21.51.07.10. Konsulentvirksomhed og medarbejderuddannelse m.v., L 410 90, § 45. Dette muliggjorde en sammenligning af udgiftsniveauet fra år til år, hvilket nu forhindres af fælleskontoen for skoleområderne m.v. i det folkeoplysende arbejde.

Svar (18/2 94):

Undervisningsministeren (Marianne Jelved, fg.):

I den ny kontoplan for hovedafsnit 20.05. Folkeoplysning er alle bevillinger til konsulentvirksomhed og medarbejderuddannelse slået sammen fra og med finansåret 1994.

Dette giver mulighed for at prioritere mellem områderne og at få et samlet overblik over afdelingens bevilling til medarbejderuddannelse og konsulentvirksomhed. I 1994 er bevillingen på 43,5 mio. kr. (inkl. 0,8 mio. kr.s forhøjelse på ÆF 1994 og 0,3 mio. kr. genbevilget på TB 93) fordelt stort set i samme forhold som i 1993, nemlig sådan:

Støtte til folkeoplysning	31,8 mio. kr.
Ungdomsskoler, produktions- skoler og daghøjskoler	4,3 mio. kr.
Efteruddannelseskurser, frie kostskoler	0,9 mio. kr.
Vikar under efteruddannelse, frie kostskoler	1,7 mio. kr.
Specialundervisning for voksne samt undervisning af voksne indvandrere	2,7 mio. kr.
Almen voksenuddannelse	1,3 mio. kr.
Som opfølgning af min redegø- relse om uddannelse til alle er der herudover afsat 0,8 mio. kr. til efteruddannelse af lærere for sent udviklede elever på frie kostskoler	<u>0,8 mio. kr.</u>
I alt	<u>43,5 mio. kr.</u>

Spm. nr. S 694

Til *arbejdsministeren* (11/2 94) af:

Thor Pedersen (V):

»Vil ministeren oplyse, hvordan det kan hjælpe på ledigheden i Danmark, at en dansk sygeplejerske på orlov erstattes med en sygeplejerske fra Sverige?«

Svar (22/2 94):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Spørgsmålet om orlov efter de nye regler, der trådte i kraft den 1. januar 1994, indgår i det analysearbejde, som regeringen, dvs. Sundhedsministeriet, Socialministeriet og Undervisningsministeriet, i samarbejde med de kommunale parter skal foretage af det fremtidige behov for de forskellige plejeuddannelser herunder sygeplejerskeuddannelsen. Analysearbejdet skal være afsluttet senest den 1. april 1994.

I det omfang, der måtte opstå mangel på sygeplejersker som følge af sygeplejerskernes anvendelse af orlovsordningerne, vil der i betydeligt omfang kunne ansættes social- og sundhedsassistenter til varetagelse af bl.a. de grundlæggende sygeplejeopgaver.

Social- og sundhedsassistenterne har en anden og bredere uddannelse end de nuværende sygehjælpere, plejehjemsassistenter og plejere. Der er således tale om en ny og selvstændig plejeuddannelsesgruppe, der kan anvendes bredt inden for hele social- og sundhedsvæsenet, hvor en betydelig del af praktikken i øvrigt afvikles. Da der fremover vil blive uddannet ca. 2.000 social- og sundhedsassistenter årligt, udgør de et væsentligt bidrag til sygeplejen i vort sundhedsvæsen. De første social- og sundhedsassistenter blev færdiguddannede i sommeren 1993.

Det er derfor vigtigt, at man bl.a. på sygehuse tilpasser arbejdstilrettelæggelsen på plejehjemsområdet sådan, at sygehusvæsenet får en optimal udnyttelse af de forskellige plejegrupper kompetence og på en sådan måde, at opgaverne som hidtil også bliver varetaget på en fagligt forsvarlig måde.

Sundhedsstyrelsen autoriserer alle udenlandske sygeplejersker, der søger ansættelse i Danmark. Herigennem sikres det, at de udenlandske sygeplejersker har samme faglige niveau som danske sygeplejersker. Samtidig sikres det, at reglerne i den nordiske overenskomst om fælles nordisk arbejdsmarked for visse personalegrupper inden for sundhedsvæsenet og veterinærvæsenet samt de tilsvarende EU-regler om arbejdskraftens frie bevægelighed overholdes.

I 1992 autoriserede Sundhedsstyrelsen 98 udenlandsk uddannede sygeplejersker, heraf var der 62 sygeplejersker, der er uddannet i de øvrige nordiske lande.

[Arbejdsministeren]

I 1993 autoriserede Sundhedsstyrelsen 169 udenlandsk uddannede sygeplejersker, heraf var der 143 udenlandske sygeplejersker, der er uddannet i de øvrige nordiske lande.

Til sammenligning i forbindelse med en vurdering af virkningerne på ledighed og offentlige udgifter i Danmark kan det oplyses, at Dansk Sygeplejeråd i 1993 opgjorde, at antallet af danske sygeplejersker, der arbejder i udlandet, omregnet til fuldtidsstillinger er 1.000.

Det er selvfølgelig vigtigt, at sygeplejersker fortsat har mulighed for at udøve deres erhverv også uden for det land, hvor de er uddannet.

Spm. nr. S 695

Til *arbejdsministeren* (11/2 94) af:

Thor Pedersen (V):

»Hvor meget spares der i offentlige udgifter ved, at en ansat dansk sygeplejerske får orlov og erstattes med en sygeplejerske fra Sverige?«

(Besvaret sammen med spm. nr. S 694).

Spm. nr. S 696

Til *industri- og samordningsministeren* (11/2 94) af:

Thor Pedersen (V):

»Vil ministeren oplyse, hvad timeprisen for hjemmeservice vil være, hvis virksomheden anvender personale efter overenskomst, herunder tillagt nødvendige feriepenge og øvrige arbejdsmarkedsomkostninger?«

Svar (21/2 94):

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Såfremt de i spørgsmålet anlagte forudsætninger er gældende, kan jeg oplyse, at den overenskomst, som er indgået mellem Servicebranchens Arbejdsgiverforening på den ene side og Kvindeligt Arbejderforbund og Fagforeningen for Sanitører og Servicefunktionærer på den anden side, giver en normalt meløn på 69,58 kr. For præstationsløn, som er den mest normalt anvendte aflønning, er timelønnen 81,22 kr.

Hertil skal lægges forskellige faste udgifter til bl.a. feriepenge, søgneheligdagsbetaling, ATP, AER, arbejdsskadeforsikring og syge-

dagpenge. Disse faste udgifter udgør ifølge branchen gennemsnitlig ca. 24 pct. af lønnen. Lønudgiften bliver således ved præstationsløn inkl. diverse arbejdsmarkedsomkostninger på ca. 101 kr. i timen.

Ud over disse omkostninger vil virksomheden have udgifter til administration, transport, redskaber, materialer og til forrentning af egenkapitalen. Disse sidstnævnte udgifter vil i høj grad variere fra virksomhed til virksomhed. Det er derfor vanskeligt at sige, hvad timeprisen for hjemmeservice præcis vil være.

Servicebranchens Arbejdsgiverforening anslår dog den minimale timepris inkl. moms til at være ca. 160 kr., hvilket fratrukket tilskudet til hjemmeservice er ensbetydende med en forbrugerbetaling på 95 kr.

Spm. nr. S 689

Til *miljøministeren* (10/2 94) af:

Helge Sander (V):

»Finder ministeren det foreneligt med miljøbeskyttelseslovens § 88 om »gebyrer til dækning af myndighedernes omkostninger«, at Miljøstyrelsen i sit brev af 17. januar 1994 til landets kommuner indfører en årlig opkrævning på helt op til 150.000 kr. på de enkelte virksomheder, uanset om der rent konkret i det enkelte tilfælde er tilsvarende udgifter til tilsyn, godkendelse eller kontrol på erhvervsvirksomhederne eller landbrugsejendommene?«

Begrundelse

Det vil være uforståeligt for den enkelte virksomhed, at der indføres et fast årligt gebyr uanset de faktiske omkostninger, ja, uanset om der overhovedet på den enkelte virksomhed det pågældende år foregår tilsyn, godkendelse eller kontrol. Dertil kommer, at der i brevet er anført, at det vil kunne dække halvdelen af de generelle kommunale omkostninger på landsplan. Men over for os er samtidig oplyst, at nyordningen vil medføre reduktioner i statens bloktilskud til kommunerne. Hvis det er rigtigt, betyder det jo i virkeligheden, at gebyrerne helt eller delvis tilfalder statskassen.

Svar (21/2 94):

Miljøministeren (Svend Auken):

Brugerbetalingen for tilsyn og godkendelser

[Miljøministeren]

efter miljøbeskyttelsesloven er tilrettelagt således, at der er nøje sammenhæng mellem de ressourcer, der gennemsnitligt anvendes til godkendelser og tilsyn med de enkelte grupper af virksomheder, og det bidrag til brugerbetaling, som ydes af den pågældende gruppe.

Gennem brugerbetalingen dækkes ca. 50 pct. af omkostningerne ved godkendelser og tilsyn i forhold til de pågældende virksomheder. Bestemmelserne i miljøbeskyttelseslovens § 88 giver mulighed for hel eller delvis dækning af myndighedernes omkostninger ved administration og tilsyn i forbindelse med loven.

Jeg finder derfor ikke, at der er modstrid mellem miljøbeskyttelseslovens bestemmelser og Miljøministeriets bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter miljøbeskyttelsesloven.

Spm. nr. S 702

Til *udenrigsministeren* (11/2 94) af:

Jens Thoft (SF):

»Vil udenrigsministeren i forlængelse af sit svar af 2. februar 1994 på spørgsmål nr. S 564 oplyse, om udenrigsministerens svar skal forstås således, at danske virksomheder ikke eksporterer færdigproducerede landminer, men udelukkende dele til landminer, og om det ikke havde været rimeligt, om udenrigsministeren havde oplyst det i sit svar?«

Begrundelse

Alt tyder på, at en lang række danske virksomheder deltager i medproduktion af miner. Det gælder således NEA-Lindberg A/S i Ballerup, som i 1991 reklamerede over for udenlandske kunder med førsteklasses teknik inden for elektroniske minetændere.

NEA-Lindberg A/S producerede spørgeren bekendt også minetændere til panserminen M-88, som i 1989 blev eksporteret til Tyskland. Det statslige ammunitionsareal i Frederikshavn producerede så sent som i 1993 minelegemer til NEA-Lindbergs minetændere. Og spørgeren bekendt foregår der her eksport til andre NATO-lande.

På denne baggrund skal jeg anmode udenrigsministeren om at udbygge sit svar samt tage stilling til, om ikke det var rimeligt, at Danmark fuldstændigt forbyder denne medproduktion af miner.

Svar (24/2 94):

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

De internationale initiativer vedrørende indførelse af et moratorium for eksport af landminer, herunder det på FN's 48. generalforsamling af USA fremsatte resolutionsforslag herom, som vedtoges uden afstemning den 16. december 1993 (res. 48/75 K), vedrører personelminer, som er den minetype, der forvolder det største antal skader på civile personer.

Ifølge oplysninger fra Justitsministeriet, der er det relevante ressortministerium på området, er der i en årrække ikke givet tilladelse til udførsel af hverken personelminer eller af dele til sådanne miner.

Derimod har Justitsministeriet bekræftet, at der inden for de senere år er givet tilladelser til udførsel af dele til panserminer, (men ikke af hele miner). Udførselstilladelserne er meddelt efter forudgående forelæggelse for Udenrigsministeriet med henblik på at sikre, at tilladelse til udførsel ikke ville være i strid med principperne i dansk våbeneksportpolitik.

Da spørgerens tidligere stillede spørgsmål (S 564 af 27. januar 1994) vedrørte det amerikanske initiativ til indførelse af et moratorium vedrørende eksport af personelminer, fandt jeg det ikke umiddelbart relevant at medtage ovenstående oplysninger om udførsel af dele til panserminer.

Spm. nr. S 670

Til *kirkeministeren* (9/2 94) af:

Jørgen Winther (V):

»Vil ministeren undersøge, om sognepræst Orla Villekjær i sin konfirmandundervisning giver udtryk for, at læger, der foretager abort, er mordere og bødler, og hvad er i bekræftende fald ministerens kommentar dertil?«

Begrundelse

I udsendelsen »45 minutter« i Danmarks Radio den 8. februar 1994 deltog Orla Villekjær. I udsendelsens løb fremgik det, at præsten anvender de omtalte udtryk om læger, der udfører aborter, og at dette indgår i hans undervisning af konfirmanderne. Spørgeren er af den holdning, at en tjenestemand i den danske folkekirke må mene, hvad han vil, men at han i

[Jørgen Winther]

undervisningen af konfirmander må udvise den fornødne respekt for landets love og for de mennesker, der arbejder inden for deres rammer.

Svar (16/2 94):

Forskningsministeren (A.O. Andersen):

Tilsynet med folkekirkens præster udøves af den stedlige biskop – i sogneprest Villekjærs tilfælde biskoppen over Viborg Stift.

Biskoppens tilsyn omfatter også konfirmationsundervisningen, og hvis denne ikke sker i overensstemmelse med de regler, der gælder herom, påhviler det biskoppen at påtale dette og om fornødent foretage indberetning til Kirkeministeriet. Hvis jeg modtager en sådan indberetning, vil jeg på dette grundlag tage stilling til, hvad der i den anledning bør foretages.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 29:

Forespørgsel til statsministeren og udenrigsministeren [om, hvilke konkrete initiativer regeringen agter at tage over for Europa-Kommisjonen for at komme den omfattende svindel med EU's midler til livs].

Af Annette Just (FP) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 24/2 94).

Anden næstformand (Grove):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 206:

Forslag til lov om visse almennyttige boligafdelingers omprioritering m.v.

Af boligministeren (Kofod-Svendsen).
(Fremsat 23/2 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sonja Mikkelsen (S):

Dette lovforslag skaber mulighed for at om-

prioritere nogle udvalgte afdelinger i den almennyttige boligsektor, så huslejen kan sænkes og ejendomme og miljø forbedres, kombineret med en særlig social indsats.

Med en omprioriteringsramme på 10 mia. kr. vurderes det, at der kan frigøres ca. 250 mio. kr. årligt. Hertil kommer så de 40 mio. kr. fra anden del af forslaget, som skal bruges til at løse opgaver i afdelinger, der ikke kan få glæde af en omprioritering, men hvor helheden alligevel tilsiger en huslejenedsættelse.

Forslaget her er således meget centralt for at få den samlede strategi mod social og etnisk isolation gennemført, som den er lagt af Regeringens Byudvalg, en strategi, vi i Socialdemokratiet står fuldt og helt bag.

Det er helt afgørende at få flere mennesker med almindelige indkomster til at vælge at bo i de almennyttige afdelinger, vi her taler om, afdelinger, der ikke mindst i de sidste ti år primært har fået beboere, der havde et akut boligbehov, samtidig med at de kunne få en høj boligsikring eller hele huslejen betalt af det offentlige. Huslejen har ganske enkelt været for høj, måske ikke kvadratmetermæssigt, men fordi lejlighederne er for store sammenlignet med andre lejligheder.

Det er helt afgørende, at de afdelinger, der får adgang til at omprioritere, tilrettelægger en helhedsplan sammen med deres kommune for at afhjælpe de sociale og miljømæssige problemer, der er i disse afdelinger, ved at de gør brug af de forskellige værktøjer, vi lovgivningsmæssigt efterhånden har fået på plads.

Hvis en spredning af den sociale belastning skal lykkes, skal der sættes ind med mange forskellige midler. Kommunerne har allerede fra sidste sommer fået mulighed for at gribe ind i udlejningsprocessen og tilbyde den næste på en boligafdelings venteliste én eller flere alternative lejligheder andre steder i kommunen. Kommunen kan her bruge sin adgang til at disponere over hver fjerde ledige lejlighed i de øvrige almennyttige afdelinger, og snart får kommunen også mulighed for at købe anvisningsret i den private udlejningsboligmasse.

Vi behandler også i øjeblikket et forslag i Boligudvalget om ansættelse af beboerrådgivere, et forslag, der ved førstebehandlingen fik alle partiers støtte, og som vi hurtigt bør gøre færdigt.